

กรรมสมกรรม

โดย ศรีวัน

ที่ระลึก ๑๒๕ ปีชาตกาล
วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)
๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

กรรมสมกรรม โดย ศรีวัน

วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช ประจำปี ๒๕๖๔

กรรมสมกรรม

โดย ศรีวัน

ที่ระลึก ๑๒๕ ปีชาตกาล

วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

กรรมสมกรรม

ISBN : 978-616-582-987-8
คณะสงฆ์วัดพระเชตุพน จัดพิมพ์ในการบำเพ็ญกุศล
งานวันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) วัดพระเชตุพน
๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔
โดย วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร

ประธานที่ปรึกษา

สมเด็จพระมหาธีราจารย์ (ปสฤทธิ์ เขมงฺกโร)

ที่ปรึกษา

พระเทพมงคลวิเทศ (อมรวุฒิ อมโร ป.ธ.๓, พธ.ด.กิตติ.)

พระเทพวชิรโมลี (ทองใบ ปุญฺโญภาโส)
พระราชเวที (สุรพล ชิตญาโณ ป.ธ.๙, อ.ม.)
พระราชจริยาภรณ์ (สิงห์ไชย สิริวณฺโณ)
พระราชวชิรมงคล (โกศล อคฺคจิตฺโต ป.ธ.๕, พธ.ม.กิตติ.)
พระสมุหวรคณิสสรสิทธิการ (ประเสริฐ กิตฺติเสฏฺโจ ป.ธ.๔, พธ.ม.กิตติ.)
พระทักษิณคณิสสร (ธีรพงษ์ ธีรวํโส ป.ธ.๙)
พระอุดรคณารักษ์ (บุญทัน ธีรงฺกุโร ป.ธ.๕)
พระมงคลวชิรากร
พระสุธีวชิรปฏิภาณ (วีรพล วีรญาโณ ป.ธ.๓)
พระญาณวชิรวงศ์

พระครูอาคมสุนทร
นายวิเชียร วิริยะประสิทธิ์
นายแพทย์สุวัจน์ เฑียรทอง
นายธนู ชวาลกุล
นายชาญชัย หรรษมนตร์
นายจินดา จิตต์บรรจง
นายสุวัฒน์ ตาลรักษา
นายปองชัย เรืองสมบูรณ์
นายถวิล จิ๋วเชื้อพันธุ์

กองบรรณาธิการ

พระราชรัตนสุนทร (วินัย ธมฺมานนฺโท ป.ธ.๔, พธ.บ.)
พระราชปริยัติมุนี (เทียบ สิริญาโณ ป.ธ.๙, Ph.D.)
พระศรีธวัชเมธี (ชนะ ธมฺมธโช ป.ธ.๙)
พระครูโฆสิตวีรธรรม (สว่าง อคฺควีโร)
พระครูวิริยธำรงค์ (อัฏฐพร จิตวิริโย)
พระมหาอุดม ปญฺญาโภ ป.ธ.๖, พธ.ม.
พระมหาประเชิญ ปญฺญาวุโธ ป.ธ.๙, พธ.ม.
พระมหาสมเกียรติ ปญฺญาสิริ ป.ธ.๓, พธ.บ.
พระมหานพรัตน์ อภิชฺชโว ป.ธ.๗, พธ.ม.
นายบุญธง ลิ้มศิริชัย
นายสมบัติ ศีลสาร
นายสุรินทร์ ใจบุญ

จำนวนพิมพ์ ๑,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่ โคเวอร์ ครีเอทีฟ จำกัด
โทร. 0 2032 9668, 086 3213789, e-mail : covercp@gmail.com

คำปรารภ

เนื่องด้วยมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) ได้จัดประชุมใหญ่ประจำปี ๒๕๖๔ เมื่อวันเสาร์ที่ ๖ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๔ ณ หอประชุมสงฆ์ น.๑๖ วัดพระเชตุพน มีมติให้จัดพิมพ์หนังสือเรื่อง "กรรมสมกรรม" ที่เป็นพระนิพนธ์ของเจ้าพระคุณสมเด็จฯ ที่ทรงใช้นามปากกาว่า "ศรีวัน" มอบหมายให้ท่านเจ้าคุณพระศรีธวัชเมธีดำเนินการ

ต้นฉบับกรรมสมกรรม ได้มาจากหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ พระเทพคุณาธาร (ผล เล็กสมบูรณ์)(๒๔๔๕-๒๕๑๒) วัดพระพิเรนทร์ วรจักร ที่ตีพิมพ์ในงานออกเมรุ เมื่อวันอาทิตย์ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยพระองค์ใช้นามปากกาว่า "ศรีวัน" ประพันธ์ขึ้นในคราวเดินทางไปทอดกฐิน ณ วัดป่าเลไลยก์ ประเทศสิงคโปร์ เมื่อปลายปี ๒๕๑๓ ทั้งๆ ที่เป็นเรื่องที่ออกสู่บรรณพิภพเพียงเดือนเดียว แต่ได้รับการนิยมเพราะตีพิมพ์เป็นจำนวนหมื่นเล่ม ดังปรากฏในพระนิพนธ์ต้นเรื่องบุญสมบุญที่เป็นพระนิพนธ์คู่ขนานกับเรื่องกรรมสมกรรมว่า "เมื่อเรื่อง**กรรมสมกรรม**ผ่านออกต้อนรับการฌาปนกิจศพ เดือนเดียวต้องใช้หนังสือเรื่องนั้นถึง ๑๐,๐๐๐ เล่ม คนนั้นขอต่อ คนนี้ขอแถม จึงต้องทำให้ต้องเขียนเรื่องใหม่ เพราะเรื่องกรรมสมกรรม ออกมาตั้งหมื่นเช่นนี้ในเดือนเดียว แม้ใครจะขอพิมพ์อีก รสก็คงชืดลงบ้าง ผู้เขียนพอเห็นหนังสือก็เอือม เพราะมันชินตาและตั้งแต่ลงมือเขียนแล้ว แม้จะจืดบ้างก็ต้องอ่านเพื่อตรวจให้รู้ว่ามีอะไรตกหล่นจนเสียความบ้าง หนังสือพิมพ์ถ้าเราไม่ได้ตรวจเอง ไว้ใจยากว่าจะเรียบร้อย"

พระองค์ท่าน ได้ปรารภว่า "หนังสือเรื่อง **"กรรมสมกรรม"** และ **"บุญสมบุญ"** นั้น เป็นเรื่องที่เราอ่านชีวิตของเราดู เมื่ออ่านชีวิตของกรรมและบุญแล้ว จะได้ทบทวนดูชีวิตของเราเองว่า ควรจะเป็นชีวิตอย่างไร ความจริงถ้าเราตรวจดูชีวิตของคนทั่วๆ ไปแล้ว เราจะรู้สึกว่าตกอยู่ในจำพวกกรรมดีเป็นส่วนมาก คือว่าดีสมควรแก่กรรม คือเสมอกันบ้างต่ำกว่ากันบ้าง สูงกว่ากันบ้าง ไม่แน่นอน เป็นดังนั้น เพราะสัตว์สร้างเหตุ

ไม่เท่ากัน และกรรมนั้นให้ผลสับสนวนเวียนไป” นอกจากได้อรรถรสจากเนื้อหา ที่อ้างอิงจากเนื้อเรื่องในธรรมบท ยังได้สำนวนไพเราะที่พระองค์ถอดความมาจากภาษาบาลี ดังที่พระองค์นิพนธ์ว่า “มีคำพังเพยว่าในสังสารวัฏอันมีที่สุดและเบื้องต้นอันบุคคลตามไม่ถึง ไม่รู้ว่าที่สุดอยู่ที่ไหน เบื้องต้นอยู่ที่ไหน สัตว์โลกที่จะไม่เคยเป็นญาติ มิตร มารดา บิดา สามี ภรรยากันนั้นไม่มี จะต้องเคยเกี่ยวข้องกันไม่ชาติใดก็ชาติหนึ่ง”

คณะกรรมการมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช พร้อมด้วยคณะสงฆ์วัดพระเชตุพน คณะศิษยานุศิษย์ และท่านผู้ที่เคารพนับถือ ต่างพร้อมใจสมานฉันท์ในการจัดงานบำเพ็ญกุศล เนื่องในวันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) ปีที่ ๘ โดยปีแรกไม่ทันได้จัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก แต่เริ่มวันมูลนิธิปีที่ ๒ เป็นต้นมา ได้พิมพ์หนังสือเรื่อง **เบื้องหลังชีวิต** โดยสันติวัน

วันมูลนิธิปีที่ ๓ เรื่อง **วิสติวัสสสตกาล ที่ระลึก ๑๒๐ ปีชาตกาล**

วันมูลนิธิปีที่ ๔ เรื่อง **สู่สำนักวาติกัน** และ **ชุมนุมพระกวีนิพนธ์ร้อยกรอง**

วันมูลนิธิปีที่ ๕ เรื่อง **สู่สำนักนิกสัน**

วันมูลนิธิปีที่ ๖ เรื่อง **จรัมบุญ** โดย ศรีวัน

วันมูลนิธิปีที่ ๗ เรื่อง **บุญสมบุญ** โดย ศรีวัน

และในปีที่ ๘ นี้ จัดพิมพ์เรื่อง **กรรมสมกรรม** โดย ศรีวัน เพื่อเป็นการประกาศพระเกียรติคุณของเจ้าพระคุณสมเด็จฯ พระองค์นั้นให้สมกับความเป็นพระธรรมกถึกเอก และเป็นปราชญ์ทางด้านการเผยแพร่พระพุทธศาสนา เรื่อง กรรมสมกรรม เป็นธรรมนิพนธ์ที่คู่กับ บุญสมบุญ ดังนั้น จึงเหมาะสมยิ่งที่จะนำมาจัดพิมพ์เผยแพรในครั้งนี้

นอกจากตีพิมพ์ธรรมบรรณาการเรื่อง **“กรรมสมกรรม”** แล้ว ยังได้ประมวลภาพกิจกรรมในการจัดงานวันมูลนิธิประจำปี ๒๕๖๓ และจัดพิมพ์บทพระธรรมเทศนา**ยาตานุยายีกถา** โดยพระพรหมบัณฑิต (ประยูร ป.ธ.๙) วัดประยุรวงศาวาส กรรมการมหาเถรสมาคม แสดงในวันมูลนิธิประจำปี ๒๕๖๓ ซึ่งคล้ายกับวันสถาปนาสมเด็จพระวันรัตขึ้นเป็นสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ ในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๑๕ ซึ่งเป็นวันที่นำความปลื้มปีติโสมนัสมาสู่ศิษยานุศิษย์และพุทธศาสนิกชนทุกหมู่เหล่า

อนึ่ง การจัดพิมพ์รูปแบบบัญชีของมูลนิธิ นับตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป คณะกรรมการมีมติเห็นชอบ ให้นำเอายอดบริจาคของผู้เริ่มตั้งทุน เพื่อประกาศเกียรติและอนุโมทนาตั้งแต่ช่วงปี ๒๕๒๕-๒๕๕๖ รวมเข้ากับผู้บริจาคหลังฟื้นฟูมูลนิธิใหม่เข้าด้วยกัน โดยเรียงลำดับมากน้อย และแสดงยอดเงินสะสมในปัจจุบัน เพื่อจะได้ทราบยอดบริจาคของเจ้าภาพในรูปแบบที่เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น การแบ่งกลุ่มผู้บริจาคเข้ามูลนิธิแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือกลุ่มบรรพชิตจัดเรียงไว้ในเบื้องต้น กลุ่มผู้บริจาคตั้งแต่ปี ๒๕๒๕ - ๒๕๕๖ จัดเรียงไว้ในท่ามกลาง และกลุ่มผู้บริจาคหลังปี ๒๕๕๗ จัดเรียงไว้ในบั้นปลาย หากมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับบัญชีเก่าและบัญชีใหม่ ก่อนจะจัดรวมในรูปแบบใหม่ ก็ขอให้ย้อนตรวจสอบดูในหนังสือวันมูลนิธิประจำปี ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ นี้ได้ เพราะได้ผ่านกระบวนการพัฒนา และชี้แจงเป็นบัญชีลายลักษณ์อักษรมาพอสมควรแก่เวลาแล้ว แต่เพื่อให้เห็นความต่อเนื่องของบัญชีที่รวมเข้าด้วยกันนี้ ยังขอใช้ฐานข้อมูลในหลายปีที่ผ่านมา เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงกัน

ขอขอบพระคุณพระเถรานุเถระวัดพระเชตุพน คณะศิษยานุศิษย์และพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ที่ได้สละแรงกายและแรงใจ ตั้งใจร่วมกันจัดงานบำเพ็ญกุศล เพื่อน้อมอุทิศถวายแด่เจ้าพระคุณสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ (ปุ่น ปุณฺณสิริ) จนสำเร็จเรียบร้อยด้วยดีตามวัตถุประสงค์ทุกประการ ขอประโยชน์และความสุขจากการบำเพ็ญกุศลจริยาสัมมาปฏิบัติในครั้งนี้ จงบังเกิดมีแก่ท่านทั้งหลายโดยทั่วกัน

จิรํ ติฏฺฐตุ พุทฺธสาสนํ ขอพระพุทธศาสนา จงสถิตมั่น ตลอดกาลนานเทอญ

สทา โสตฺถี ภวนฺตุ โว ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนมงคลทั้งหลาย จงบังเกิดมีแก่ท่านทั้งหลาย ในกาลทุกเมื่อ

กรรมการมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)

กำหนดการบำเพ็ญกุศล

วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)
สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ วัดพระเชตุพน

วันพุธ ที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ณ พระอุโบสถ วัดพระเชตุพน กรุงเทพมหานคร

คณะสงฆ์ และศิษยานุศิษย์วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม มี **สมเด็จพระมหาธีราจารย์** เจ้าอาวาสวัดพระเชตุพน และคณะกรรมการมูลนิธิ สมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) พร้อมด้วยคณะศิษยานุศิษย์ในเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช หรือสมเด็จป๋า กำหนดจัดงาน **"วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)"** เพื่อน้อมรำลึกถึงวันที่ได้รับพระมหากรุณาโปรดสถาปนาเจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัตเป็นสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ สถิต ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๕

มีกำหนดการดังนี้

เวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา - อัญเชิญพระอัฐิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณณสิริ) สู่พระอุโบสถ

เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา - พระสงฆ์ สามเณร ทำวัตร สวดมนต์ ถวายเป็นพระกุศล

เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา - พระสงฆ์ สามเณร และคณะศิษยานุศิษย์ ถวายสักการะพระอัฐิ ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช (สมเด็จป๋า)
- ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพน สดับปกรณ์

เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา - ถวายภัตตาหาร พระภิกษุ สามเณร หมดทั้งวัด (อาหารกล่อง)

เวลา ๑๐.๑๕ นาฬิกา - เจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีราจารย์ เดินทางมาถึงพระอุโบสถ
- จุดธูปเทียน บูชาพระรัตนตรัย
- นายวิเชียร วิริยะประสิทธิ์ รองประธานกรรมการมูลนิธิฯ ถวายสักการะ
- นายไพศาล คุนผลิน นายกสมาคมศิษย์วัดพระเชตุพนฯ ถวายสักการะ
- นายวิเชียร วิริยะประสิทธิ์ จุดธูปเทียนบูชา พระรูปสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส
- นายไพศาล คุนผลิน จุดธูปเทียนบูชาพระอัฐิสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (สมเด็จป๋า)
- พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์
- ถวายภัตตาหารเพล
- ถวายไทยธรรม
- พระสงฆ์ทั้งนั้น อนุโมทนา ให้พร

เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา - เชิญคณะศิษยานุศิษย์ รับอาหารกล่อง
- เสร็จพิธี

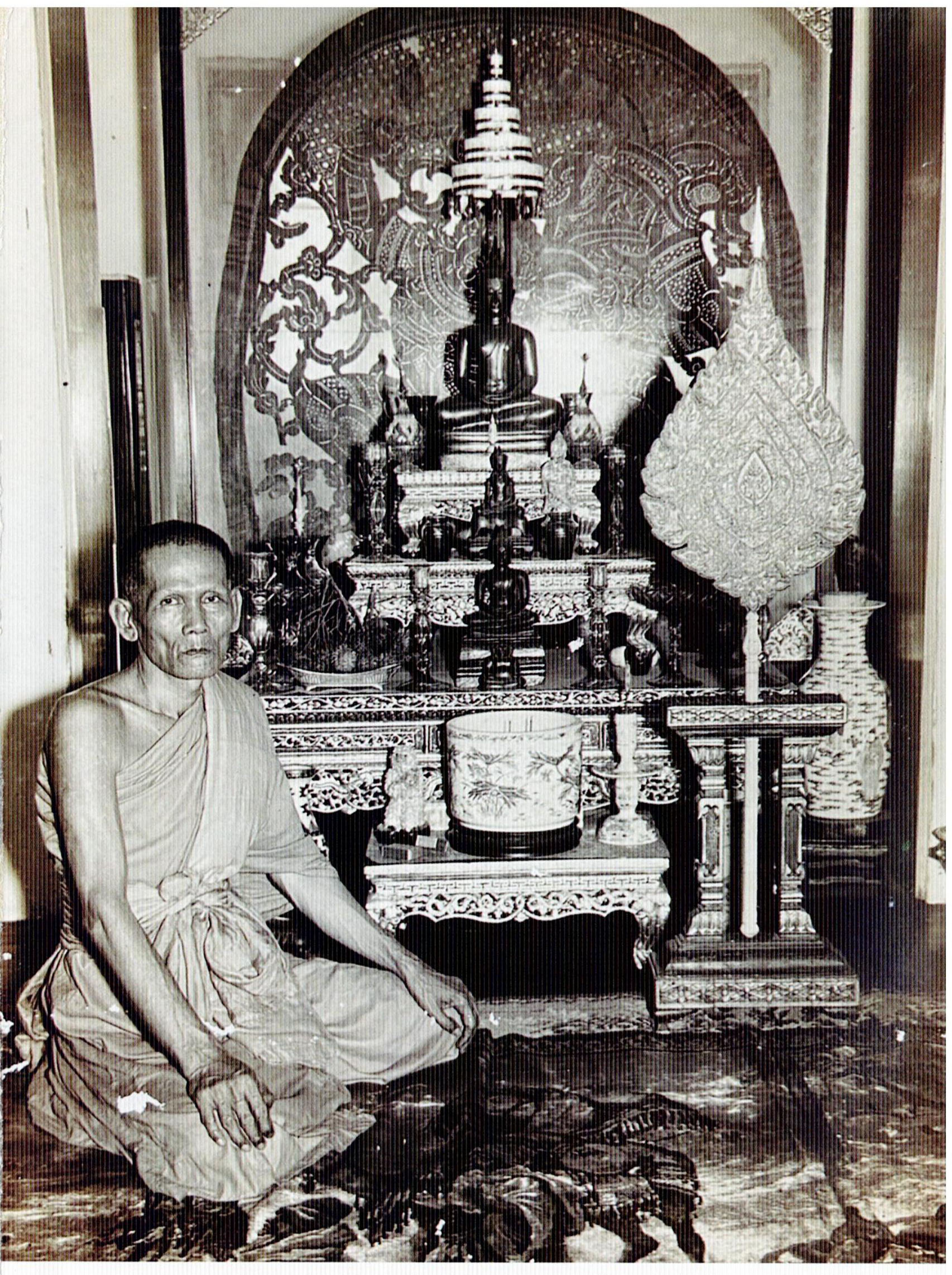
ขอเรียนเชิญและเจริญพรศิษยานุศิษย์ และท่านที่เคารพนับถือในเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช สมเด็จป๋า (ปุ่น ปุณณสิริ) ร่วมเพิ่มกองทุน ตั้งกองทุน หรือร่วมทอดผ้าป่าสามัคคี และบำเพ็ญกุศลตามกำลังศรัทธา ตามกำหนดการนี้โดยพร้อมเพรียงกัน

มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณณสิริ)
คณะสงฆ์วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

สารบัญ

นายบรรเทา สมใจ ศิษย์วัดพระเชตุพน หลานสมเด็จป๋า

สมเด็จพระวันรัต วัดพระเชตุพน สมัยเป็นพระราชาคณะชั้นธรรม ที่พระธรรมดิลก

สี่สมเด็จพระสังฆราช ณ วัดพระเชตุพน ในราวปี ๒๕๐๖

ชาวสุพรรณสมโภชสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗
ณ ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๑๕

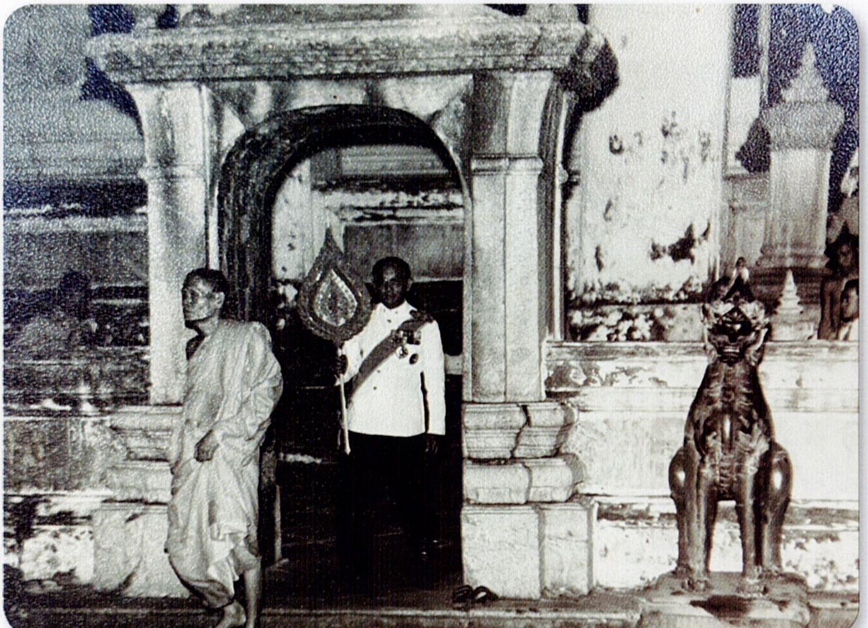
สมเด็จพระวันรัต ออกตรวจเยี่ยมโครงการธรรมจาริก
ที่อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ปี ๒๕๑๐

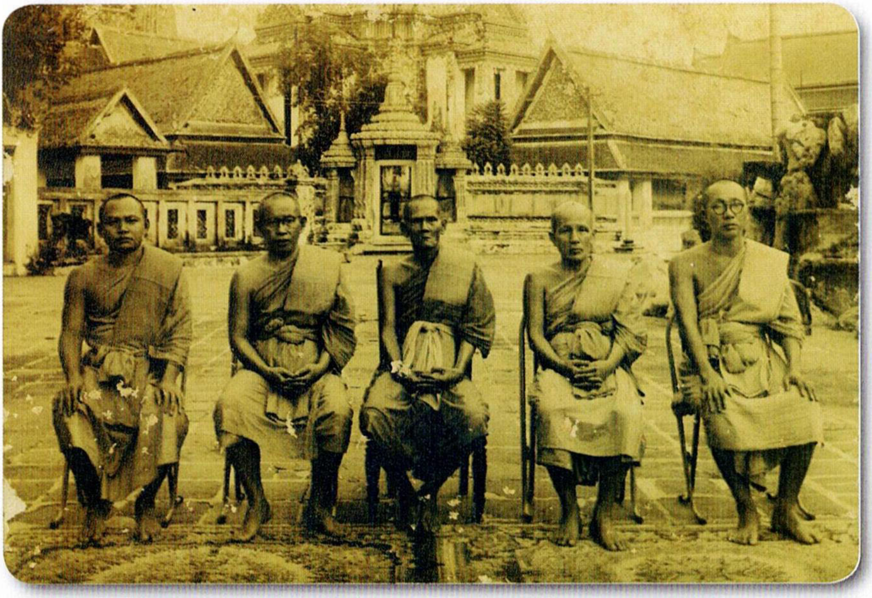
สมเด็จพระวันรัต วัดพระเชตุพน และศิษยานุศิษย์

สมเด็จพระวันรัต ณ พระวิหารหลวงพ่อโต วัดป่าเลไลยก์ จังหวัดสุพรรณบุรี

สมเด็จป๋า ในพิธีใช้พัดยศ เดินออกทางพระอุโบสถวัดพระเชตุพน ด้านประตูทิศใต้

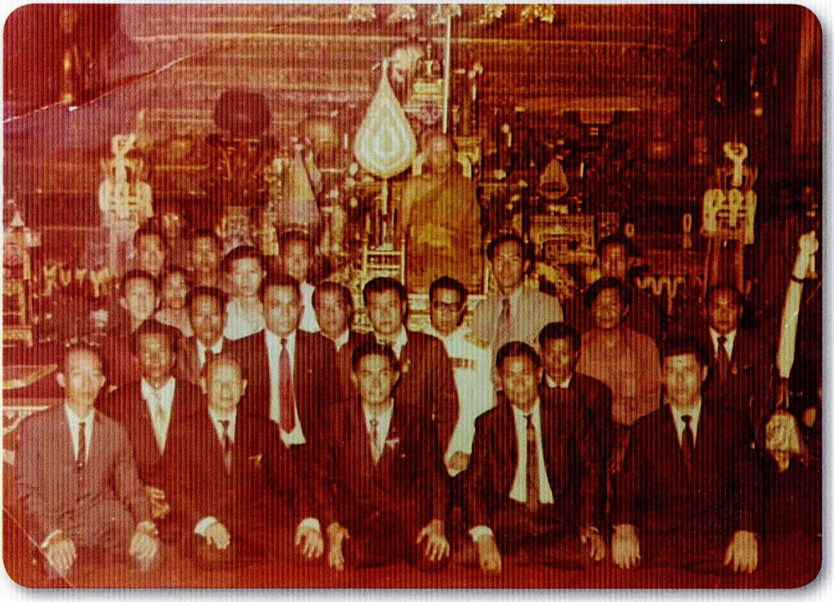

พระเถระผู้ใหญ่วัดพระเชตุพน มีพระธรรมดิลก (ต่อมา สมเด็จพระสังฆราชป๋า) เป็นประธาน
จากซ้าย (๑) พระวิมลมุนี (ต่อมา พระวิสุทธาธิบดี (สง่า)
(๒) พระวิสุทธิสมโพธิ (ต่อมา พระเทพวิสุทธิเมธี (เจีย) (๓) สมเด็จป๋า
(๔) พระสุธรรมมุนี (ต่อมา พระธรรมเสนานี (ฟุ้ง)
(๕) พระวิเชียรธรรมคุณาธาร (ต่อมา พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (กมล))
ถ่ายหน้ามณฑปด้านท่าเตียน ราวปี ๒๔๙๒

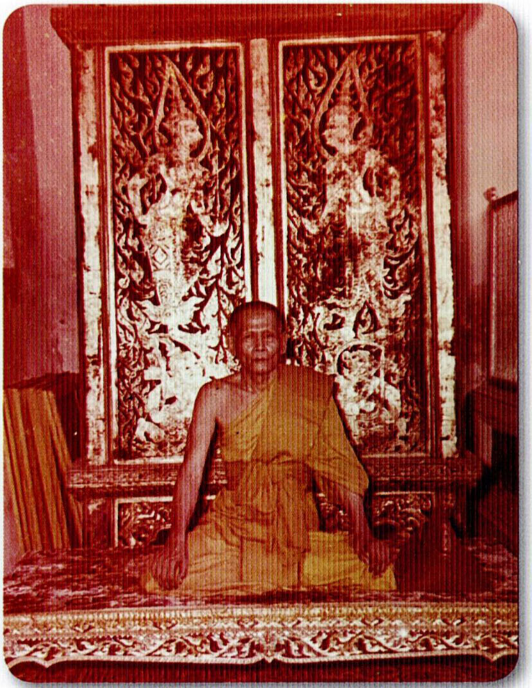

สมเด็จพระวันรัต ในพิธีวางศิลาฤกษ์ สร้างวัดไทยแอลเอ สหรัฐฯ
เมื่อ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๑๕

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (ปุ่น ปุณฺณสิริ)
ภายในพระอุโบสถวัดพระเชตุพน ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๕

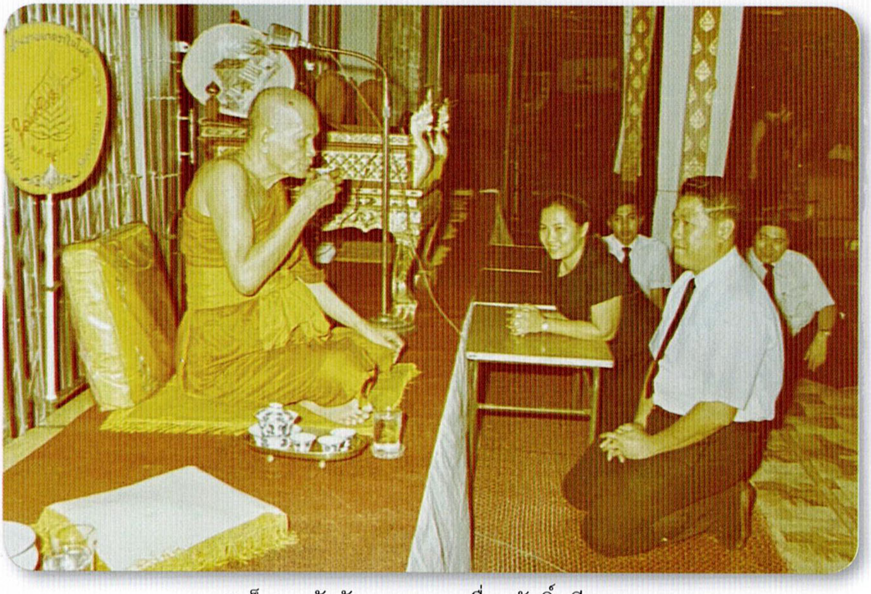

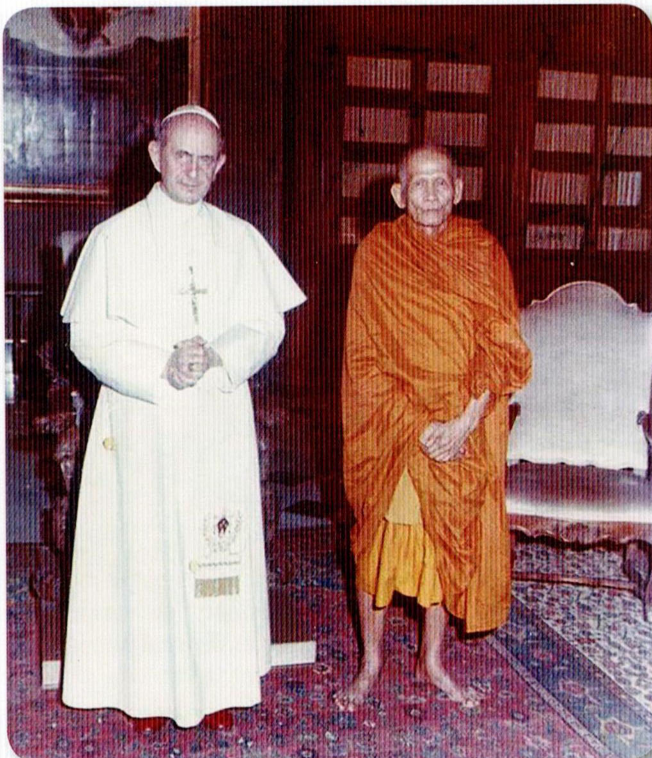
สมเด็จพระวันรัต

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ
เสด็จพระราชดำเนินเขตพุทธาวาส วัดพระเชตุพน มีสมเด็จพระวันรัต กำลังปฏิสันถารต้อนรับ

สมเด็จพระวันรัต ณ ศาลาเลื่อนศักดิ์ เจียมอุดม

สมเด็จพระวันรัต เสด็จเยือนกรุงวาติกัน
สมเด็จพระสันตปาปา ปอลที่ ๖ ถวายการต้อนรับ

ป้ายมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช และโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗
อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

พระธรรมรัตนากร (สีนวล ป.ธ.๙) อธิบดีสงฆ์วัดพระเชตุพน
ประธานกรรมการมูลนิธิ ถวายสักการะสมเด็จพระสังฆราชป๋า

นายปรีดา ตั้งตรงจิตร จุดธูปเทียนที่เครื่องทองน้อย ถวายสมเด็จพระสังฆราชป๋า

พระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์
ประกอบด้วย ประธานสงฆ์ พระพรหมกวี วัดกัลยาณมิตร
และพระพรหมเวที วัดพระปฐมเจดีย์ เป็นต้น

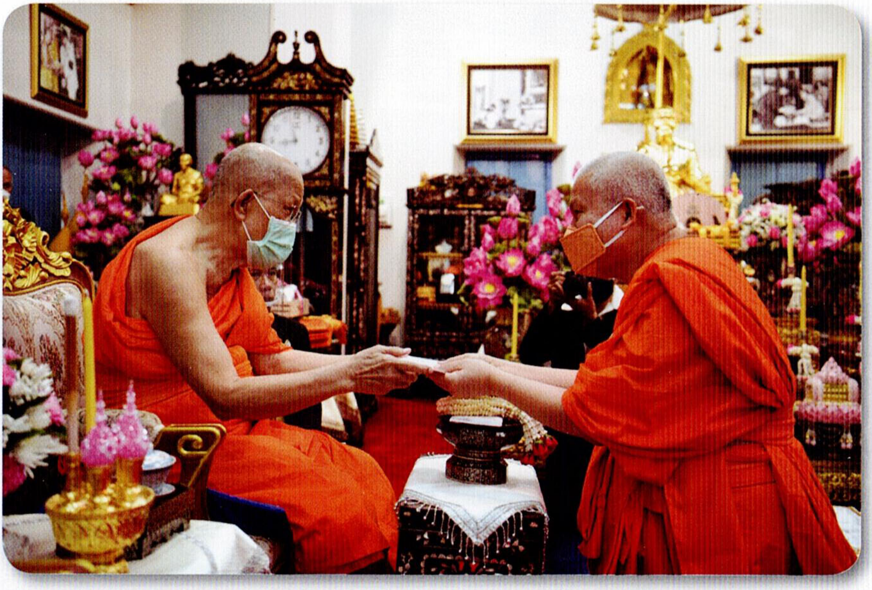
พิธีเจริญพระพุทธมนต์ ในวันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗
เมื่อ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประชาชนทั่วไปและศิษยานุศิษย์
ร่วมกันบำเพ็ญกุศลอุทิศถวาย
เนื่องในวันมูลนิธิ
สมเด็จพระสังฆราชป๋า
๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

พระราชปริยัติมุนี (เทียบ ป.ธ.๙) วัดพระเชตุพน
มอบเงินทุนการศึกษาแด่พระธรรมรัตนากร (สีนวล ป.ธ.๙) ประธานมูลนิธิ

พระธรรมรัตนากร (สีนวล ป.ธ.๙) ประธานมูลนิธิ
กรวดน้ำอุทิศถวายสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)

คุณปรีดา ตั้งตรงจิตร และ ดร.วิภาพรรณ ชูทรัพย์ ประเคนไทยธรรมถวาย
พระพรหมบัณฑิต วัดประยุรวงศาวาส องค์แสดงธรรมเทศนาประจำปี ๒๕๖๓

คุณไพศาล คุนผลิน ถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระธรรมสิทธิเวที
วัดสังเวชวิศยาราม

พระธรรมรัตนากร (สีนวล ป.ธ.๙) ประธานมูลนิธิ
มอบทุนการศึกษา

พระมหาประเชิญ ปญฺญาวุโธ ป.ธ.๙ รับปิ่นโตอาหาร
ในวันมูลนิธิปี ๒๕๖๓

กรรมสมกรรม

โดย

ศรีวัน

เรื่องน้ำใจ

พระเทพคุณาธาร (พระมหาผล ป.๔ วัดพระพิเรนทร์) จังหวัดพระนคร แม้เป็นชาวเมืองเดียวกัน แต่ยังไม่รู้จักแต่เดิมมา เพราะต่างคนต่างอยู่ และไม่มีทางจะพบกันด้วย เริ่มจะรู้จักกัน เมื่อได้รับสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตร ที่พระครูศีลขันธโศภิต ท่านรูปนี้มีคนรู้จักและนับถือมาก ยิ่งชาวจีนด้วยแล้ว นับถือกันแน่นหนาทีเดียว เพราะพูดภาษาจีนได้ โดยที่เคยไปอยู่เมืองจีน

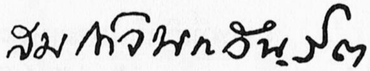
ท่านพระครูมาอยู่วัดพระพิเรนทร์ และได้เป็นเจ้าอาวาสในกาลต่อมา ได้ปรับปรุงวัดพระพิเรนทร์แทบทั้งวัด ทำได้ดีด้วย มิใช่สักว่าทำให้เสร็จไป มีความรู้ความเข้าใจทางช่างอยู่มาก จึงทำอะไรไม่พลาด และพวกช่างจะตบตากินได้ยาก

น้ำใจที่ดีนั้น คือ มีทั้งการสงเคราะห์อนุเคราะห์ เช่น เมรุเผาศพ ถ้าพระภิกษุเป็นเจ้าภาพ ไม่ยอมเรียกค่าบำรุง แม้จะถวาย ก็ไม่รับ คนอนาถามีค่าบำรุงเท่าไร เมื่อถวายก็รับ เมื่อไม่มีค่าบำรุงเพราะยากจน ก็จัดการเผาให้เปล่าๆ น้ำใจอย่างนี้จึงเป็นที่สรรเสริญของคนทั่วไป เวลามีกิจการกุศลอย่างไร คนพวกนี้เข้ามารับรู้และช่วยเหลือ ไม่ต้องออกปากร้องบอก...

เป็นกรรมการ ร.พ. สงฆ์ นับว่าเป็นหัวแรงที่ทำงานได้ลุล่วง งานประจำปี ร.พ. สงฆ์ เมื่อก่อนนั้น จัดการทำปะรำจัดอาหาร จัดการหาโต๊ะเก้าอี้ ของที่วัดพระพิเรนทร์มีเท่าไร ขนมาใช้ ร.พ. สงฆ์หมด สมัยนั้น ร.พ. สงฆ์ เครื่องใช้ยังไม่มีพอ เพราะเพิ่งก่อร่างสร้างตัว พระเทพคุณาธารช่วยเป็นธุระจนเรียบร้อย...

เรื่องเกี่ยวแก่ ร.พ. สงฆ์นั้น เอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะเห็นว่าเป็นสาธารณกุศลที่มีอานิสงส์มาก พระที่อาพาธและถึงแก่มรณภาพใน ร.พ. สงฆ์ พระเทพคุณาธารรับทำฌาปนกิจโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เว้นไว้แต่มีเจ้าภาพต้องพูดกันตามธรรมเนียม

เมื่อนึกถึงพระเทพคุณาธารครั้งไร ก็สลดใจและระลึกถึงทุกครั้ง เพราะขาดมือที่ดีไปเสีย

(สมเด็จพระวันรัต)
วัดพระเชตุพน
๑ มีนาคม ๒๕๑๔

กรรมเวรที่เข็ญทำ กรรมเวรนั้นเป็นของเรา
ติดตามประหนึ่งเงา จะหลบพ้นจะพ้นหรือ?

สภาพที่เกิดขึ้นตามเหตุผล เป็นส่วนที่ไม่ปรารถนา แต่จำต้องได้ประสพทุกคน แม้แต่สัตว์เดียรัจฉาน สรรพสัตว์ต้องรับผลที่ตนไม่ปรารถนา จะหลบเลี่ยงไม่ได้ ก็ยังพยายามหลบเลี่ยงอยู่ ไม่ปรารถนาจะพบกับความจริงในสภาวะอันเป็นจริง จะหลบก็ไม่พ้น ก็ยังปรารถนาไม่พบเห็นอยู่อย่างนั้น

โดยเฉพาะกรรม ผู้ทำไว้จะหลีกไม่ได้ หลบไม่พ้น จะต้องให้มีอันจะได้รับผลของกรรมไม่เร็วก็ช้า ต้องพยายามใคร่ครวญด้วยปัญญาให้เห็นว่า ความทุกข์ร้อนอันใดเกิดขึ้น เพราะมีการกระทำทางกาย วาจา ใจ เป็นเหตุ เมื่อมาเว้นการทำทางกาย วาจา ใจ นั้นเสีย ความทุกข์จะไม่เกิดแก่ผู้นั้น คือผู้นั้นจะไม่ก่อกรรมทำเวรใหม่ด้วย ผู้นั้นจะยอมรับผลของกรรมเก่าที่เกิดขึ้นด้วย อันนี้เป็นทางบรรเทาทุกข์ อันผู้ปฏิบัติจะพึงเห็นด้วยตนเอง ไม่ประกอบด้วยกาลเวลา เป็นดุจของประหลาดควรเรียกร้องให้มาดูได้ ควรน้อมมาสู่ใจ อันผู้รู้จะพึงทราบได้เฉพาะตน

อันเวรกรรมนั้น ท่านอุปมาไว้ว่า เหมือนล้อเกวียนหมุนตามรอยเท้าโคผู้เทียมเกวียนไป โคที่เขาเทียมเกวียนเดินไปสิ้นระยะทางเท่าใด ล้อก็หมุนตามไปสิ้นระยะทางเท่านั้น เมื่อโคถอยหลังล้อก็กระทบเท้า โคก้าวไปข้างหน้า ล้อก็หมุนทับรอยไป

จะเป็นกรรมแต่ปางใดก็ไม่ทราบ จะเป็นเวรอันใดก็ไม่ทราบ เมื่อวันที่ .. ตุลาคม ๒๕๑๓ ขบวนกฐินจากกรุงเทพฯ มุ่งหน้าไปสู่จังหวัดระยอง เพื่อถวายผ้ากฐินในจังหวัดนั้น รถยนต์คันหนึ่งเกิดปะทะกับรถบรรทุกมัน ๑๐ ล้อ ที่โค้งเชิงสะพานหน้าวัดบ้านนาสาน อ.ศรีราชา จังหวัดชลบุรี โครมเดียวดังสนั่น รถขบวนกฐินแหลกยับเยินกลิ้งลงในลำคลองเชิงสะพาน คนตายวันนั้น ๒๗ คน และตายต่อมา รวมทั้งสิ้น ๓๐ กว่าคน ข่าวด้านหนังสือพิมพ์บอกว่าครอบครัวหนึ่ง ๑๐ กว่าคนตายหมด

คนตายร่วมกันอย่างนี้เป็นเรื่องประหลาด ผู้ตายน่าจะทำกรรมร่วมกัน ครั้งพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ คนตายลักษณะนี้เกิดขึ้นและเกิดขึ้นแก่กองทัพของพระเจ้าวิฑูฑภะ พระญาติของพระพุทธเจ้าด้วย

กล่าวคือ พระเจ้าวิฑูฑภะ ยกทัพไปปราบพวกศากยะ กรุงกบิลพัสดุ์ราบคาบ เพื่อล้างแค้นสมพระทัยแล้ว คือฆ่าพวกศากยะจนหมดเชื้อเว้นแต่พระญาติที่สนิทเท่านั้น ครั้นปราบแล้วยกทัพกลับมาพักพลอยู่ริมทะเล เวลานั้นน้ำทะเลลดลงมาก มีเนินทรายเป็นเกาะอยู่กลางทะเลทั่วไป พวกทหารลงไปนอนบนเกาะนั้นตามใจชอบ

การนอนกลางทะเลและเกาะกลางทะเลเช่นนั้น ถ้าทหารในกองทัพเป็นนักตากอากาศด้วย คงร่าเริงบันเทิงใจเป็นทวีคูณเนื่องจากความอิ่มใจที่กองทัพของตนได้ชัยชนะเด็ดขาด เนื่องด้วยอากาศทะเลบริสุทธิ์ ทำดวงใจของนักรบผู้กล้าหาญให้เบิกบานจะหาไหนเปรียบความชื่นใจของนักรบพวกนั้นมากเพียงใด คงไม่เทียบเท่าความโศกที่นักรบเหล่านั้นจะพึงได้ต่อไป

บรรดานักรบเหล่านั้น ในอดีตชาติทำกรรมหนักไว้ก็มี กรรมเบาก็มี ถึงคราวที่ผู้มีกรรมหนักจะได้เสวยผลของกรรม เกาะกลางทะเลที่โผล่จากน้ำชั่วเวลาน้ำลดเท่านั้น ไฉนจะมีมดปลวกเที่ยวกวนกัดนักรบเหล่านั้น เมื่อเป็นอำนาจของกรรม เรื่องที่ไม่เคยมีและไม่เคยคิดก็เกิดมีขึ้นได้ กล่าวคือเกิดเพราะกรรมบันดาล

พลรบนอนอยู่บนเกาะกลางทะเลอย่างสำราญใจ ในไม่ช้ามดปลวกกวนกัดนักรบเหล่านั้นจนไล่ไม่ไหว เมื่อทนมดกันไม่ได้ ก็พากันเผ่นขึ้นชายทะเลหมด พวกไม่ถูกมดกัดก็นอนต่อไป พวกถูกมดกัดที่เกาะแล้วหนีขึ้นชายทะเลนั้น เป็นกรรมดีบันดาล

ส่วนพวกบนบกตามชายทะเล บางพวกถูกมดกัดไล่ไม่ไหว คิดเห็นว่าลงไปนอนที่เกาะกลางทะเลดีกว่า มดลงไปกัดไม่ได้ เมื่อเข้าใจดังนั้น จึงชวนกันลงไปนอนที่เกาะกลางทะเล นี้เป็นกรรมชั่วบันดาล

เมื่อทหารหาญนอนตากลมทะเล สูดอากาศอันบริสุทธิ์อยู่นั้น เกิดพายุปั่นป่วนขึ้น หนุนเอาน้ำทะเลขึ้นมา เหมือนไฟลามทุ่ง คลื่นขนาดภูเขาซัดมาตูมเดียว ทหารที่นอนอยู่บนเกาะจมดิ่งลงก้นทะเลเป็นมหาวินาศสุดแสน ถูกมัจจุราชคร่าชีวิตจนหมดสิ้น

เรื่องนี้ทราบถึงพระพุทธเจ้า พระองค์ตรัสแก่พุทธบริษัทว่า คนพวกนี้เมื่ออดีตชาติเป็นมนุษย์ใจอำมหิต ร้ายกาจ ได้ใส่ยาลงในน้ำปลาใหญ่เล็ก กุ้ง ปู เต่า ถึงแก่ความตายเป็นอันมาก อกุศลกรรมนั้นตามทัน จึงประกาศให้เห็นผล พลทหารเมื่อปราบศึกได้ชัยชนะแล้วปลื้มใจว่าจะได้ชื่นชมกับญาติมิตร ยังไม่ทันได้ชื่นชมกับความหวังของตนถึงแก่ความตายเสียก่อน

พระพุทธเจ้าทรงปรารภเรื่องนี้ จึงมีพระพุทธานุศาสนีเตือนใจพุทธบริษัทว่า

ความตายย่อมพาเอาคนผู้มีใจข้องแล้วในอารมณ์ต่าง ๆ
มัวเก็บดอกไม้คือกามคุณอยู่ ผู้ไม่เบื่อแล้วในความใคร่นั้นไป
ดังห้วงน้ำใหญ่ พาเอาสัตว์ผู้หลับแล้วไป ฉะนั้นเทียว

กรรมเวรที่เข็ญทำ กรรมเวรนั้นเป็นของเรา
ติดตามชีวิตเรา จะหลบพ้นจะพ้นหรือ?

กรรมเวรที่เราทำ กรรมเวรนั้นประหนึ่งเงา
ติดตามชีวิตเรา จะหลบพ้นด้วยกลใด

อารมณ์ที่เกิดขึ้นที่เป็นส่วนดี คือกุศลจิต ที่เป็นส่วนชั่ว คือ อกุศลจิต เป็นสภาวะเกิดประจำชีวิตของปวงสัตว์ ทั้งนี้เป็นไปด้วยอำนาจแห่งความโลภ โกรธ หลง ถ้าไม่มีสติคุมใจ ย่อมก่อทุกข์ให้อย่างมหันต์ จนนับชาติไม่ถ้วน ฉะนั้น ผู้หวังความสวัสดีแก่ตนควรใคร่ครวญไตร่ตรอง การเกิดเป็นมนุษย์ก็ยากอยู่แล้ว อย่าพยายามทำลายความเป็นมนุษย์ของตน ควรสร้างความเป็นมนุษย์ต่อไปเป็นคนอย่างนี้ เมื่อเกิดเป็นคนแล้ว พอมีโอกาสสร้างทางดับทุกข์ได้เห็นหรือไม่ สัตว์เดียรัจฉานมีชีวิตเหมือนกัน ถ้าหากเราเกิดเป็นสัตว์เช่นนั้น เป็นสุขหรือ?

มีเรื่องเล่าในพระธรรมบทว่า สตรีภาพผู้หนึ่ง มั่งคั่ง มีฐานะเป็นเศรษฐินี เกิดเป็นโรคที่ตาเจ็บปวดมาก หาหมอรักษาสิ้นทรัพย์เป็นอันมาก โรคนั้นมีแต่ทรงอยู่ วันหนึ่ง พบหมอวิเศษเข้า นางก็ดีใจพูดปลงสังขารว่า ถ้าคุณหมอรักษาตาฉันหายแล้ว ฉันจะสมนาคุณท่านโดยมอบสมบัติทั้งหมดให้แก่ท่าน แม้ตัวฉันก็ขอมอบเป็นทาสคุณหมอด้วย นี่เป็นสัจจะสัญญาที่ฉันให้แก่คุณหมอ โรคตานี้น่าจะทรมานเศรษฐินีนั้น จนหมดอาลัยตายอยากในสมบัติ

หมอนั้นตรวจดูอาการของโรค ก็ทราบด้วยความรู้อันเชี่ยวชาญของตนว่า เมื่อใส่ยาของเราแล้วใช้เวลาอย่างมากไม่เกิน ๗ วันก็หายสนิท เมื่อหมอมั่นใจดังนั้นแล้ว จึงประกอบยาให้เศรษฐินีนั้นหยอดตา แนะนำวิธีใช้ให้แล้วหลีกไป

วันเวลาล่วง ๗ วันแล้ว หมอกลับมาเยี่ยมเศรษฐินีลูกไข้ของตน ถามผลของการรักษาว่าได้ผลอย่างไร เศรษฐินีเมื่อโรคตาหายแล้วก็สบายใจ เกิดความเสียดายสมบัติของตนที่จะต้องกลายเป็นของผู้อื่น ทั้งตัวเองก็ต้องเป็นขี้ข้าหมอด้วย จึงพูดอำพรางความจริงว่า ตาฉันยังไม่หายขาด ยังมัวฟางอยู่ คงไม่หายแน่

หมอเกิดความสงสัย คิดว่ายาของเราเคยศักดิ์สิทธิ์ โรคอาการอย่างนี้ไม่เคยผิดหวัง จึงพูดกับเศรษฐินีว่า เมื่อยังไม่หายก็ควรใช้ยาใหม่ แต่ก่อนจะใช้ยานั้น ต้องขอตรวจดูก่อน ครั้นแล้วก็ทำการตรวจตาตามวิธีของหมอ

หมอตรวจแล้วก็ทราบทันทีว่า ตาหญิงนั้นหายจากโรคสนิทแล้ว จะไม่เป็นโรคตานี้อีกต่อไป เพราะคุณภาพของยาและความสามารถของเขา หญิงนี้ทำลายคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้แก่เราเมื่อเริ่มรักษา เมื่อตาทั้ง ๒ ข้างปลอดภัยแล้วกลับเสียดายทรัพย์ด้วยโลภเจตนา เราจะลงโทษหญิงนี้ให้สาสมกับความเป็นคนไร้สัจจะ

หมอแสดงอาการไม่รู้ทัน จึงพูดว่า ยาของฉันนั้นความจริงหยอดตาสัก ๒ - ๓ วันก็หายขาด เรื่องนี้ไม่เคยพลาด ย่อมเป็นไปตามคำพยากรณ์ ที่พลาดไปเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะผสมยาอ่อนไป ท่านอย่าเสียใจเลย เราจะวางยาขนานใหม่ให้มีประสิทธิภาพสูงกว่าขนานก่อน เราจะไม่เรียกร้องขวัญข้าวค่ายาอะไรจากท่าน ครั้นพูดแล้วประกอบยาให้แล้วหลีกไป

เศรษฐินีนั้นเอายาหยอดตาตามหมอสั่ง ตาทั้ง ๒ ข้างของนางก็ปะทุ บอดดับสนิท โลกนี้ก็มืดสำหรับเศรษฐินีนั้นจนตลอดชีวิต

เศรษฐินีผู้นี้ต้องเสียตาทั้ง ๒ ข้าง เพราะโลภเจตนาเป็นมูลฐาน เสียดายทรัพย์ที่จะให้เป็นขวัญข้าวค่ายาแก่หมอ

กาลานุกาลผ่านไปหลายร้อยชาติ หลายพันชาติ ถึงพุทธุปบาทศาสนานี้ มีลูกเศรษฐีคนหนึ่งชื่อมหาปาละ เลื่อมใสในศาสนธรรมคำสอนของพระโคดมพระพุทธเจ้า สละเคหะสถานโดยมอบทรัพย์สมบัติทั้งสิ้นให้แก่น้องชายชื่อจุลปาละเพื่อจะบวช

น้องชายอ้อนวอนไม่ให้บวช โดยพูดว่า เรา ๒ คนพี่น้องเท่านั้นเห็นหน้ากันคราวสุขและทุกข์ เมื่อมารดาบิดาของเราสิ้นบุญแล้วพี่ก็เป็นประหนึ่งมารดาบิดาของน้อง เพราะได้คุ้มครองน้องเช่นเดียวกันเมื่อพี่ออกบวชเสียแล้ว น้องก็เป็นประหนึ่งลูกกำพร้าอีกครั้งหนึ่งรู้สึกว้าเหว่ใจ จะพึ่งใครเมื่อยามทุกข์ร้อน อย่าบวชเลยพี่ น้องว้าเหว่ใจนักขออยู่ครองเรือนไปก่อนเถิด

มหาปาละไม่ฟังเสียงวอนของน้องชาย ตัดสินใจออกบวชตามความตั้งใจของตน สมเด็จพระบรมทศพลอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงอนุญาตให้บวชตามศรัทธา พระมหาปาละเรียนพระกรรมฐานจากสำนักพระบรมศาสดา ตั้งแต่ต้นจนถึงทางอรหัตต์ แล้วออกอยู่ป่าพร้อมพระภิกษุหลายสิบรูป

พระมหาปาละตั้งความเพียรอย่างอุกฤษฏ์ โดยอธิษฐานเนสัชชิกังครุดงค์ ไม่ยอมนอนเด็ดขาด เพียรพยายามเจริญพระกรรมฐานในไม่ช้า ก็เกิดโรคลม ปวดเมื่อยทั้งร่างกาย ที่ร้ายก็ปวดตาทั้ง ๒ ข้างแทบทนไม่ไหว

พวกชาวบ้านทราบข่าวการอาพาธ ต่างก็มาเยี่ยมตามข่าวหาหมอมารักษาโรคตาของพระมหาปาละ หมอได้ถวายยาสำหรับหยอดตาเพื่อกำจัดโรคทางตา เมื่อถวายยาแล้ว แนะนำว่าต้องนอนแล้วหยอดตา ต่อมาได้ถามอาการของโรค พระมหาปาละบอกว่ายังไม่บรรเทามีแต่กำเริบมากขึ้น หมอตกใจ คิดว่า ยาของเราเคยศักดิ์สิทธิ์ ไม่เคย

พลาดอย่างนี้ คิดใคร่ครวญถึงสมุฏฐานของโรคเพื่อวิจัยต่อไป ใช้สายตามองดูในบริเวณที่พักอาศัยของพระมหาปาละ ไม่เห็นมีที่นอนก็แปลกใจ จึงถามว่า ท่านได้จำวัดบ้างหรือเปล่า ทั้งกลางวันและกลางคืน

"อาตมาไม่ได้นอน ทั้งกลางวันและกลางคืน"

หมอพูดว่า "ถ้าอย่างนั้น ผมรักษาโรคตาท่านไม่ได้ เพราะท่านไม่ทำตามคำแนะนำของผม ขอท่านจงทราบไว้ด้วยว่า ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ผมจะไม่ยอมรักษาท่าน และท่านอย่าได้พูดกับใครๆ ว่าผมรักษาโรคตาของท่านเป็นอันขาด" เมื่อบอกคืนแล้ว หมอไม่ไปเยี่ยมถามอาการอีก

พระมหาปาละ เมื่อหมอบอกเลิกไม่รักษาตาให้แล้ว ตนก็เข้าที่ปฏิบัติธรรม ตัดสินใจสอนตนเองว่า สภาพทั้งหมดที่ปรากฏเป็นตนที่เข้าใจว่าเป็นของเรา มันจะชำรุดทรุดโทรมไปอย่างไรเป็นเรื่องของสภาวะ พระมหาปาละ ท่านเตือนตนว่า อย่าเห็นแก่ลูกตาเลย จงเห็นแก่พระศาสนาเถิด ต่อไปไม่ช้า ตาของพระมหาปาละแตกปะทุทั้ง ๒ ข้าง ดับสนิท เหมือนเปลวประทีบดับไปฉะนั้น พร้อมกับดวงตาปะทุนั้น จิตของพระมหาปาละ ก็หลุดจากกิเลสเป็นสมุจเฉทปหาน สำเร็จเป็นพระอรหันต์สุกขวิปัสสก หมดความดิ้นรนกระวนกระวายใจ

เมื่อปวารณาพรรษาแล้ว ภิกษุอรหันต์คณะพระมหาปาละได้เดินทางกลับเมืองสาวัตถี พระมหาปาละไม่ยอมกลับ เกรงจะเป็นการลำบากแก่การเดินทาง เพียงแต่ส่งข่าวไปบอกน้องชายให้คนมารับกลับไปเมืองสาวัตถีเท่านั้น

กรรมเวรที่เราทำ กรรมเวรนั้นประหนึ่งเงา
ติดตามชีวิตเรา จะหลบพ้นด้วยกลใด

ความดีมีเสน่ห์ คราวซวดเซมีบุญช่วย
แม้เทพก็อำนวย เมตตาช่วยให้พ้นภัย

พระมหาปาละ เป็นพระอรหันต์ตาบอด กำลังเคร่งต่อสมณธรรม แต่เพราะท่านหมดกิเลสแล้ว จึงไม่มีความดีใจและเสียใจ พระภิกษุที่กลับไปเมืองสาวัตถี นำข่าวไปแจ้งแก่น้องชายท่านมหาปาละ ถึงสาเหตุที่กลับมาไม่ได้ สั่งให้น้องชายดำเนินการไปรับ

นายจุลปาละน้องชาย จึงให้ลูกชายไปรับ แต่เกรงว่าการเดินทางบุกป่าเปลี่ยวอาจพบกับโจรป่าจะเป็นอันตราย จึงจัดการให้บวชเป็นสามเณรเพื่อปลอดภัยในระหว่างเดินทาง สามเณรไปถึงที่พักของพระมหาปาละผู้เป็นลุง พูดจากันรู้เรื่องแล้ว จึงถือปลายไม้เท้าจูงพระอรหันต์ตาบอดพามาเมืองสาวัตถี การเดินทางไม่ขัดข้องมากนัก สามเณรได้ยินเสียงคนตัดฟืนร้องเพลงในกลางป่า เสียงเพราะจับใจ ปรารถนาจะเห็นหน้า จึงมารยาบอกแก่หลวงลุงว่า จะทำสรีระกิจจำเป็นจริงๆ ขอพักสักครู่ เมื่อบอกแล้วก็หายเงียบไป

พระมหาปาละนั่งคอยนานโข สังเกตว่าเสียงร้องเพลงนั้นเงียบไป ท่านทราบด้วยญาณของท่านว่า สามเณรหลานชายถึงวิบัติแล้ว อ้ายเณรจิ๊กโก๋ไม่มีความอายไปตื้อหญิงเก็บผักหักฟืน เสียคนไปแล้ว

สามเณรนั้นเมื่อความประสงค์ของตนลุดังมุ่งหมายแล้ว กลับมาจะพาหลวงลุงเดินทางต่อไป เดชบุญที่ท่านหมดกิเลสเสียแล้ว ถ้ายังเป็นปุถุชนอยู่ น่ากลัวท่านจะถลุงสามเณรด้วยไม้เท้าเป็นแน่ พระมหาปาละจึงถามว่า เจ้าถึงศีลวิบัติแล้วหรือ สามเณรไม่ตอบโดยตรง พูดเป็นนัยว่า ผมไม่ได้บวชด้วยศรัทธา คุณพ่อบังคับให้บวช เพื่อปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย คนที่ไม่เต็มใจบวชนั้น แม้จะบวชก็เหมือนไม่ได้บวช เรื่องศีลวิบัติไม่มีความสำคัญ ขอหลวงลุงรีบเดินทางต่อไป

มหาปาละพูดว่า คฤหัสถ์หรือสมณะเมื่อประพฤติตนเลวแล้วก็เป็นคนเลวเท่ากัน ฉะนั้นเจ้าจงไปคนเดียวตามปรารถนาของเจ้า ข้าจะไม่เดินทางร่วมกับเจ้าต่อไป

สามเณรพูดว่า หลวงลุงจะอยู่ได้อย่างไร ตาบอดทั้ง ๒ ข้างอย่างนี้ จะเดินทางไปได้หรือ ไม่ถูกช้างกระทืบ หรือไม่ถูกเสือกัดตาย ก็ต้องชนต้นไม้ตายเป็นแน่ หลวงลุงไปกับหลานเถิด

พระมหาปาละตอบว่า ข้าไม่ไป ข้าจะไม่เดินทางร่วมกับคนพาล ตายเสียในป่านี้ดีกว่าเดินทางร่วมโจร เจ้าจงไปตามประสงค์ของเจ้าเถิด ข้าไม่ร่วมทางกับเจ้าแน่ สามเณรแค่นได้จะให้ไปจนได้ พระเถระท่านไม่ยอมร่วมทางด้วย เสียใจ ร้องไห้ จำใจต้องทิ้งพระตาบอดไปผู้เดียว พระอรหันต์ตาบอดก็หมดทางไป ต้องนั่งลงอยู่กลางป่าเปลี่ยวนั่นเอง พระเถระรูปนี้มีสัจจะมั่นคง ไม่ยอมคบคนพาล

ความดีมีเสน่ห์ คราวซวดเซมีบุญช่วย
แม้เทพก็อำนวย เมตตาช่วยให้พ้นภัย

คนดีมีสัจจะ เหมือนมีพระประจำใจ
อยู่บ้านหรือนอนไพร ห่อนมีภัยมาบีฑา

พูดถึงคนตาบอด มีอะไรๆ แน่หลายอย่าง มีความจำแม่นยำผิดธรรมดา เวลานี้มีโรงเรียนสอนคนตาบอดแล้ว สอนให้คนตาบอดอ่านหนังสือได้ แต่เป็นหนังสือสำหรับคนตาบอด มีพระภิกษุตาบอดรูปหนึ่งอยู่วัดต้นสน จังหวัดชลบุรี สวดมนต์ได้มากและแม่นเท่าพระตาดี เทศน์มหาชาติทำนองก็ได้ สวดมนต์ได้มากผูก สวดปาติโมกข์ก็ได้ไม่ผิดพลาด มีคุณภาพดีกว่าพระตาดีบางองค์ คนตาบอดมีทีเด็ดเสมอ

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ ผู้เขียนเดินทางไปวัดแสวงหา อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ไปพบคนตาบอดที่วัดนั้น แกไปเที่ยวเรี่ยไรชาวบ้านเอาเงินไปสร้างวัด เรานึกว่าอีตาบอดนี้น่าจะเป็นคนลวงชาวบ้านแอบเอาศาสนามาหากินเป็นแน่ คงจะคุยโม้อวดดีไปอย่างนั้นเอง

ถามได้ความว่าเป็นชาวเมืองสุพรรณบุรี เดินทางไปหลายตำบลและหลายจังหวัด บอกบุญชาวบ้านเอาเงินไปสร้างโบสถ์ที่วัดในจังหวัดสุพรรณบุรี จึงพูดยั่วคนตาบอดว่า ชาวบ้านเขาจะเชื่อแกหรือเพราะแกตาบอดไม่มีทางทำกินแล้ว ใครเขาจะเชื่อง่ายๆ คนพิการ

อย่างนี้อ้ายพวกโจรไม่เตะเอาสตางค์ไปกินเปล่าเสียหรือ? อ้ายโจรสุพรรณมันจะมีศีลมีสัตย์อะไร เรื่องไม่น่าเชื่อ การไปเรี่ยไรนั้นแกจ้างคนนำทางไป

คนตาบอดตอบว่า ผมใช้ลิ้นเป็นทูตพูดกับชาวบ้านว่า ฉันไม่มาหลอกลวงชาวบ้านเรื่องทำบุญดอก ฉันเห็นตัวฉันแล้ว ว่าเกิดมาไม่ได้เห็นโลกว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร พ่อแม่ทั้งหลายลองคิดดูว่า คนในบ้านนี้มีตาเหมือนฉันกี่คน ในเมืองสุพรรณบุรีและอ่างทอง มีคนตาบอดกี่คน พวกเราไม่เคยเห็นเลย หาดูได้ยาก บางคนเกิดมาจนตายก็ไม่ได้เห็นคนตาบอด

คนตาบอดนั้นมันมืดแปดด้าน มองไม่เห็นอันตราย ใครจะทุบหัวเมื่อไรก็ได้ ใครจะเอาอุจจาระมาให้กินก็ได้ คนตาบอดไม่รู้อะไร จะหาสมบัติอะไรก็ไม่ได้ จะอาศัยใครอยู่เขาก็รังเกียจ เขาเห็นว่าเกะกะที่และเปลืองข้าวสุก เกิดมาไม่เหมือนชาวบ้านเขา ได้รับทรมานทรกรรมถึงเพียงนี้ ฉันจะมาก่อกรรมทำเวรล่อลวงชาวบ้านทำไม ลูกเข็ดแล้วตั้งหน้าแต่แสวงหาบุญ ตั้งใจรักษาศีล ๕ ให้บริบูรณ์ หาความสุขเอาชาติหน้า พ่อแม่ทั้งหลาย เชื่อฉันก็ทำ ไม่เชื่อก็อย่าทำ ไม่มีใครเดือดร้อน ผมก็พูดกับชาวบ้านอย่างนี้ เขาทำบุญร่วมกับผมก็มีมาก

ถามว่า เดินทางไกลอย่างนี้ ไม่กลัวพวกโจรมันเตะเอาเงินไปกินเสียหรือ ทำเป็นเก่งไปจะโดนดีเข้าสักวันหนึ่ง ระวังให้ดี อย่าประมาทอ้ายโจรมันจะปรานีคนตาบอดหรือ?

คนตาบอดบอกว่า ไม่กลัว คนเราไม่กลัวตายเสียอย่างเดียวไปไหนก็ไปได้ เคยผจญกับพวกโจรมาแล้ว ครั้งหนึ่งมันมาพบผมเข้ามันขู่บังคับจะเอาเงิน ผมบอกว่าให้ไม่ได้ ไม่ใช่ทรัพย์ของข้า เป็นเงินของชาวบ้านเขาฝากไปทำบุญจะให้ใครไม่ได้

อ้ายโจรห้าร้อยมันขู่เข็ญจะเอาให้ได้ ผมก็ไม่ยอมให้ ในที่สุดผมก็บอกเป็นคำขาดว่า ถ้าจะเอาให้ได้ก็เชิญฆ่าฉันเสียก่อน ถ้าไม่ฆ่าฉันพวกแกอย่าเอาไปเลย จงสงสารคนตาบอดเถิด ทำอะไรกะเขาไม่ได้ ได้แต่เดินไปทำบุญอย่างเดียว อ้ายโจรมันถามว่าไม่กลัวตายจริงหรือ ผมก็ตอบว่าจะอยู่ไปทำไม เมื่อพวกแกเอาเงินกุศลไป ข้ากลับไปวัด ชาวบ้านเขารู้ว่าเงินหายไป เขาจะไม่เชื่อว่าถูกโจรปล้น เขาจะหาว่าฉันโกงเงินวัด โกหกว่าถูกโจรปล้น ข้าก็เสียชื่อจะบอกบุญใครไม่ได้อีก ไม่มีใครเชื่อหน้านับถือว่าเป็นคนดี เมื่อพวกแกฆ่าฉันแล้ว ชาวบ้านจะได้ความจริงว่าโจรฆ่าเอาเงิน จะไม่มีใครติเตียนข้าได้ว่า โกงเงินกุศลของชาวบ้าน

เราถามว่าโจรตกลงใจอย่างไร? คนตาบอดพูดว่า โจรพูดว่าตานี่พูดดี รู้จักรักษาชื่อเสียง แล้วพูดว่า เออพูดดี เราจะไม่รังแกคนตาบอด แล้วพวกโจรก็หลีกไป ผมก็รอดตัวมาได้อย่างนี้ กลับได้ผลดี มันเที่ยวพูดในที่ทั่วไปว่า อย่าให้ใครทำอันตรายคนตาบอดเรี่ยไรชาวบ้านทำบุญ ถ้าใครรังแกพวกโจรจะลงโทษ

เราพูดล้อว่า ไปพบโจรชั้นดีเข้าก็รอดตัว ถ้าฉันเป็นโจรคงไม่ฟังเสียง จะเอาเงินเสียด้วย เตะทิ้งเสียด้วย อ้ายโจรที่เราพบนั้นน่าจะเป็นโจรชั้นเลว คงไม่ใช่โจรสุพรรณแน่

คนตาบอดถามว่า คนพูดนี่เป็นชาวบ้านหรือพระ มีผู้ตอบแทนว่าเป็นพระ คนตาบอดพูดว่า ถ้าท่านไม่ได้บวชก็ต้องเป็นโจรชั้นยอดเหมือนกัน ท่านเกิดวันอะไร ปีไร เดือนไร เราก็พูดว่า ตาบอดเป็นหมอดูด้วยหรือ บอกก็ได้ จึงบอกคนตาบอดๆ นิ่งอยู่สักครู่หนึ่งพูดว่า คนอย่างท่านไม่มีบ้านอยู่ตลอดชาติ จะอยู่บ้านได้ไม่เกินอายุ ๒๐ ปี ต่อแต่นั้นไม่มีบ้านอยู่อย่างคนทั้งหลาย เราถามว่าทำไมเป็นดังนั้น

ตาบอดตอบว่า ท่านเกิดเวลาฤกษ์โจร มีตะรางเป็นเรือน ติดคุกจนตาย ถึงตายแล้วเกิดอีกก็ไม่หมดโทษ ให้อายุร้อยปีก็ไม่หมดโทษ เป็นมหาโจรทีเดียว ดีอยู่อย่างเดียวที่ไม่รังแกคนจน ปล้นก็เอากันรวยทีเดียว

ในชีวิตของท่านไม่มีบ้านอยู่แน่ อยู่บ้านไม่ได้ ต้องอยู่ในตะราง ไม่มีแผ่นดินอยู่ ไม่มีแผ่นดินรับรอง มาบวชอย่างนี้ก็ต้องบวชจนตาย ต้องอาศัยวัดอยู่ มีคติ ๒ อย่าง คือต้องเอาตะรางหรือวัดเป็นเรือนตาย ไม่ต้องสงสัย

เราก็คิดว่าอีตานี่พูดชอบกล จึงถามว่า เมื่อชะตาเป็นโจรแล้ว ทำไมจะไม่รังแกคนจน คนตาบอดบอกว่า เสียงพูดก็บอกว่าเป็นโจร แต่หางเสียงมีอ่อนบ้าง เป็นบุญหนักหนาที่มาบวชเสียได้ เรานึกในใจว่า อีตาบอดคนนี้มีทีเด็ดเหมือนกัน นึกในใจว่าตาบอดสอดตาเห็น เพราะเขาตาบอดพูดอย่างคนตาบอด เรื่องที่เล่ามานี้ แสดงให้เป็นผลของความจริงว่าทำให้โจรใจอ่อนได้ คิดอยู่ว่าคนเราไม่เลือกว่าร่างกายดี หรือพิการ เมื่อมีความดีแล้ว ควรนับถือ อีตาบอดคนนี้สร้างความดี และมีดีควรอวด

คนดีมีสัจจะ　　　　เหมือนมีพระประจำใจ
อยู่บ้านหรือนอนไพร　　　　ห่อนมีภัยมาบีฑา

ความดีมีเสน่ห์ คราวซวดเซมีคนช่วย
แม้เทพก็อำนวย เมตตาช่วยให้พ้นภัย

พระมหาปาละ อรหันต์ตาบอดดังกล่าวแล้ว นั่งเป็นตอไม้อยู่กลางป่า ถ้าไม่มีคนมาช่วยก็ต้องอดตาย หรือมิฉะนั้นเสือจะลากเอาไปกิน หรือช้างเหยียบย่ำตายเป็นแน่ แต่ก็รอดชีวิตไปได้ โดยที่มีคนเดินทางมาพบ ถามไถ่ไล่เลียงกันเข้า ได้ความว่าจะเดินทางไปเมืองสาวัตถี ยินดีจะพาพระตาบอดไปด้วย ท่านอิดเอื้อนเกรงจะลำบากแก่เขา คนเดินทางพูดว่ายินดีจะช่วยพาไปเป็นการกุศล เพราะตนเองก็จะเดินทางไปเมืองนั้นอยู่แล้ว เขาว่าคนยังมีบุญอยู่ ต้องมีคนช่วยด้วยเมตตา หรือมิฉะนั้น เทวดาก็ต้องช่วยอุปการะ ถ้าไม่ช่วยหัวแตก ๗ เสี่ยงทีเดียว เขาพูดไว้ในบาลีอย่างนั้น ไม่ทราบว่าเป็นเรื่องอะไร ใครจะเป็นคนตีหัวเทวดาไม่ทราบ

เมื่อเดินไปได้ชั่วครู่ พระมหาปาละได้ยินเสียงกึกก้องอยู่ข้างหน้า เป็นเสียงยวดยานพาหนะบ้าง เสียงดนตรีบ้าง คิดประหลาดใจจึงถามว่าถึงบ้านเมืองไหนแล้ว คนเดินทางตอบว่าเมืองสาวัตถี พระตาบอดแปลกใจ คิดว่าเราเคยเดินทางต้องใช้เวลามาก เขาเดินทางอย่างไรชั่วอึดใจเดียวถึงพระนครสาวัตถี อีตาคนนี้จะต้องเป็นเทวดาแน่

คนธรรมดาเดินอย่างนี้ไม่ได้ คนเดินทางพาพระตาบอดไปบ้านนายจุลปาละ ร้องบอกให้ทราบแล้วหายตัวไป

พระมหาปาละเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า พักอยู่ในพระเชตวัน วันหนึ่งเดินจงกรมเหยียบสัตว์ตายเป็นอันมาก พระภิกษุทั้งหลายทูลให้พระพุทธเจ้าทรงทราบ พระพุทธเจ้าตรัสว่า บาปไม่มีแก่พระอรหันต์ เพราะไม่มีอกุศลจิตคิดล้างสัตว์ พระภิกษุทั้งหลายเกิดความสงสัย ทูลถามว่า ผู้สมบูรณ์ด้วยบารมีถึงขั้นเป็นพระอรหันต์อย่างนี้ ทำไมจึงต้องเสวยกรรมอย่างนั้น

“ภิกษุทั้งหลาย กรรมที่บุตรของเรากระทำในกาลครั้งนั้น (คือทำลายตาของหญิงทำให้เขาตาบอด) ติดตามหลังมา เพราะว่าขึ้นชื่อว่ากรรมชั่วแล้วย่อมติดตามผู้ทำ เหมือนกงเกวียนหมุนตามเท้าโคผู้ลากเวียนไป ฉันนั้น”

หมอที่แกล้งประกอบยาตาให้หญิงตาเจ็บ หยอดจนตาบอดนั้น กลับชาติคือ “พระมหาปาละ หรือ พระจักขุบาล” มีเรื่องปรากฏในพระอรรถกถาธรรมบท ที่นำมาเล่านี้ ขอให้ผู้อ่านคิดยั้งในกรรมชั่ว

“ธรรมทั้งหลายมีใจเป็นหัวหน้า ประเสริฐที่ใจ ความสำเร็จอยู่ที่ใจ เมื่อใจชั่วแล้ว กาย วาจา ก็ชั่วตาม ความทุกข์ย่อมติดตามผู้นั้น เหมือนกงเกวียนหมุนตามเท้าโคไป ฉะนั้น”

ข้าพเจ้าขอเสนอคติเตือนใจว่า

ความดีมีเสน่ห์ คราวซวดเซมีคนช่วย
แม้เทพก็อำนวย เมตตาช่วยให้พ้นภัย

น้ำลายถ่มรดฟ้า หล่นลงหน้าคนถ่มเอง
ฉันใดก่อกรรมเบ่ง ก็เฉกนั้นฉันเดียวกัน

เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๑๓ นี้ รถขบวนกฐินคันหนึ่ง ได้คว่ำที่โค้งเชิงสะพานใกล้วัดบ้านนาสาน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ข่าวในหนังสือพิมพ์ลงว่าจะไปถวายผ้ากฐินที่วัดจังหวัดระยอง วันนั้นตาย ๒๗ คน และตายต่อมาอีก รวม ๓๐ กว่าคน ที่ยกครอบครัวไปตายหมดครัวเรือนก็มี เป็นข่าวที่น่าอนาถ ได้ยินชาวเมืองชลพูดว่าคนขับรถดื่มสุรา พระภิกษุตายติดร่างแหไปด้วยองค์หนึ่ง

เมื่อพบข่าวนี้ อ่านด้วยความสลดใจ นึกถึงคนทำบุญที่ไปกันมากๆ อย่างนี้ ถ้าไม่ระวังตัวให้ดีก็ย่อมมีอันตราย ข่าวตายไปในงานกฐินเช่นนี้มีแทบทุกปี บางปีก็เรือล่มตาย คิดใคร่ครวญดูว่าทำไมมาตายพร้อมกัน ทำไมบางคนจึงรอดมาได้ แม้ไปรถคันเดียวกัน

เรื่องเช่นนี้มิใช่เกิดมีในโลกปัจจุบันนี้ แท้จริงเกิดมาแล้วทุกกาลทุกสมัย แต่ถ้าไม่ได้จดเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ เรื่องก็สูญหายเร็ว แต่สมัยยังไม่ใช้หนังสือจดหมายเหตุ คนโบราณก็เก็บไว้โดยอาศัยความจำบอกเล่าให้คนฟังสืบต่อกัน คนฟังจำได้เท่าไรก็บอกเล่าได้เท่านั้น บางคราวจำผิดพลาดก็ผิดพลาดไปตามความเข้าใจของคนบอกเล่า

เราเรียกกันว่าตำนานปาก พ่อแก่แม่เฒ่า บิดามารดาของเราเคยเล่านิทานให้ลูกหลานฟัง เมื่อเวลานอน ก็นำเอาเรื่องเก่าๆ มาเล่าให้ฟัง เรื่องเล่านั้นเรียกว่า “เล่านิทาน” มูลเหตุคงจะเกิดจากเรื่องจริงก่อน แต่จดจำกันมาตั้งร้อยตั้งพันปี ก็กลายเป็นนิทานโกหกกัน ลงโทษกันถึงเพียงนั้น น่าจักเป็นเพราะไม่ได้วิจารณ์ให้รอบคอบ อันนิทานนั้นมีเรื่องน่าขบขันก็มี ไร้สาระก็มี เป็นสาระก็มี

เรื่องกรรมที่คนทำไว้ จะต้องติดตามสนองผลเสมอไป ไม่ชาติใดก็ชาติหนึ่ง ฉะนั้น คนที่ไปทอดกฐิน รถคว่ำตายกว่า ๓๐ คน ดังกล่าวแล้ว ย่อมเป็นไปตามกรรมของเขาที่เคยกระทำร่วมกันมา ได้ช่องเมื่อใดก็เล่นงานเมื่อนั้น ครั้งพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ เรื่องทำนองนี้ก็เคยเกิดขึ้น เมื่อเกิดขึ้นแล้วพระพุทธเจ้าทรงเฉลยปัญหาที่มีผู้ทูลถาม

มีเรื่องเล่าในพระธรรมบทภาค ๕ น่าคิดอยู่มาก เกิดจากพระภิกษุหลายพวกด้วยกัน ได้ประสบการณ์เวลาเดินทางมาเฝ้าพระพุทธเจ้า และมาพบกันเข้าระหว่างเดินทาง เมื่อเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าแล้ว ได้ทูลถามประสบการณ์ที่ผ่านมา โดยพวกที่ ๑ ทูลถามพระพุทธเจ้าขึ้นก่อน

เรื่องที่ ๑

พยาบาทอาฆาตเขา　　แกล้งกล่อมเกลาก่อกรรมกวน
ทุกข์ทัณฑ์ทุ่มทัณฑ์ทวน　　ผลเผ็ดผวนผ่านเราเอง

เมื่อพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่พระเชตวัน อารามของอนาถบิณฑิกมหาเศรษฐี ภิกษุหลายรูปด้วยกันเดินทางมาเฝ้าพระพุทธเจ้าเพื่อรับพระโอวาทไปปฏิบัติ วันหนึ่งเข้าไปบิณฑบาตในหมู่บ้าน ชาวบ้านเขาเลื่อมใสอาราธนาให้ฉันภัตตาหารที่ชานเรือน

ขณะนั้นไฟได้ไหม้บ้านหลังหนึ่งที่แม่ครัวกำลังปรุงอาหารอยู่ ไฟลุกลามรุนแรงมาก เสวียนหม้อคือวัตถุที่ชาวบ้านเอาหญ้าหรือขี้ตอกมาทำเป็นวงกลม เอาหญ้าพันไว้ให้อยู่ตัว สำหรับรองก้นหม้อข้าวเมื่อเวลายกลงจากเตาไฟ เสวียนนั้นถูกไฟไหม้ถูกแรงดันของเปลวไฟลอยขึ้นสู่อากาศ ขณะนั้น กาตัวหนึ่งกำลังบินมา เสวียงอันลุกโชนด้วยไฟนั้นกระเด็นขึ้นท้องฟ้าคล้องคอกาพอดี ไฟไหม้คอและตัวการ่วงจากอากาศตกลงตรงหน้าพระภิกษุพวกนั้น กาตัวนั้นตายบนอากาศ ผู้อยู่ที่นั่นตกตลึงเหตุอันประหลาดนั้น พวกภิกษุคิดว่าเรื่องนี้นอกจากพระพุทธเจ้าแล้ว

ไม่มีใครสามารถจะพยากรณ์ได้ ภิกษุพวกนั้นเล่าประสบการณ์นั้นถวายพระพุทธเจ้าว่า เหตุผลเป็นประการใด พระเจ้าข้า

พระพุทธเจ้าตรัสว่า นกกาตัวนั้นเมื่อชาติก่อนเคยเป็นชาวนา วันหนึ่งฝึกโคตัวหนึ่ง เพื่อประโยชน์ทำกสิกรรม โคตัวนั้นมันดื้อไม่ยอมรับการแนะนำ สอนให้มันเดิน มันเดินเพียงก้าวสองก้าว แล้วนอนเสีย ทุบตีมันก็ไม่กลัว เดินไปเพียงเล็กน้อยกลับลงนอนเสียอีก เจ้าของโคโกรธมาก ดัดสันดานโคดื้อไม่ไหว ด้วยอำนาจความโกรธ พูดว่า เออ ดีละ มึงนอนให้สบายเถิด ต่อไปนี้ข้าจะให้เองนอนเป็นสุขต่อไป โดยไม่ต้องทำงานอีกแล้ว หอบฟางบ้าง หญ้าแห้งบ้างมามัดเข้าที่คอวัว เอาเชือกพันให้แน่น เอาไฟจุดเข้าที่คอวัวจนถึงแก่ความตาย ด้วยกรรมอันทารุณนั้น ตามสนองชาวนานั้นเป็นอเนกชาติ จนถึงเกิดเป็นนกกาถูกไฟคลอกตายต่อหน้าพวกเธอ ผลของกรรมอำนวยผลให้เป็นไปเช่นนี้

ฉะนั้น พระพุทธเจ้าจึงตรัสว่า ความชั่วไม่กระทำเสียเลยดีกว่า เพราะให้เกิดความเดือดร้อนในภายหน้า ดังเรื่องชาวนาเกิดเป็นกานี่เป็นตัวอย่าง

พยาบาทอาฆาตเขา แกล้งกล่อมเกลาก่อกรรมกวน
ทุกข์ทัณฑ์ทุ่มทัณฑ์ทวน ผลเผ็ดผวนผ่านเราเอง

เรื่องที่ ๒

กรรมแล้วใครจะช่วย　　แม้สดสวยร่างสะคราญ
แสนรักแสนสงสาร　　กรรมบันดาลประหารเสีย

ภิกษุอีกพวกหนึ่งกราบทูลว่า เมื่อข้าพระองค์เดินทางโดยเรือข้ามมหาสมุทรเพื่อเฝ้าเยี่ยมพระองค์ ถึงกลางทะเลเกิดอาเภทเรือหยุดเสียเฉยๆ คนประจำเรือจะแก้ไขอย่างไร เรือก็ไม่เดิน คนโดยสารเกิดความคิดขึ้นว่า เรื่องอย่างนี้น่าจะมีคนกาลกิณีร่วมทางมาด้วย แต่พวกเราก็ไม่ทราบว่าใครเป็นคนโชคร้าย ปล่อยไว้อย่างนี้ต้องตายกันหมดทั้งลำเรือ พวกเราควรจับสลากกัน ถ้าใครจับได้สลากกาลกิณีคนนั้นต้องเป็นคนมีโชคร้าย ตกลงกันทำตามมตินั้น ทุกคนก็จับสลาก สตรีสาวรูปสวย ในประถมวัยจับได้สลากกาลกิณีหรือสลากดำ เพื่อให้มั่นใจว่าใครเป็นคนโชคร้ายแน่ สลากดำนั้นตกแก่สตรีสาวภริยานายท้ายเรือคนนั้นถึง ๓ ครั้ง

คนโดยสารจึงมองหน้านายท้ายเรือแล้วพูดว่า จะทำอย่างไร ภริยาของท่านจับสลากดำได้ถึง ๓ ครั้ง นายท้ายเรือคิดว่าจะต้องเสียสละประโยชน์ส่วนน้อย เพื่อรักษาชีวิตคนมากไว้ ด้วยตัดสินใจสละภริยาสาวสวยของตน พูดว่าพวกท่านจับสตรีนี้โยนลงทะเลไป เมื่อหญิงสาวนั้นถูกจับ กลัวความตายดิ้นรนร้องโวยวายด้วยความกลัว คิดดูอกเราอกเขา น่าสงสารหญิงสาวเคราะห์ร้าย ถ้ายังมีชีวิตอยู่ มีโอกาสสร้างความดีได้มาก กรรมเวรมาปิดบังดวงใจ คนทั้งลำเรือตลอดถึงสามีของนาง ล้วนแต่เห็นชีวิตของตัวเท่านั้น หญิงสาว

ร้องขอชีวิตอยู่ลั่นฟ้า ไม่มีใครเลยจะคิดเมตตา เวรกรรมนั้นรุนแรงนักหนา

นายเรือผู้เป็นสามี แทนที่มันจะแสดงเมตตาปรานีต่อภริยา มันกลับพูดว่า เปลื้องเครื่องแต่งตัวออกเสียอย่าให้คนกาลีติดตัวไป เอาผ้าขี้ริ้วห่อกายไว้ เอาหม้อใส่ทรายให้เต็มแล้ว เอาหม้อหย่อนลงทะเล ให้ถ่วงหญิงสาวลงก้นทะเลไป

พวกคนเรือทำตามคำสั่ง ชีวิตของหญิงสาวต้องตายตามยถากรรม น้ำในทะเลตรงนั้นปั่นป่วน ดวงใจของสาวน้อยก็ปั่นป่วนยิ่งกว่าน้ำทะเล แล้วสงบลงด้วยความตาย อนิจจาชีวิตของคนมีกรรม อำนวยผลถึงปานนี้เทียวหนอ

พวกภิกษุที่โดยสารร่วมเรือมา มองดูหญิงสาวด้วยอุเบกขาธรรม คิดว่าเหตุการณ์เช่นนี้จะต้องทูลถามพระพุทธเจ้า ผู้อื่นคงชี้แจงไม่ถูกต้อง ข้าพระพุทธเจ้ามีความคิดอย่างนี้ จึงขอพระมหากรุณากราบทูลว่า เพราะเหตุไรพระเจ้าข้า หญิงสาวผู้นั้นจึงถูกจับตัวโยนลงทะเล

พระพุทธเจ้าผู้สัพพัญญูตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย อันสตรีสาวนั้น ถึงแก่ความตายเพราะกรรมที่ตนทำไว้ พวกเธอจงตั้งใจฟัง ในอดีตสมัยล่วงลับมาช้านาน สตรีที่ถูกโยนลงทะเลนั้น ชาติหนึ่งเกิดเป็นภริยาของคหบดี นางนั้นเป็นแม่เรือนที่ดีมาก ทำงานทุกอย่างที่ตนทำได้ เก็บผักหักฟืน ตำข้าว ตักน้ำ ทำความสะอาดบ้านทุกสิ่งทุกอย่าง สามีไม่ต้องตักเตือน กิจบ้านการเรือนเรียบร้อย

เวลาสามีไปไถนา สตรีนั้นนำอาหารไปให้ เวลากลับตนเองก็เก็บผักหักฟืนติดหาบมา ทำดังนี้เป็นนิจสิน ความขาดแคลนในบ้านไม่มี สุนัขเจ้ากรรมตัวหนึ่งคอยติดตามนางเสมอ จะอยู่ที่ไหน มันก็นั่งนอนมองดูนางอยู่ใกล้ๆ จะไปไหนก็ตามไป สตรีนั้นไม่ชอบก็ไล่ไป

มันวิ่งหนีไปแล้วกลับมาหานางอีก

นับแต่ชาตินี้ไป ๒ - ๓ ชาติ สุนัขนี้เกิดเป็นมนุษย์เคยเป็นสามีของนางมาก่อน แม้เกิดเป็นสุนัขมาพบกันเข้า ความรักเก่ายังมีเชื้อรุนแรงอยู่ สุนัขเมื่อพบนางจึงไม่สามารถจะตัดเยื่อใยได้ จึงพยายามติดตามไปทุกแห่ง ครั้งแรกนางก็มีจิตวางเฉย ไม่โกรธขึ้งรุนแรงนัก

เด็กวัยรุ่นสังเกตเห็นดังนั้น จึงพูดเสียดสีนางว่า เฮ้ย พวกเรานายพรานล่าเนื้อด้วยสุนัขออกแล้ว วันนี้เราจะต้องได้กินเนื้อแน่ๆ พูดแล้วก็หัวเราะเยาะเย้ยหญิงสาวนั้นต่างๆ นานา หญิงสาวเกิดความอาย มีใจเก้อเขินไม่สามารถจะโต้ตอบได้ พาความอายหลบหลีกไป วันหนึ่งเอาข้าวเช้าไปส่งสามีตามเคย วันนี้เธอแอบเอาเชือกห่อพกไปด้วย ครั้นทำกิจแก่สามีเรียบร้อย เดินลงไปท่าน้ำ เอาทรายใส่หม้อเอาเชือกผูกคอหม้อไว้ข้างหนึ่ง จึงเรียกสุนัขเจ้ากรรมเข้าไปใกล้

สุนัขได้ยินดังนั้น คิดว่านานมากทีเดียวที่เราไม่เคยได้ยินคำอ่อนหวานเช่นนี้ มันดีใจเป็นที่สุด ที่หญิงสาวเรียกมัน จึงกระดิกหางวิ่งเข้าไปหา นางจับสุนัขเอาเชือกผูกคอ แล้วหย่อนหม้อลงน้ำผลักสุนัขตกตามไป ชีวิตสุนัขถึงอวสานเพราะมือนาง มีคำพังเพยว่า **ในสังสารวัฏอันมีที่สุดและเบื้องต้นอันบุคคลตามไม่ถึง ไม่รู้ว่าที่สุดอยู่ที่ไหนเบื้องต้นอยู่ที่ไหน สัตว์โลกที่จะไม่เคยเป็นญาติ มิตร มารดา บิดา สามี ภริยากันนั้นไม่มี จะต้องเกี่ยวข้องกันไม่ชาติใดก็ชาติหนึ่ง** ความรัก ความอาลัย ความเคียดแค้นอันเคยมีต่อกันนั้น ในระยะ ๓ - ๔ ชาติติดๆ กัน ยังไม่เสื่อมคลาย ยังกระชับแน่นอยู่เหมือนเกิดอยู่ในภพเดียวกัน ฉะนั้น สุนัขมาพบหญิงสาวเข้า ความรู้สึกเดิมยังกระชับใจอยู่ จึงไม่อาจจะห่างหญิงสาวนั้นได้

พระพุทธเจ้าตรัสกับภิกษุทั้งหลายว่า หญิงสาวที่ถูกโยนลงทะเลนั้น คือสตรีภาพผู้ฆ่าสุนัขนั้น กรรมที่ทำไว้บันดาลให้ได้รับผล หลบกรรมที่ทำไว้ ไปที่ใดไม่พ้นเวรกรรมทั้งนั้น

อันความจริงเรื่องสตรีฆ่าสุนัขนั้น ไม่ได้เกิดจากจิตอันโหดร้ายของนาง แต่หากเกิดเพราะคำเย้ยหยันของยุวชนเยาว์วัยวิสัยพาลพูดเย้ยหยันให้นางได้อาย จิตโทสะก็เกิดขึ้น จิตประทุษร้ายก็เกิดขึ้นประกอบด้วยความอับอาย ที่เยาวชนสันดานหยาบมาพูดเหยียดหยามถ้านางไม่ฆ่าสุนัขๆ เจ้ากรรมก็ต้องตามไปทุกแห่งอีก อันนี้เป็นเหตุให้นางต้องฆ่าสัตว์ นางต้องเศร้าหมอง เพราะปากพวกเด็กกาลีอ้ายเด็กจำพวกนี้เป็นอัปรีย์แก่ชาติ ปากไม่อยู่สุข เป็นกาลีแก่สังคมเกิดที่ไหนก็ก่อความเดือดร้อนที่นั่น ไม่เป็นเกียรติแก่ชาติเลย เป็นกาลีแก่ชาติ

เมื่อเขียนเรื่องนี้จบแล้ว บังเอิญไปได้เรื่องมาใหม่ **ที่วัดสุทธิคีรีวิหาร บนเทือกเขาสิงคโปร์ฮิลล์ ประเทศสิงคโปร์ เราไปเยี่ยมวัดนั้นวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๓** พบเด็กไทย ๖ คน ถามได้ความว่าเรือแตกกลางทะเล ลอยอยู่กลางทะเล ๔ วัน เรือสินค้าฝรั่งไปพบเข้าได้ช่วยเหลือนำมามอบทูตไทย ประเทศสิงคโปร์

เด็ก ๖ คนนี้ เป็นชาวสงขลา ๒ คน ชาวบ้านแหลม เพชรบุรี ๔ คน คนหัวหน้าอายุ ๒๒ เป็นเจ้าของเรือและไต้ก๋ง เวลากลางคืนชนกับเรือสินค้าเข้า เรือหาปลาแตก เรือสินค้าไม่ช่วยเหลือ เหตุที่ชนนั้นเพราะเรือสินค้าไม่เปิดไฟ เด็กหัวหน้าสติดีรวบรวมอวนได้ อาศัยทุ่นที่ติดอยู่กับอวนพยุงตัวไว้ไม่ให้จมน้ำ และไม่ให้พลัดกัน ๔ วัน ๔ คืนไม่ได้อาหารเลย ไม่มีอะไรติดตัว แทบจะหมดกำลังจมน้ำตายกระหายน้ำเป็นกำลัง เดชะเทวดาช่วยฝนตกลงมา พวกนี้แหงนหน้า

อ้าปากรองน้ำฝนพอกลั้วคอได้บ้าง ข้อที่ร้ายฝนเจ้ากรรมตกลงช่องจมูก ทำให้เอาปากรองน้ำฝนไม่ถนัด เมื่อเต็มปากแล้ว อมเก็บไว้ในปากจะได้กลืนเวลาจำเป็น

เด็ก ๖ คนนี้ ไม่ทราบว่ากรรมอะไร ถ้าพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ คงมีผู้ทูลถาม เมื่อไม่มีผู้พยากรณ์เรื่องก็ต้องทิ้งให้ผู้มีปัญญาวินิจฉัยเอาเอง เรือที่ชนนั้นรีบหนีไป ใจร้ายพ้นประมาณ

กรรมแล้วใครจะช่วย　　แม้สดสวยร่างสะคราญ
แสนรักแสนสงสาร　　กรรมบันดาลประหารเสีย

เรื่องที่ ๓

กรรมเก่าตามเผาผลาญ สุขสำราญหมดสิ้นไป
เป็นสัตว์ชนิดไหน ก็จำใจสนองผล

กรรมนั้นถ้าทำด้วยการจงใจ ผลของกรรมย่อมแรงกล้า เพราะมีเจตนาเป็นสำคัญ ถ้าเจตนาอ่อน กรรมนั้นให้ผลพอประมาณ ไม่รุนแรงเหมือนมีเจตนา ภิกษุหลายรูปทูลถามพระพุทธเจ้าถึงประสบการณ์ของตนเองว่า เมื่อเดินทางนั้น ไปพักที่สำนักสงฆ์แห่งหนึ่งได้ที่พักในถ้ำอาศัยได้ ๗ คนพอดี เห็นเป็นที่สงบเงียบสงัดจึงเข้าพักแรมในถ้ำนั้นกลางคืนดึกมากแล้ว เกิดอุบัติเหตุ หินก้อนใหญ่หล่นจากยอดเขามาปิดปากถ้ำเสีย พวกข้าพเจ้าออกไม่ได้ ชาวบ้านมาช่วยกันผลักดันเท่าไรก็เปิดไม่ได้ พวกข้าพระพุทธเจ้าก็ช่วยกันผลักดัน หินก็ไม่เขยื้อนทอดอาลัยตายอยาก นึกว่าตายแน่ พอครบ ๗ วัน หินนั้นเขยื้อนไปพวกข้าพระพุทธเจ้าจึงคลานออกมา หิวกระหายเหลือกำลัง เมื่อออกได้แล้วพักรักษาตัวพอมีกำลัง จึงเดินทางมาเฝ้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงกรุณาตรัสชี้แจงว่า เพราะเหตุไร พวกข้าพระพุทธเจ้าจึงได้ประสบการณ์ดังนั้น

พระพุทธเจ้าตรัสว่า เมื่ออดีตชาติ พวกเธอเกิดเป็นเด็กเลี้ยงวัวเห็นเหี้ยคลานมา จึงช่วยกันขว้างปาไล่จับ เหี้ยนั้นวิ่งเข้าหลบในจอมปลวกพวกเธออุดช่องปลวกไว้ ตั้งใจจะมาจับในวันรุ่งขึ้น บังเอิญพวกเธอต้อนโคไปหากินทางอื่น ลืมเหี้ยที่พวกเธออุดช่องไว้ นานถึง ๗ วันพวกเธอจึงต้อนฝูงโคมาสู่ดอนนั้นอีก นึกขึ้นได้ว่า อุดช่องจอมปลวกไว้

จึงเปิดปากช่องให้เหี้ยออก เหี้ยนั้นคลานต้วมเตี้ยมออกมาอย่างหมดเรี่ยวแรง ร่างกายมีแต่หนังหุ้มกระดูก พวกเธอเห็นดังนั้นก็เกิดสงสาร จึงเอามือลูบคลำบีบแข้งขาและลำตัวปล่อยเหี้ยไป

กรรมนั้นมาตามทันพวกเธอในชาตินี้ ดลบันดาลให้แผ่นหินหล่นร่วงมาจากยอดเขา ปิดปากถ้ำอยู่ ๗ วัน ครั้นวันที่ ๗ จึงออกมาได้ ขึ้นชื่อว่าชั่วแล้วไม่ควรทำ เพราะมีแต่ให้เดือดร้อนในภายหลัง

เมื่อพิจารณาตามเรื่องนี้ เห็นได้ว่า สิ่งทั้งหมดที่เกิดขึ้น ย่อมมาแต่เหตุ เมื่อมีเหตุต้องมีผล

กิเลสาสวะเหล่าใดเกิดขึ้นเพราะการกระทำทางกาย วาจา ใจ อันเป็นเหตุให้เกิดทุกข์และความเดือดร้อน ถ้าบุคคลมาเว้นเสียได้ ความทุกข์ยาก ย่อมไม่เกิดมีแก่เขา ผู้นั้นไม่ทำกรรมใหม่ด้วย ย่อมเสวยผลของกรรมเก่าด้วย ไม่ยอมก่อกรรมทำเวรสืบต่อไป ย่อมมีความเย็นใจเป็นผล อันนี้ ผู้ปฏิบัติกิจพึงเห็นได้เอง ไม่ต้องทวนถามผู้อื่น

ปัจจุบันนี้ ประสบภัยจากเยาวชน เขาไม่น่าจะก่อกรรมทำชั่วเลย ทำให้ตนเองและคนอื่นเดือดร้อน ทำแล้วไม่เป็นประโยชน์แก่ตัว มีแต่ความเดือดร้อนตามสนอง จงใช้ปัญญาเสียบ้างว่า การทำเช่นนั้นไม่ใช่ความดีอันควรกระทำ อย่าเก่งในทางไม่ดีเลย จงพยายามเก่งในทางเล่าเรียนเถิด ความดีนั้นพึ่งได้ ทำให้ได้รับความเย็นใจเสมอ

กรรมเก่าตามเผาผลาญ สุขสำราญหมดสิ้นไป
เป็นสัตว์ชนิดไหน ก็จำใจสนองผล

เชี่ยวฌานชำนาญเวท　　　จะวิเศษสักปานไร
บาปกรรมที่ทำไว้　　　　จะนำให้วินาศเอง

ผู้เรืองฤทธิ์ล้นหล้า

ในด้านศาสนา ผู้ที่มีคนรู้จักและออกนามมากที่สุดนอกจากพระพุทธเจ้าแล้ว ก็มีพระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะ ๒ รูปนี้เท่านั้น นี้พูดถึงสมัยพุทธกาล เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จนิพพานแล้ว พระมหากัสสป มีชื่อเสียงโด่งดังทั่วโลก เพราะเป็นหัวหน้าคณะทำปฐมสังคายนา และเป็นประมุขของสงฆ์ ตำแหน่งสกลมหาสังฆปริณายกทีเดียว

พระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะทั้ง ๒ ท่านนี้ เดิมทีบวชเป็นพวกเดียรถีย์ มีอาจารย์สญชัยเป็นครู เจ้าสำนักใหญ่ ภายหลังมาพบพระอัสสชิ เกิดความเลื่อมใสชวนโมคคัลลานะสหายรักมาเฝ้าพระพุทธเจ้าและทูลขอบรรพชา ได้ศึกษาพระธรรมวินัยเชี่ยวชาญและศึกษาธรรมปฏิบัติจนเข้าคั่นอเสขบุคคล

พระสารีบุตรทรงปัญญามาก ยกพระพุทธเจ้าเสียแล้วไม่มีใครเทียมได้ จึงได้รับยกย่องให้เป็นอัครสาวกเบื้องขวา

พระโมคคัลลานะ เก่งในทางอิทธิฤทธิ์ ชอบทัศนาจรไปเทวโลกบ้าง ไปยมโลกบ้าง ไม่ได้ไปเที่ยวหาความสำราญอย่างทุกวันนี้ ท่านทัศนาจรไปสืบข่าวชาวสวรรค์เพื่อทราบว่าสวรรค์นั้นมีลักษณะอย่างไร ทำอย่างไรจึงจะได้ไปเกิดบนสวรรค์ เช่นครั้งหนึ่งท่านเหาะไปสวรรค์ เห็นวิมานหลังหนึ่งงดงามมาก ประดับด้วยเพชรนิลจินดาลูบไล้ไปด้วยทองคำ เจ้าของวิมานทรงโฉมสวยงามมาก บริวารก็หน้าตาสดใสทั้งนั้น ท่านพระโมคคัลลานะยืนทัศนาอยู่หน้าวิมาน ท่านไม่เข้าไปภายใน เพราะสถานที่นั้นมีสตรีล้วน ไม่มีเพศชาย ท่านเคารพพระวินัยอย่างเคร่งครัด

เจ้าของวิมานมาต้อนรับท่าน พระโมคคัลลานะถามว่า ดูกรเทพธิดา วิมานของเธอสวยงามมาก บริวารของนางก็น่าเอ็นดู มีดวงหน้าสดใส แต่ละนางล้วนตกแต่งด้วยวัตถุมีค่ามาก ขอทราบว่า เมื่อเธออยู่ในโลกมนุษย์ ได้ทำกุศลอันใด จึงได้สมบัติน่าชื่นใจอย่างนี้

เจ้าของวิมานเขาอายไม่อยากพูดด้วย เพราะทิพยสมบัติเหล่านั้นนางได้มาด้วยบุญกรรมเล็กน้อย จะพูดไปก็คิดอายเขา ถ้าพระเถระองค์นี้ไปบอกกับชาวบ้าน เกรงเขาจะเหยียดหยามว่าเป็นเทพชั้นเลว พระโมคคัลลานะอ้อนวอนให้บอกเรื่องราว เสียอ้อนวอนท่านไม่ได้ จึงพูดว่า ข้าแต่พระคุณผู้เจริญ เมื่อดิฉันเป็นมนุษย์ ตกเป็นทาสของผู้อื่น สามีของดิฉันดุร้ายมาก ยามโกรธคว้าอะไรได้ก็ลงโทษด้วยสิ่งนั้น ไม่มีไม้จะเฆี่ยนตี พ่อก็ลงมือลงเท้าตบบ้างกระทืบบ้าง ทำดังนี้ เป็นประจำ ดิฉันจะอ้อนวอนขอโทษอย่างไร ไม่เคยมีเมตตายับยั้งเลย ต้องกลืนน้ำตาทุกคืนวัน

แม้ดิฉันได้รับการทารุณอย่างนั้น ก็อดกลั้นโทสะไว้ สอนตัวเองว่า สามีเขาเป็นใหญ่ อาจลงโทษตัดมือตัดตีนเราได้ อาจขายเป็นทาสผู้อื่น

ก็ได้ จะไปโกรธเขาทำไม อย่าจองกรรมทำเวรกันเลย เวรย่อมไม่ระงับเพราะตอบเวร ดิฉันอดกลั้นกลืนน้ำตาอย่างนี้ ไม่มีปฏิกิริยาตอบ ดิฉันเสวยกรรมอยู่ในโลกมนุษย์สมควรแก่กรรม จุติจากมนุษยโลกมาเกิดบนสวรรค์ ดังที่ท่านเห็นอยู่ ณ บัดนี้ พระโมคคัลลานะได้นำเรื่องนี้มาบอกแก่ชาวมนุษย์ให้ทราบผลของความดีว่าควรกระทำ

บางวันพระโมคคัลลานะลงไปสู่โลกนรก ลงไปทีไร นรกบรรลัยทุกครั้ง ลงไปสู่นรกขุมไหนไฟในขุมนั้นดับสนิท หาความร้อนมิได้ ยมบาลหยุดทำโทษสัตว์นรกทันที เครื่องประหารสัตว์นรกหักทำลายป่นปี้หมด ด้วยอภินิหารของพระโมคคัลลานะ ใครจะฟ้องร้องว่าท่านทำลายทรัพย์ของยมโลกก็ไม่ได้ ไม่มีใครเป็นโจทก์ ไม่มีใครกล้าฟ้อง ยมบาลได้แต่นั่งดูตากันปริบๆ ขืนไปต่อล้อต่อเถียงกับท่าน ไม่แน่ใจว่าจะถูกบาตรทุ่มหัวหรือไม่ ยมบาลอวดเก่งแต่สัตว์นรกเท่านั้น พบพระเถระผู้ทรงศีลเข้า เหมือนหนูพบแมว หรือเหมือนเนื้อพบเสือ สัตว์นรกชื่นอกชื่นใจยกมือไหว้ท่วมหัว

อันการไหว้ ยกมือท่วมหัวนี้ แสดงว่าทุกข์เต็มทน เป็นกิริยาของสัตว์นรก ถ้ามนุษย์เราไหว้อย่างนั้นจึงได้ถูกติว่า ไหว้เหมือนสัตว์นรกเป็นกิริยาไม่ดี พระโมคคัลลานะถามสัตว์นรกว่า สูเจ้าทำกรรมอะไรจึงมาเกิดในโลกอันเต็มไปด้วยทุกข์ทรมานเช่นนี้

สัตว์นรกบางตนตอบว่า อ้ายยมบาลแมวๆ นั่นมันแกล้งเอาน้ำทองแดงกรอกลงปากผม ไส้กี่ขดๆ ไหม้ทะลุโปร่งหมด มันไม่เอ็นดูเลย บางทีอยู่ดีๆ มันเอาค้อนเหล็กมาเคาะหัวเล่น เคาะจนหัวน่วม มันหัวเรากันว่าสนุกดี หัวผมนี่เลวกว่าหัวหมาอีก

พระโมคคัลลานะถามว่า เมื่อสูเป็นคนนั้นทำกรรมอะไร สัตว์นรกตอบว่าดื่มสุรา และพาลเตะด่าเมีย บางตนบอกว่า ทุบหัววัวเพื่อปรุงอาหาร

พระโมคคัลลานะไปที่ต้นงิ้ว มองดูไม่เห็นมันมีหนาม เพราะถูกทำลายด้วยฤทธิ์หมดแล้ว มีชายหญิงนั่งเป็นกลุ่มอยู่ใต้ต้นงิ้ว พวกนั้นเห็นพระเถระยกมือขึ้นไหว้ท่วมหัว ดีใจจนตัวลอย วิ่งมากราบแทบเท้าพูดว่านิมนต์อยู่นานๆ เถิดขอรับ หลวงพ่อมาทีไร พวกผมสบายเหลือเกิน อ้ายยมบาลใจร้ายมันไม่รังแกผม พอหลวงพ่อกลับไปยมบาลมันฉวยได้ดาบ เอาดาบไล่ฟัน ฉวยได้หอกมันเอาหอกไล่แทงผมหนีตะกายขึ้นต้นไม้ อ้ายต้นไม้เจ้ากรรมหนามงอกออกมาจนเต็มต้นยาวถึง ๑๖ องคุลี โอย--- หลวงพ่อ--- อ้ายหนามงิ้วระยำมันคมยิ่งกว่ากรด ถูกที่ไหน เหวอะหวะที่นั่น เลือดไหลโกรกเทียวพ่อคุณเพียงนั้นยังไม่พอใจ อ้ายยมบาลใจร้ายมันยังเอาหอกมาแทงที่ก้นพวกผมช่วยส่งขึ้นต้นงิ้วอีก ดูเถิดหลวงพ่อ มันทารุณหมดดี นิมนต์หลวงพ่อมาสร้างวัดในนรกเถิด ยมบาลมันจะได้เลิกทารุณต่อพวกผม ไฟนรกจะได้ไม่ลุกขึ้นอีก โปรดเมตตาด้วยหลวงพ่อ

พระมหาโมคคัลลานะถามว่า เมื่ออยู่เป็นคนทำกรรมดังฤาพวกนิยมต้นงิ้วแจ้งว่า หลวงพ่อครับ ตำรวจเขาหาว่าผมลวงหญิงสาวมาเข้าซ่อง บังคับให้เป็นภริยาคนอื่น บางตนก็บอกว่าเขาหาว่าผมผิดลูกเมียเขา พระมหาโมคคัลลานะถามว่า เป็นความจริงหรือเปล่าสัตว์นรกตอบว่า โธ่เอ๊ย หลวงพ่อถ้าไม่จริงของเขาแล้ว พวกผมจะมาลงนรกทำไม ว่าแต่หลวงพ่อเถิด จะอยู่ในนรกนี้ตลอดกาลนานหรือจะกลับไปสู่โลกมนุษย์

ถ้าหลวงพ่อกลับไปโลกมนุษย์แล้ว ขอโปรดไปที่บ้านนั้นๆ ช่วยบอกด้วยว่าผมชื่อนั้น ที่อยู่บ้านนั้น บ้านนี้ สั่งมาว่า อย่าได้ทำกรรมชั่วเลย ลำบากมากนัก ขอให้ตั้งหน้าทำบุญสุนทานไป เมื่อตายจะได้ความสุข พอพระเถระกลับจากนรกไฟก็ลุกขึ้น เครื่องประหารต่างๆ

ก็เกิดขึ้น พวกยมบาลก็เริ่มลงมือทำโทษแก่สัตว์นรกต่อไปตามธรรมเนียม ครั้นกลับมาแล้ว เวลาไปบิณฑบาตก็แจ้งให้ชาวบ้านทราบว่าคนชื่อนั้นสั่งมาดังนั้น ขอให้ทำบุญอุทิศให้เขาบ้าง

ตามที่กล่าวมานี้ เป็นเรื่องของอิทธิฤทธิ์ หรืออิทธิปาฏิหาริย์ พระโมคคัลลานะท่านเก่งในด้านนี้

ความเชี่ยวชาญทางปัญญา และการเชี่ยวชาญในทางอำนาจนั้น เป็นหลักใหญ่ของการปกครอง ผู้ปกครองจะต้องมีปัญญาเฉลียวฉลาด รอบรู้และทันต่อเหตุการณ์ คาดการณ์ใกล้ความจริงอย่างถูกต้อง และการปกครองก็ต้องใช้อำนาจในโอกาสอันควรใช้ ถ้าไม่ใช้อำนาจก็เป็นเสมือนบุคคลไร้อำนาจ หรืออย่างที่ชาวโลกพูดว่า มือหนึ่งถือถุงเงิน มือหนึ่งถือหวาย จึงจะทำการปกครองให้ดีได้ และต้องเมื่อดีก็ใช้ ป่วยไข้ช่วยรักษา

แม้การปกครองทางศาสนาก็อย่างเดียวกัน ต้องมีทั้งยกย่อง มีทั้งลงโทษ ถ้าไม่เช่นนั้นก็ปกครองไม่อยู่ ต่างจะทำตามใจชอบ

พระสารีบุตรเรืองปัญญาจำทรงแม่นยำ เป็นนักศึกษาพระอภิธรรมองค์แรกในพระพุทธศาสนา โดยที่พระบรมศาสดาเป็นผู้สอน คือ พระองค์แสดงอภิธรรมแก่เทพดามีพระพุทธมารดาเป็นประธานบนดาวดึงส์พิภพแล้ว เสด็จลงมาสอนพระสารีบุตรที่สระอโนดาตป่าหิมพานต์ แล้วพระสารีบุตรมาสอนภิกษุผู้เป็นบริวารประมาณ ๕๐๐ รูป พระอภิธรรมได้แพร่หลายมาแต่นั้นจนบัดนี้

พระโมคคัลลานะเรืองฤทธิ์ในด้านอภินิหาร ชอบเที่ยวทัศนาจรไปเทวโลกบ้าง ยมโลกบ้าง แล้วนำมาแจ้งแก่มนุษย์ว่าได้ทำอะไรแล้วเป็นอย่างไร ท่านรู้หมดว่ามีอะไรที่ไหน แม้ท่านจะมีฤทธิ์อิทธานุภาพเช่นนั้น ท่านก็หนีกรรมไม่พ้น ต้องยอมรับผลของกรรม

พระโมคคัลลานะ ถ้าจะเทียบสมัยนี้ก็ว่าเป็นนักเลงโต อยู่คงกะพัน ชาตรี แต่เมื่อมาพบกับกรรม ท่านก็ยอมรับผลของกรรมไม่ดื้อด้าน ยอมให้กรรมลงโทษ มีเรื่องท่านพรรณนาไว้ในพระธรรมบทโดยย่อ ดังนี้

เมื่อพระพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ พระนครราชคฤห์ พระโมคคัลลานะไปพักอยู่ ณ กาฬศิลาประเทศ สมัยนั้น พระพุทธศาสนารุ่งเรืองมาก ลาภสักการะเกิดแก่พระภิกษุสงฆ์มากมาย ทุกวัดอุดมสมบูรณ์ด้วยปัจจัย ๔ พวกเดียรถีย์นิครนถ์นอกศาสนาเสื่อมลาภสักการะคิดแค้นใจมาก คิดจะทำลายพระพุทธศาสนาอยู่เสมอ วันหนึ่งมีการประชุมศิษยานุศิษย์ เพื่อแก้ปัญหาความอดอยากขาดแคลน หัวหน้าพูดขึ้นว่า เวลานี้ ลัทธิของเราเสื่อมลง เพราะพระสมณะโคดมเกิดขึ้น มีคนนิยมนับถือมาก ถ้าพวกเราจะเทียบกับพระโคดมแล้ว พวกเราเหมือนหิ่งห้อย มีแสงสว่างน้อยนิดเดียว พระโคดมเหมือนพระอาทิตย์ส่องแสงทั่วโลก เมื่อเหตุการณ์เป็นเช่นนี้พวกเราจะมีวิธีรักษาตัวได้อย่างไร

ที่ประชุมนั้นถกเถียงกันหลายวิธี ในที่สุดตกลงกันว่า เหตุที่พระศาสนารุ่งเรืองเกินคาดหมาย ความสำคัญอยู่ที่พระโมคคัลลานะ เพราะมีอิทธิฤทธิ์มาก ขึ้นสวรรค์ล่องนรกเป็นของสนุก ประชาชนนับถือมาก นักเลงยกนิ้วให้ทุกคน ลัทธิของพวกเราจะเจริญได้ต้องเก็บพระโมคคัลลานะเสีย คือต้องจ้างโจรมากำจัดให้ค่าจ้างพวกโจรมากๆ ต้องสำเร็จแน่

พวกโจรได้รับจ้างฆ่าพระโมคคัลลานะ เพราะโลภทรัพย์ จึงไปล้อมกุฏิพระโมคคัลลานะไว้ไม่ให้หนีได้ พระโมคคัลลานะรู้ว่าพวกโจรมาล้อมกุฏิ ท่านได้แสดงฤทธิ์หนีออกทางช่องดานประตู พวกโจรจับตัวไม่ได้ ชวนกันหลบไป ต่อมาได้ล้อมกุฏิอีก คราวนี้พระโมคคัลลานะ

หนีออกทางช่อฟ้า พวกโจรพยายามจับตัวอยู่ถึง ๒ เดือนแล้ว ก็ยังจับไม่ได้ ถึงเดือนที่ ๓ ก็ยังจับตัวไม่ได้ พระโมคคัลลานะแปลกใจคิดว่าพวกโจรเคยกลัวเราๆ ทำอิทธิฤทธิ์ครั้งเดียวก็กลัวจนตัวสั่น ครั้งนี้ทำไมจึงมาบ่อยนัก น่าจักเป็นจำพวกโจรหัวดื้อแน่นอน อันคนดื้อนั้นเทวดาก็ต้องกลัว โบราณพูดไว้อย่างนั้น อ้ายโจรหัวดื้อพวกนี้เล่นกับมันยาก ท่านพิจารณาดูเหตุการณ์ของตน คือ ตรวจดูชะตากรรมด้วยญาณก็พบว่า กรรมมาตามทันแล้ว หลีกไม่ได้ หลบไม่พ้น จำต้องยอมรับผลของกรรม ต่อมาก็ยอมให้โจรจับไป พวกโจรดีใจเหมือนได้แก้วที่ปราบพระโมคคัลลานะได้ มันลากคอไปทุบที่ป่าเปลี่ยว จะทุบตีเท่าไรๆ ร่างกายไม่ชอกช้ำ ไม่มีบาดแผล ไม่มีเลือดไหล แต่กระดูกหักป่นเหมือนข้าวสาร ตัวน่วมนิ่มเหมือนปูนิ่ม พวกโจรคิดว่าตายแน่ จึงลากร่างกายพระโมคคัลลานะโยนทิ้งไว้ในละเมาะ

เมื่อโจรหลบหนีไปแล้ว พระโมคคัลลานะเข้าฌานประสานกระดูกกลับดีดังเก่า การชอกช้ำหายไปสิ้น จึงเดินทางไปเฝ้าพระพุทธเจ้าทูลลาเข้านิพพาน พระพุทธเจ้าตรัสให้ทำปาฏิหาริย์และเทศนาสอนประชาชน ท่านปฏิบัติตามพระดำรัส แล้วไปปรินิพพานที่กาฬศิลาประเทศ

ภิกษุทั้งหลายทราบข่าวการเข้านิพพานของพระโมคคัลลานะและทราบว่าถูกโจรทุบจนกระดูกแตก จึงพูดกันว่า ไม่น่าจะเป็นเช่นนั้นท่านเรืองฤทธิ์ไม่มีใครสู้ ไฉนมาเสียทีพวกโจรได้ คำปรารภนั้นทราบถึงพระพุทธเจ้า จึงตรัสแก่ภิกษุทั้งหลายว่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อชาติก่อนโมคคัลลานะนี้เกิดเป็นบุตรคนมั่งมีในเมืองพาราณสี เป็นคนขยันมาก ทำกิจการทุกอย่างให้มารดาบิดา หนักก็เอาเบาก็สู้ มารดาบิดารักและเอ็นดูลูกคนนี้ยิ่งนัก

คิดเห็นว่าลูกชายลำบาก ต้องกรากกรำเพราะการงาน จำต้องหาภริยามาช่วยประกอบอาชีพ จึงบอกเรื่องนั้นแก่บุตรชายว่าจะหาภริยามาให้

บุตรชายไม่ยอมปฏิบัติตาม พูดว่าจะทำการเลี้ยงพ่อแม่อย่างนี้จนตลอดชีวิต ขอมารดาบิดาอย่าร้อนใจเลย

พ่อแม่อ้อนวอนบ่อยๆ ลูกชายไม่ยอมตาม พ่อแม่ขัดใจยิ่งนัก จึงหาผู้หญิงมาให้ แม้ลูกไม่ปรารถนา ลูกชายก็จำใจรับไว้เป็นภริยา ล่วงกาลนานมา ลูกสะใภ้เกลียดขี้หน้าพ่อผัวแม่ผัว จึงพูดใส่ความหลายประการ สามีก็นิ่งเสียไม่เอาธุระ คือไม่ยอมเชื่อเมีย นางเมียก็ขัดใจยิ่งขึ้น เวลาสามีไม่อยู่แกล้งเอาของโสโครกมาราดเทที่กลางบ้าน เครื่องใช้สอยขนออกมาเกะกะเต็มบ้าน สามีมาเห็นเข้าด่าดุภริยาว่าทำสกปรก ภริยาทำร้องไห้ จัดบ้านให้เรียบร้อย ต่อมาอีก ๒ - ๓ วัน ก็ทำรกอย่างนั้นอีก สามีถาม ภริยาตอบว่า ทนไม่ไหวแล้ว ทำอย่างนี้ทุกๆ วัน เก็บกวาดไม่ไหว อ้ายแก่อีปลาร้านั้นมันทำให้ลำบาก ชวนให้ไปอยู่ที่อื่นก็ไม่ไป ฉันทำงานไม่ไหวแล้ว ถ้ารักฉันก็หนีไปอยู่ที่อื่นเถิด

สามีเห็นด้วย พูดกับภริยาว่า ทำอย่างนี้ก็ใช้ไม่ได้ ก่อกวนความรำคาญนัก สามีเชื่อภริยาเสียแล้ว รักจนหลงเห็นผิดเป็นชอบ จึงพูดว่าอย่าร้องไห้เสียใจเลย เราจะจัดการให้เรียบร้อย

วันหนึ่ง โกหกพ่อแม่ว่าพวกญาติบ้านไกลโน้นเขาบ่นถึง สั่งให้ไปเยี่ยม ลูกจะพาคุณพ่อคุณแม่ไปเยี่ยมญาติบ้านโน้น ครั้นแล้วให้พ่อแม่นั่งบนเกวียนพาไปเยี่ยมญาติ

ถึงกลางป่าเปลี่ยว ลูกชายให้พ่อถือเชือกขับเกวียนโดยบอกว่าจะลงไปทำธุระก่อน ครั้นพ่อขับเกวียนเดินทางไปชั่วครู่ เจ้าลูกชายแปลงตัวทำมารยาร้องเสียงโจรขึ้น ดัดเสียงให้แปลกไป เพื่อไม่ให้พ่อแม่จำได้ว่าเป็นเสียงของตน

ส่วนมารดาบิดาคิดว่า โจรมาปล้นแน่แล้ว จึงร้องบอกลูกว่า พ่อแก่แล้วอย่าห่วงเลย ให้ลูกรีบหนีไปเสียไม่ต้องเป็นห่วง ลูกชายก็ทำฆาตกรรมฆ่าพ่อแม่ของตนเสีย เพราะหลงคำยุยงของเมีย กรรมที่ทำมาตุฆาต ปิตุมาตนั้น ต้องตกนรกและถูกเขาทุบตายอย่างนี้หลายร้อยชาติ ดูกรภิกษุทั้งหลาย โมคคัลลานะต้องตายอย่างนี้ สมควรแก่กรรมที่เขาทำไว้ ครั้นแล้วพระพุทธเจ้าตรัสหลักธรรมสอนพุทธบริษัทว่า

โย ทณฺเฑน อทณฺเฑสุ
อปฺปทุฏฺเฐสุ ทุสฺสติ

ผู้ใดประทุษร้ายในท่านผู้ไม่มีอาชญา ผู้ไม่ประทุษร้ายด้วยอาชญา ผู้นั้นย่อมประสบฐานะ ๑๐ อย่าง ในอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเร็วทีเดียว คือ

๑. ได้รับเวทนากล้า
๒. ความฉิบหายสมบัติ
๓. ถูกทำร้ายร่างกาย
๔. เป็นโรคร้ายแรง
๕. จิตฟุ้งซ่าน
๖. ผู้ทรงอำนาจเบียดเบียน
๗. ถูกใส่ความอย่างร้าย
๘. ความฉิบหายแห่งญาติ
๙. ความย่อยยับแห่งโภคสมบัติ
๑๐. ถูกไฟไหม้เรือนของเขา เมื่อตายไปตกนรก

พระโมคคัลลานะ มีฤทธิ์ถึงเหาะเหินเดินอากาศได้ แต่ยังแพ้ฤทธิ์ของกรรม เรื่องที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่า กรรมนั้นไม่มีอำนาจใดมาลบล้างได้ ผู้นับถือพระรัตนไตรจึงไม่ควรเชื่อของขลังอย่างเดียว ควรนับถือว่าเป็นเครื่องเตือนใจไม่ให้ทำชั่วอย่างพระเท่านั้นเพียงพอแล้ว เมื่อเราทำตาม กรรมชั่วไม่มี เมื่อไม่มีกรรมชั่ว วิบากอันเป็นตัวทุกข์ก็ไม่เกิดแก่ผู้ไม่ทำ พระนั้นเป็นเครื่องป้องกันศัตรูภายใน เมื่อศัตรูภายในไม่มีแล้ว ศัตรูภายนอกก็ไม่สามารถทำอะไรได้ เพราะไม่มีเหตุบันดาลให้เกิดขึ้น เมื่อปราบศัตรูภายในไม่ได้ ก็เป็นเหตุให้ก่อกรรมทำเวรสืบไปต่อ ด้วยความพยาบาทอาฆาตจองเวร เมื่อทำเขาแล้วแม้จะมีฤทธิ์เหมือนพระโมคคัลลานะก็ไม่พ้นกรรม เมื่อเราลักของผู้อื่น ต่อไปเราต้องถูกขโมยลักสิ่งของเราบ้าง

พระโมคคัลลานะ พระพุทธเจ้าตรัสว่า เวรตามมาสนอง เพราะโทษที่ฆ่าพ่อแม่ในอดีตชาติ ถ้าสมัยนั้นมีรถยนต์เต็มบ้านเมืองดังปัจจุบันนี้ พวกโจรคงไม่ต้องลงมือฆ่าเป็นแน่นอน ท่านคงถูกรถยนต์ขนาด ๒๐ ล้อทับบี้จนกระดูกป่นเป็นผง ไม่ต้องสงสัย

อ้ายโจรห้าร้อย ที่ฆ่าพระสงฆ์ผู้ไม่มีเวรภัยต่อใครผู้ใด กรรมตามทันในปัจจุบัน ได้รับเงินค่าจ้างแล้ว ไปสำราญใจในโรงสุรา ก๊งกันคนละ ๒ - ๓ ก๊ง พิษสุราขึ้นหน้า มองหน้าพวกเดียวกันเป็นศัตรูไปหมด หมายจะให้พวกนั้นรู้ว่าตัวเป็นคนเก่ง ลงมือทุบศีรษะพระโมคคัลลานะก่อน มันพูดว่า กูนี่แหละแน่นัก ลงมือก่อนใครๆ ไม่มีใครกล้าเท่ากู หน้าไหนจะทดลองก็ได้ โจรอีก ๒ - ๓ คนอยากอวดเก่งบ้าง พูดว่า มึงอย่าโม้เลย กูต่างหากลงมือก่อน อีกคนก็ว่ากูลงมือก่อน ต่างคนก็ตะเบ็งเสียงอ้อแอ้ๆ กูก่อนๆ ล้วนแต่เก่งทุกคน พอเหล้าเข้าปาก ลงมือเตะต่อยกันเองเป็นชุลมุน ดูเถิดอำนาจสุรารักษาความลับไม่ได้ ต้องตายเพราะสุรา

ตำรวจนครบาลสอดแนมอยู่ทุกแห่ง คอยจับโจรฆ่าพระโมคคัลลานะ โดยพระเจ้าแผ่นดินรับสั่งให้สืบจับตัวให้ได้ เมื่อโจรนักดื่มสุราพบกับตำรวจเข้า ฤทธิ์สุราก็สร่างทันที เพราะรู้ตัวว่าทำกรรมหนักไปฆ่าพระเข้า ไม่มีทางหย่อนโทษ สถานเดียวคือถูกตัดหัว กองสอบสวนได้ความจริง พวกโจรรับเป็นสัตย์ชี้สถานที่ได้ถูกต้อง ซัดคนนั้นคนนี้จับตัวได้ทุกคน พระเจ้าแผ่นดินตรัสสั่งให้นครบาลขุดหลุมแค่เอวแล้วเอาโจรใส่ในหลุมยืนอยู่เพียงแค่เอว เอาดินมายัดให้แน่นจนกระดิกตัวไม่ไหว ให้เอาฟางมากลบทับตัวโจรไว้ทุกคน แล้วเอาไฟเผาคลอกเสียทุกคน เมื่อไฟดับแล้วให้เอาไถตัดร่างโจรนั้นเป็นท่อนๆ เพื่อสาสมแก่กรรมอันเลวทรามนั้น อันนี้เป็นกรรมตามทันในชาติปัจจุบัน น่าสังเกตว่า ใครทำชั่วแล้วไปดื่มสุรา ฤทธิ์สุรานั้นมันบังคับให้พูดความลับออกมา แทบทุกรายน่าประหลาด

ศาลพบความจริงว่า อ้ายโจรห้าร้อย พยายามฆ่าพระโมคคัลลานะตั้ง ๓ เดือน ประโยคพยายามใหญ่หลวงมาก จึงไม่ได้รับปรานีเพราะสารภาพ และพบความจริงอีกประการหนึ่งว่า การทำฆาตกรรมนี้เพราะรับจ้าง จึงลบล้างคำสารภาพเสียสิ้น

พระเจ้าแผ่นดินรับสั่งให้ไปจับอ้ายพวกนายจ้างมา ได้รับอาชญาเช่นเดียวกับพวกโจร พระมหากษัตริย์และศาลยุติธรรม ดำรงอยู่ในธรรมแท้ ทำให้คนพาลแสยงกลัวอาชญาไปตามๆ กัน เพราะพระมหากษัตริย์และศาล ทรงดำรงธรรมและเอาธรรมคุ้มครองประชาชน สาธุ สาธุ สาธุ โลกจะเป็นสุขเพราะธรรมคุ้มครอง อ้ายโจรห้าร้อยและพรรคพวก เวลานี้กำลังจมดิ่งอยู่ในนรก ถูกไฟไหม้ และยมบาลลงโทษต่างๆ นานอยู่จนบัดนี้ เป็นเวลา ๒๕๐๐ กว่าปีแล้ว อายุสัตว์นรกนั้นยืนมาก เวลา ๑๐๐ ปี ในมนุษย์เป็นเวลาหนึ่งวันบนสวรรค์

เวลาบนสวรรค์ร้อยปี จึงเป็นวันหนึ่งคืนหนึ่งในนรก เพราะคนชั่วเขาก็เก็บตัวไว้นาน ถ้าปล่อยตัวมาง่าย มนุษย์ก็ลำบาก อีกประการหนึ่งสัตว์นั้นไม่มีทางลดโทษเหมือนนักโทษเมืองมนุษย์ ลดโน่นหน่อยลดนี่หน่อย ไม่กี่ปีก็มาเดินป๋ออยู่กลางถนนแล้ว เดินป๋ออยู่กลางถนนนั้นไม่กี่วัน บางคนไม่ทันข้ามคืนก็ดันเข้าสู่คุกอีกแล้ว คนสันดานหยาบไม่รักษาตัว ไม่กลัวอาชญา

เชี่ยวฌานชำนาญเวท ฤทธิ์วิเศษลับล่องหน
ดินแทรกแหวกว่ายชล บ่อห่อนพ้นวินาศกรรม

เรื่องนี้ยามล่องฟ้า ไปบุญ
กฐินทอดเพื่อเพิ่มทุน ก่อสร้าง
วัดป่าสิงคโปร์สุนทร์ สืบศาสน์
ริเริ่มเขียนเรื่องอ้าง ก่อเกื้อกรรมแถลง

“ศรีวัน”

บุคคลหาได้ยาก

โดย..นายถวิล จิ๋วเชื้อพันธุ์
เลขานุการมูลนิธิ

"โอ้วัดโพธิ์ เป็นวัด กษัตริย์สร้าง
ไม่โรยร้าง รุ่งเรือง ดั่งเมืองสวรรค์"

สุนทรภู่

กาลสมัยต่อมา วัดโพธิ์เป็นที่เคยอยู่เป็นอู่ที่เคยนอน ของเด็กวัดนับร้อยราย ที่มุ่งหน้าเข้ามาเรียนหนังสือในพระนครสมัยนั้น เพราะกิติศัพท์ที่ได้ยินมาว่า สมเด็จป๋าท่านชอบให้การศึกษาแก่เด็ก โดยรับไว้ในอุปถัมภ์บ้าง ให้ที่อยู่อาศัยโดยไม่มีการปฏิเสธ ทั้งให้โอกาสแก่เด็กที่จะหาที่เรียน ด้วยการขอให้บอกมาว่า จะเข้าโรงเรียนใด ทั้งๆ ที่สมเด็จป๋าไม่รู้จักผู้อำนวยการโรงเรียนเลย ท่านก็กล้าที่จะเขียนจดหมายฝากเด็กเข้าเรียนที่โรงเรียนดังกล่าวให้ได้ หรือแม้แต่เรียนจบแล้วท่านก็ยังติดตามสอบถามว่าได้งานทำหรือยัง บางครั้งผู้โชคดีอาจได้รับอนุเคราะห์ โดยท่านฝากผู้ใหญ่ในองค์กรนั้นๆ ให้ด้วย

ในทางธรรมนั้น สมเด็จป๋าท่านก็เป็นครูสอนพระภิกษุสามเณรในสำนักเรียนของวัดมาก่อน ตลอดจนจัดหาทุนให้พระภิกษุไปเรียนที่ประเทศอินเดีย ทั้งยังจัดตั้งมูลนิธิทุนพระพุทธยอดฟ้า "ในพระบรมราชูปถัมภ์" เพื่อจัดหาทุนไว้บูรณะปฏิสังขรณ์ปูชนียสถานและถาวรวัตถุในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ส่งเสริมการศึกษาพระภิกษุสามเณร

และเผยแพร่พระพุทธศาสนาโดยจัดการทอดผ้าป่า ๘๔,๐๐๐ กอง ได้รับเงินบริจาคกว่า ๑๐ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐

ขณะนี้มูลนิธิมีความมั่นคงมาก โดยได้ร่วมมือกับวัดและมูลนิธิสิริวัฒนภักดี ทำการปฏิสังขรณ์ปูชนียสถานและถาวรวัตถุในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามตลอดมา สมดังเจตนารมย์ของสมเด็จป๋า หากกรณีเลิกมูลนิธิ ทรัพย์สินของมูลนิธิตกเป็นของวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

ในปี พ.ศ. ๒๔๘๙ มีนักเรียนจากสุพรรณบุรี เข้ามาเป็นเด็กวัดอยู่คณะ น.๑ กับสมเด็จป๋า ขณะนั้นเป็นที่**พระราชสุธี** เช่น พี่ดิลก ภัทรโกศล พี่อุทัย อุดมผล อาทองม้วน พึ่งเจริญ พี่วินัย เพิ่มพูลทรัพย์ เป็นต้น และในปี ๒๔๙๓ นักเรียนนายเรือดิลก ได้ชักชวนผู้เขียนให้ลาออก จากโรงเรียนกรรณสูต แล้วไปเรียนต่อในพระนครหลวง ผู้เขียนเห็นชอบด้วย จึงได้ติดตามพระครูถิร (พระวิสุทธิสารเถร) วัดป่าเลไลยก์ เข้าพระนครหลวงโดยไปพักที่วัดชนะสงคราม บางลำพู กับพระมหาประถม ปัญญาชลิต ก่อนมาฝากตัวอยู่วัดโพธิ์กับสมเด็จป๋า ขณะนั้นเป็นที่พระธรรมดิลก ได้กราบนมัสการสมเด็จป๋าว่า เป็นบุตรนายเติม จิ๋วเชื้อพันธุ์ ซึ่งคุ้นเคยกับสมเด็จป๋ามาก่อนแล้ว โดยท่านให้ไปพักอยู่ที่หอไตรของ น.๑ กับพี่วินัย เพิ่มพูลทรัพย์ นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้เขียนได้ไปสอบเข้าเรียนต่อมัธยมปีที่ ๖ ที่โรงเรียนอำนวยศิลป์ พระนคร มีครูสิน จันทนโพธิ์ เป็นครูประจำชั้น ปี ๒๔๙๔ ได้ไปสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พญาไท แผนกวิทยาศาสตร์ เป็น ต.อ. รุ่น ๑๔ จบเตรียมแล้ว จึงเข้าเป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ปี ๒๔๙๖ ตามความต้องการของทางบ้าน

โดยได้เข้ารับราชการศาลแพ่งเป็นเสมียนในปี ๒๔๙๗ เมื่อเรียนกฎหมายจบแล้ว จึงได้ประกอบอาชีพทนายความ และเรียนต่อที่สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาไปด้วย แต่ไม่สำเร็จจึงยุติการเรียนไปโดยปริยาย

ในปี ๒๔๙๔ ได้ย้ายเข้าอยู่คณะ น.๑๖ ตำหนักวาสุกรี อยู่หอไตร น.๑๖ กันหลายคน เพราะไม่มีห้องพักพอ บางกลุ่มต้องพักหอสวดมนต์ และบางกลุ่มต้องพักในห้องทรงพระอักษรตำหนักวาสุกรี ที่พักกุฏิได้ คือ หลวงพี่นุ่ม (พระครูอภิลักษณ์) สามเณรปัญญา เบญจานุกรม สามเณรลำดวน (พระเทพมงคลวิเทศ (อมรวุฒิ) วัดไทยแอลเอปัจจุบัน สามเณรธีรัชย์ พูลท้วม ต่อมาได้ลาสิกขาไป ๒ รูป คือมหาธีรัชย์ พูลท้วม และมหาปัญญา เบญจานุกรม ไปทำงานกับกลุ่มบริษัท ไทยเบฟ จำกัด จนถึงแก่กรรมทั้งสองท่าน ส่วนสมเด็จป๋าไปพักฟื้นที่พระวิหารทิศพระป่าเลไลยก์ ก่อนที่จะเข้าพัก ที่หอประชุมสงฆ์ น.๑๖ ในปลายปี

ฤดูร้อนน้ำประปา น.๑๖ จะไม่ค่อยไหล จึงต้องตักน้ำใส่ตุ่มให้สมเด็จป๋า คุณมานะ กอหรั่งกูล นักเรียนเตรียมอุดมศึกษารุ่นเดียวกัน สอบไล่เตรียมปีที่ ๒ ได้ที่ ๓๐ ของประเทศแผนกเตรียมอักษรศาสตร์ พอตักน้ำใส่ตุ่มเต็มแล้ว เป็นผู้ขอทุเรียนแก้หวัดจากป๋า เมื่อป๋าทราบว่าผู้เขียนเรียนกฎหมาย ท่านเตือนว่า**อย่าไปโกงเขานะ** ได้กราบเรียนท่านว่า เรียนเพื่อป้องกันไม่ให้ถูกโกงครับ

ต่อมาพระครูปลัดสุวัฒณสุตคุณ (หลวงเตี่ย) เป็นฐานาของสมเด็จป๋า มาอยู่ น.๑๖ ด้วย มีกลุ่มคุณบุญธง ลิ้มศิริชัย กลุ่มคุณประดิษฐ์ มัชฌิมา เป็นต้น ที่อยู่หอสวดมนต์ กลุ่มคุณไพทูรย์ หรือทีฆนันท์ ชาญศิลป์ ต่อมาเมื่อปี ๒๕๔๑ ได้ขอแรงให้ช่วยตรวจสอบบัญชีของมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น) เลยขอแรงเรื่อยมาอีกหลายมูลนิธิ

ซึ่งคุณทีฆนันท์ ก็เต็มใจเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีให้ตามที่ขอ กลุ่มพี่มนู ช่างสุพรรณ กลุ่มฉลองรัฐ รูโปบล ที่ไปอยู่ห้องทรงพระอักษร กลุ่มผู้เขียนก็หอไตร กับเก๋งจีนหน้าตำหนักวาสุกรี ซึ่งเคยนอนกับ คุณวิเชียร วิริยะประสิทธิ์ ต่อมาอัยการสูงสุด ที่เก๋งจีนดังกล่าว กลุ่มพี่โสภณ ชวาลกุล ต่อมารองผู้ว่ายโสธร อาจารย์ธนู ชวาลกุล กลุ่มคุณยงยุทธ เปรมบำรุง กลุ่มคุณบำรุง ศิลปชัย กลุ่มคุณไพบูลย์ พานิชยการ กลุ่มหลานป๋า เช่น คุณบรรเจิด สุขเจริญ คุณไพบูลย์ สุขเจริญ คุณวิฑูรย์ ตั้งตรงจิตรก็ไปอาศัยนอนอยู่ที่ห้องเล็กมุมตำหนัก วาสุกรี เพื่ออ่านหนังสือ เตรียมสอบแข่งขันเข้ารับราชการตุลาการ (ชอบใช้ผ้าขาวม้าแดง เดินไปอาบน้ำหลังตำหนัก) ต่อมาเกษียณ ที่รองประธานศาลฎีกา แล้วก็มาช่วยงานบริหารวัดพระเชตุพนด้วยกัน ผู้มีวาทะว่า "หากมีจุลต้องไม่มีเรา" จุลหมายถึงพลโทจุล ส่วนพลโทจุล ก็ไม่ถือสาอะไร เพราะทุกคนก็เจตนามาช่วยงานวัดด้วยกัน โดยไม่มี ค่าตอบแทนทั้งนั้น รวมทั้งพลเรือเอกดิลก ภัทรโกศล ซึ่งส่วนมาก ท่านจะไปพักประจำอยู่ที่โรงเรียนนายเรือ เป็นต้น

สมัยเจ็ดสิบปีที่แล้ว วัดจะจัดงานสงกรานต์ ไหว้พระพุทธไสยาส เป็นเวลา ๙ วัน ๙ คืน มีมหรสพตลอดงาน เช่น ดนตรี ลิเกหอมหวล ภาพยนตร์ งิ้วเยาวราช ๒ โรง งิ้วไหหลำ ๑ โรง เก็บค่าผ่านประตู ได้คืนละประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท พอเป็นค่างิ้วเยาวราช ๒ โรง ค่าผ่านประตูคนละ ๓ บาท มีเด็กวัดเป็นผู้ขายตั๋ว ทหารกรมการ รักษาดินแดนเป็นผู้ฉีกตั๋ว และกรรมการผู้จัดงานวัด โดยพระวิเชียรธรรม คุณาธาร (กมล) น.๑๕ เป็นผู้มอบให้พี่โสภณ ชวาลกุล คุณบำรุง ศิลปชัย และผู้เขียนร่วมกันเดินตรวจดูความเรียบร้อยทุกประตู รอบบริเวณเขตพุทธาวาสซึ่งเป็นที่จัดงาน

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม แบ่งออกเป็น ๒ เขต คือ ส่วนที่ภิกษุสามเณรและเด็กวัดอาศัยพัก เรียกว่ากุฏิ เป็นเขตสังฆาวาส ส่วนเขตที่เป็นโบสถ์ วิหาร พระเจดีย์ทั้งหลาย เรียกเขตพุทธาวาส มีถนนเชตุพนคั่นกลาง

ในระหว่างที่อยู่คณะ น.๑๖ ผู้เขียนได้ช่วยเพื่อนเด็กวัดชาวสุพรรณด้วยกันคนหนึ่ง ซึ่งครอบครัวทางบ้านเป็นผู้มีอันจะกินพอสมควร ได้เรียนที่โรงเรียนมีชื่อเสียงจบการศึกษาชั้น ม.๔ แล้วคบเพื่อนนักเลงท่าเตียน คืออยากเป็นนักเลงมากกว่านักเรียน และผู้เขียนชักชวนให้เรียนหนังสือดีกว่า โดยให้ไปเรียนลัดที่โรงเรียนราษฎร์แถวแม้นศรี จนจบชั้น ม.๕ แล้วจึงไปเรียนต่อชั้น ม.๖ โรงเรียนราษฎร์จังหวัดนครปฐม จบ ม.๖ กลับมาแล้ว จึงไปสมัครเรียนต่อที่โรงเรียนรัฐบาลแถบฝั่งธนบุรีในชั้น ม.๗ โดยพี่ชายของเพื่อน ซึ่งเป็นศิษย์รักของหลวงเตี่ย ได้ขอให้ท่านซึ่งคุ้นเคยกับทางโรงเรียนช่วยฝากสนับสนุน โดยผู้เขียนได้มอบตำราพร้อมสมุดแบบฝึกหัด ให้เป็นแนวทางการเรียน ปรากฏว่าต้องใช้เวลาเรียน ม.๗ – ม.๘ ถึง ๔ ปีจึงจบ แล้วไปศึกษาต่อที่คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รุ่นหอพักกินนอนในมหาวิทยาลัย ปรากฏว่า ๔ ปีจบรุ่นเดียวกับท่านอดีตอธิบดีกรมตำรวจท่านหนึ่ง ซึ่งเป็นรุ่นหอพักเหมือนกัน สำหรับเพื่อนก็รับราชการเป็นปลัดอำเภอจนเกษียณ ในตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานจังหวัด ซึ่งถึงแก่กรรม สู่สุคติไปแล้ว ด้วยโรคหัวใจขาดเลือดเส้นโลหิตตีบตัน

เด็กวัดทุกคน เมื่อเรียนจบกันแล้ว ต่างก็มุ่งหน้าออกจากวัดที่เคยอยู่อู่ที่เคยนอน ไปต่อสู้กับชีวิตใหม่ ต่างไปประกอบอาชีพตามที่ได้ศึกษากันมาตามบุญวาสนา ซึ่งบางท่านอาจต้องเข้าไปใช้ชีวิตในป่า เนื่องจากลัทธิความเชื่อทางการเมืองก็มี โดยสมเด็จป๋าท่านเคย

กล่าวว่าไปตามดวง

ปี ๒๕๔๑ ได้กลับมารวมตัวกันอีกครั้งหนึ่ง ได้แก่ พลเรือเอกดิลก ภัทรโกศล พี่โสภณ ชวาลกุล พลโทจุล อติเรก คุณปัญญา เบญจานุกรม คุณวิเชียร วิริยะประสิทธิ์ คุณสมจิตต์ ตากสกุล คุณธนู ชวาลกุล คุณสิทธิชัย ตั้งตรงจิตร คุณนิพนธ์ ศรีพิทักษ์ พันเอกปฐม ศศิประภากุล คุณวินัย เพิ่มพูลทรัพย์ และผู้เขียน ได้ประชุมหารือกันว่า สมเด็จป๋าเคยเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนให้อาศัยวัด ให้ความรัก ความอนุเคราะห์ อุปถัมภ์ศิษย์ทุกคน แม้การไปเป็นพระอุปัชฌาย์ให้ ไม่ว่าหนทางจะไปลำบากมากเพียงใด จนกว่าจะถึงวัด รวมถึงรับนิมนต์ไปงานมงคลสมรส ทั้งยินดีตั้งชื่อให้บุตรหลานด้วย ซึ่งเป็นบุคคลหาได้ยากสำหรับพวกเราผู้รู้อุปการะที่ท่านทำแล้ว เห็นควรตอบแทนพระคุณท่านแม้สิ้นพระชนม์ไปแล้ว โดยทำการก่อตั้งมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม มีวัตถุประสงค์ เพื่อเทิดพระเกียรติยศท่าน โดยมีกรรมการชุดแรก ดังกล่าวข้างต้น พลเรือเอกดิลก ภัทรโกศล เป็นประธานมาแต่เริ่มแรก จนถึงแก่อนิจกรรม รวม ๑๖ ปี พระธรรมรัตนากร (สีนวล) เป็นประธานต่อจนถึงมรณภาพ รวม ๘ ปี พลโทจุล ก็เป็นรองประธาน จนถึงแก่อนิจกรรม เหลือแต่อดีตรองประธานโสภณ ชวาลกุล ปัจจุบัน อายุ ๙๒ ปี ได้เกษียณไปแล้ว

กรรมการชุดแรกที่ยังเป็นกรรมการต่อมาในปัจจุบันคือ คุณวิเชียร วิริยะประสิทธิ์ คุณธนู ชวาลกุล และผู้เขียนรับเป็นกรรมการมูลนิธิ ตลอดมา ๒๔ ปี หมดวาระครั้งต่อไปนี้ต้องขอเกษียณแล้ว

การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์เรื่อยมาจนปัจจุบัน มีทุนทรัพย์เพิ่มขึ้นพอประมาณ ได้บริจาคทุนการศึกษาทุกปี บริจาคการกุศลให้วัดสองพี่น้อง วัดพระเชตุพน และโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น) สองพี่น้อง เป็นประจำทุกปีมา ได้จัดการทอดกฐินบูชาครู ที่วัดดอนเจดีย์ พ.ศ. ๒๕๔๕ จัดการสร้างพระเจดีย์ ที่วัดสองพี่น้องสำหรับบรรจุพระอัฐิสมเด็จป๋า ถอดแบบไปจากเจดีย์หมู่ห้า ที่วัดพระเชตุพน สิ้นค่าก่อสร้าง ๔,๔๔๐,๐๐๐ บาท ได้รับเงินบริจาค จากวัดพระเชตุพน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท คุณเจริญ คุณหญิงวรรณา สิริวัฒนภักดี จำนวน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

พระเจดีย์นี้ มูลนิธิสมเด็จป๋า มีมติให้สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่มูลนิธิไม่มีเงิน โดยคุณสิทธิชัย ตั้งตรงจิตร ยืนยันว่าหาเงินได้แน่ เพราะคุณเจริญ สิริวัฒนภักดี ตกลงจะให้ทั้ง ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่จะขอรับครึ่งเดียว และจะขอทางวัดในส่วนที่เหลือ เมื่อคุณสิทธิชัยยืนยันแข็งแรงแล้ว ว่าสามารถหาเงินได้ ผู้เขียนและพลโทจุล อติเรก จึงได้ลงนามสัญญาจ้างก่อสร้าง โดยยังไม่มีเงินของมูลนิธิอยู่ในมือเลย เป็นหน้าที่ของคุณสิทธิชัย ตั้งตรงจิตร จะต้องหาเงินมาเปิดบัญชีธนาคาร โดยให้คุณบุญธง ลิ้มศิริชัย เป็นผู้ถือเงินตามบัญชีไว้

ปรากฏว่า คุณสิทธิชัยทำได้ โดยเข้ากราบเรียนหลวงพ่อพระธรรมปัญญาบดี พระราชรัตนสุนทร ประชุมกรรมการวัด อนุมัติเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนคุณฐาปน สิริวัฒนภักดี บริจาคเงิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท ในนามมูลนิธิสิริวัฒนภักดี เพื่อก่อสร้างพระเจดีย์ คุณสิทธิชัยสามารถหาเงินมาตามที่รับปากไว้ การก่อสร้างเริ่มขึ้น คุณสิทธิชัยจะไปตรวจดูผลงาน แล้วถ่ายภาพมาให้ผู้เขียน และพลโทจุล ตรวจดู เมื่อครบตามสัญญาแต่ละงวด ผู้เขียนก็จะสั่งให้คุณบุญธง ลิ้มศิริชัย สั่งจ่ายเช็คแต่ละงวดงานได้ จนพระเจดีย์เสร็จและฉลอง

ในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑ คณะผู้ลงนามในสัญญา จึงโล่งอกโล่งใจไปได้ เพราะความสามารถของคุณสิทธิชัย ที่สามารถนำเงินค่าก่อสร้างมาได้เรียบร้อย ตามเอกสารหมายเลข ๑

อนึ่ง ในปี ๒๕๔๕ พระธรรมราชานุวัตร (หลวงเตี่ย) ถึงแก่มรณภาพ คุณผุสดี ตั้งตรงจิตร ต้องการจัดตั้งมูลนิธิพระธรรม-ราชานุวัตร (กมล) หลวงเตี่ย แต่มีผู้คัดค้านบางท่าน จึงขอร้องผู้เขียนให้ช่วยได้พิจารณาแล้วเห็นสมควร จึงได้จัดทำเอกสารในการจัดตั้งมูลนิธิมอบให้คุณผุสดี ตั้งตรงจิตรนำไปมอบให้คุณสุรินทร์ ใจบุญ ยื่นคำขอจดทะเบียนก่อตั้งมูลนิธิพระธรรมราชานุวัตร (กมล) หลวงเตี่ยต่อทางราชการ จนได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งได้เรียบร้อย ดำเนินกิจการมั่นคงตลอดมา จนปัจจุบัน ตามเอกสารหมายเลข ๒

ในปี ๒๕๔๘ ปรากฏว่ามูลนิธิทุนพระพุทธยอดฟ้า "ในพระบรมราชูปถัมภ์" กรรมการที่มีเหลืออยู่จำนวน ๔ ท่านถึงแก่มรณภาพและถึงแก่กรรม รวม ๑๑ ท่าน ทำให้องค์ประชุมไม่ครบ ไม่สามารถประชุมได้ จะต้องตั้งผู้แทนมูลนิธิชั่วคราว เพื่อดำเนินกิจการต่อไป พลโทจุล อติเรก และคุณวิเชียร วิริยะประสิทธิ์ ได้มอบให้ผู้เขียนเป็นผู้รวบรวมเอกสาร จากทายาทของกรรมการที่ถึงแก่กรรมและมรณภาพ ส่งให้พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ยื่นต่อศาลแพ่งทำการไต่สวนต่อไป เพื่อมีคำสั่งแต่งตั้งผู้แทนมูลนิธิชั่วคราวตามกฎหมายโดยศาลแพ่งได้ทำการไต่สวนแล้ว มีคำสั่งตั้งกรรมการชั่วคราว เพื่อเป็นผู้แทนชั่วคราว ตามคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๒๘๘/๒๕๔๙ พนักงานอัยการสูงสุด ผู้ร้องขอตั้งผู้แทนชั่วคราวของมูลนิธิ ผู้เขียนจึงได้ร่วมเป็นกรรมการ ผู้ช่วยเลขานุการมูลนิธิทุนพระพุทธยอดฟ้า "ในพระบรมราชูปถัมภ์" ตั้งแต่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๙ จนถึง

๒๐ กันยายน ๒๕๖๒ ตลอดมาเป็นเวลา ๑๔ ปี แล้วขอเกษียณจากตำแหน่ง (ครบวาระ) ไปแล้วตามเอกสารหมายเลข ๓-๔

ในปี ๒๕๔๙ ปรากฏว่าวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ได้ตกเป็นจำเลยคดีแพ่งเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ลิขสิทธิ์โดยบริษัท สำนักพิมพ์คำไทย จำกัด เป็นโจทก์ มูลนิธิบรมครู เป็นโจทก์ร่วม คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์งานจิตรกรรมวาดภาพ ชุดภาพปฐมสมโพธิ์ และพระเวสสันดรพิสดาร ๑๘๔ ภาพของนายเหม เวชกร ผู้สร้างสรรค์โดยได้รับโอนมาจากนางแช่ม เวชกร ภริยาและผู้จัดการมรดกของนายเหม และดาบตำรวจ สุชาติ สมรูป บุตรบุญธรรมและผู้รับมรดกของนายเหม ตามลำดับ จำเลยนำภาพวาดพิพาททั้ง ๑๘๔ ภาพ ไปจดแจ้งลงทะเบียนลิขสิทธิ์ (ที่ถูกจดแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์) ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นการกระทำละเมิด โจทก์ขอให้บังคับจำเลยถอนชื่อออกจากทะเบียนรายงานลิขสิทธิ์ ที่ได้แจ้งให้กรมทรัพย์สินทางปัญญา หากไม่ปฏิบัติตามให้ถือคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา

จำเลยให้การว่า จำเลยเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ในงานจิตรกรรมภาพวาดพิพาท โดยจำเลยว่าจ้างนายเหม เวชกร วาดภาพพิพาทให้แก่จำเลยเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งนายเหม ได้รับค่าจ้างครบถ้วนแล้ว จำเลยจัดพิมพ์และเผยแพร่ภาพวาดพิพาทตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ รายได้จากการจำหน่ายภาพวาดพิพาทเป็นของศึกษานิธิวัดพระเชตุพนทั้งสิ้น นายเหมและนางแช่ม เวชกร ไม่เคยโต้แย้งเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ของจำเลย จำเลยจดแจ้งลิขสิทธิ์ตามกฎหมายโดยชอบ พินัยกรรมของนางแช่มไม่ได้ระบุเกี่ยวกับลิขสิทธิ์งานจิตรกรรมภาพวาดนี้แต่อย่างใด ดาบตำรวจสุชาติ สมรูป ไม่มีความเกี่ยวพัน

หรือมีสิทธิ์ใดๆ ในงานจิตรกรรมภาพวาดนี้ จึงไม่มีสิทธิ์โอนงานจิตรกรรมภาพวาดให้โจทก์ ทั้งขณะทำสัญญาโอน นายไพศาล กริชไกรวรรณ มิใช่กรรมการ จึงไม่มีอำนาจดำเนินการได้ ขอให้ยกฟ้องศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง โจทก์และโจทก์ร่วมอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้วรับฟังได้ว่า จำเลยว่าจ้างให้นายเหม สร้างสรรค์งานจิตรกรรมภาพวาดพิพาท เมื่อไม่ปรากฏว่ามีการตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น จำเลยผู้ว่าจ้างย่อมเป็นผู้มีลิขสิทธิ์ในงานจิตรกรรมภาพวาดพิพาทนั้น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พ.ศ.๒๔๗๔ - มาตรา ๑๒ (ข) คดีฟังไม่ได้ว่าลิขสิทธิ์งานจิตรกรรมภาพวาดพิพาทเป็นของโจทก์ ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัยมานั้นชอบแล้ว ศาลฎีกาแผนกทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์และโจทก์ร่วมฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ปรากฏตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๑๒/๒๕๕๓

การต่อสู้คดีนี้ ศิษย์เก่าวัดพระเชตุพน ๓ คน มีพลโทจุล อติเรก คุณวิเชียร วิริยะประสิทธิ์ และผู้เขียน ร่วมกันปรึกษา มีพระราชเวทีช่วยรวบรวมเอกสารที่มีอยู่ที่วัดและตามที่บุคคลภายนอก เพราะขณะนั้นภาพวาดทั้ง ๑๘๔ ภาพก็ยังหาไม่พบ แต่จะต้องยื่นคำให้การต่อสู้คดีตามกำหนดภายใน ๒๓ วัน นับแต่วันที่วัดได้รับคำฟ้องโดยการปิดหมายบุคคลที่ช่วยตามหาจากบุคคลภายนอก ได้แก่คุณผุสดี ตั้งตรงจิตร ได้พาผู้เขียนไปหาข้อเท็จจริง จากภริยาของนายกมล มลิทอง ผู้ที่

สมเด็จป๋ามอบหมายให้เป็นผู้จ้างนายเหม เวชกรวาดภาพ เมื่อศาลนัดสืบพยานโจทก์ไปจนหมดแล้ว เราจึงพบต้นฉบับภาพวาดทั้ง ๑๘๔ ภาพ ก่อนจะถึงวันสืบพยานจำเลย ซึ่งศาลท่านจะเดินเผชิญสืบโดยมาสืบพยานที่วัด เพื่อดูต้นฉบับภาพวาดทั้ง ๑๘๔ ภาพด้วย นับว่าโล่งอกไป เพราะมีเอกสารที่เราอ้างว่าอยู่ที่วัด ทั้งๆ ที่ยังไม่พบเอกสารขณะยื่นคำให้การต่อสู้คดี สุดท้ายคุณผุสดี ตั้งตรงจิตร เฉลยว่าคุณสุรินทร์ ใจบุญ เป็นผู้นำไปเก็บไว้ เพราะเห็นวางอยู่หน้ากุฏิหลวงเตี่ย น.๑๖ คุณสุรินทร์กลัวจะหายจึงนำไปเก็บไว้ โดยไม่ทันได้บอกใคร เนื่องจากหลวงเตี่ยได้มรณภาพลงขณะนั้น ยังไม่มีผู้นำไปเก็บรักษา ส่วนพยานที่จะเบิกความแทนวัดจำเลยนั้น พลโทจุล และคุณวิเชียรขอให้ผู้เขียนไปเบิกความเพียงปากเดียวเท่านั้น พร้อมส่งเอกสารเป็นหนังสือที่พิมพ์แจกในงานศพจำนวน ๓ เล่ม แต่ละเล่มเจ้าภาพงานศพได้ขออนุญาตวัดพระเชตุพนสำหรับพิมพ์ภาพจิตรกรรม ๑๘๔ ภาพดังกล่าว เป็นพยานประกอบกับอีกเล่มหนึ่งที่สำคัญคือหนังสือบันทึกสมเด็จป๋า ที่ระลึกพิธีบรรจุพระอัฐิ ยกฉัตร และฉลองพระเจดีย์สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (ปุ่น ปุณณสิริมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก องค์ที่ ๑๗ ณ วัดสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี วันศุกร์ที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ หน้า ๓๐ ที่ว่า *สมเด็จป๋า หาทุนตั้งไว้ให้เป็น "ศึกษานิธิ" ของวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม* ตามคำให้การของจำเลยในการต่อสู้คดีและตามคำเบิกความของผู้เขียน ซึ่งเป็นพยานคนเดียวในคดี

ในช่วงปี ๒๕๕๑ พลโทจุล อติเรก คุณสิทธิชัย-คุณผุสดี ตั้งตรงจิตร คุณธนู ชวาลกุล และ ผู้เขียน ได้ร่วมกับนายแพทย์สมคิด สุริยเลิศ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗

ในขณะนั้น ทำการจัดตั้งมูลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ ขึ้น โดยได้รับการจดทะเบียนจากผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี ในฐานะนายทะเบียนมูลนิธิเรียบร้อยแล้ว ปัจจุบันพระธรรมพุทธิมงคล เป็นประธานกรรมการตลอดมา พระราชรัตนสุนทร พระราชปริยัติมุนี พระปริยัติวรคุณ พระครูอนุกูลปัญญากร, นายแพทย์ ศุภฤทธิ์ เฮงคราวิทย์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลปัจจุบัน และนายธนู ชวาลกุล เป็นรองประธานกรรมการ ได้ดำเนินกิจกรรมมาด้วยความเรียบร้อย และยังมีคณะกรรมการอีกหลายท่าน เช่น นายแพทย์และเจ้าหน้าที่ ของโรงพยาบาล คุณสมศรี วงศ์วิรัติ คุณสิทธิชัย ตั้งตรงจิตร พระศรีธวัชเมธี นายแพทย์สุวัจน์ เฑียรทอง คุณผุสดี ตั้งตรงจิตร นายสุรินทร์ ใจบุญ คุณพิมพ์ปวีณ์ ชาวห้วยหมาก คุณปรมา เกษดี สำหรับผู้เขียนได้ขอเกษียณ เพราะเป็น สว. (สูงวัย) แล้ว ซึ่งมูลนิธิ มีความมั่นคงแข็งแรง ด้วยมีรองประธานธนู ชวาลกุล มีศรัทธาเลื่อมใส ในสมเด็จป๋ามาก พูดเสมอว่า *ถ้าไม่ได้มาอยู่วัดโพธิ์ ก็คงไม่มีวันนี้* (บริจาคมือหนักครับ)

สำหรับผู้เขียน เมื่อได้ออกจากวัด ไปมีครอบครัวและประกอบ วิชาชีพนั้น ได้พบปะกับท่าน ผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือหลากหลาย ประสบการณ์ชีวิต เช่น พระยาปรีดานฤเบศร์ ท่านชอบพูด ไอ ยู กับเจ้าหน้าที่ศาล ท่านเป็นนายกสมาคมทนายความคนแรก งาน วันทนายความทุกปี ท่านจะมอบโต๊ะอาหาร พร้อมสุรา ๑ ขวด ให้กับเสมียนศาลแพ่งเสมอ ท่านเคยเขียนบทความลงในหนังสือ บทบัณฑิตย์แนะนำว่า ไม่ควรรับผู้ที่บินไปเรียนเพียง ๑ ปีแล้วได้ ปริญญาโทจากสหรัฐอเมริกา โดยยังไม่ได้เป็นเนติบัณฑิตไทยเข้าเป็น ผู้ช่วยพิพากษา เพราะทำงานไม่เป็น (จดบันทึกคำให้การพยานที่ให้การ

ต่อศาล) เช่นคนที่เคยผ่านงานเป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มาก่อนแล้ว ซึ่งต่อมาทางราชการก็รับฟังและยกเลิกระเบียบดังกล่าว และท่านยังได้เล่าให้ฟังว่า แม้ว่าท่านจะไม่ได้เรียนกฎหมายจากประเทศอังกฤษ แต่ท่านก็รู้ว่าเขาเรียนอะไรกัน เพราะท่านได้ซื้อตำรามาอ่านเองทั้งหมดก็มีความรู้ได้เหมือนกัน ท่านว่าได้เคยไปดื่มกาแฟขาว (ไวท์คอฟฟี่) ที่อังกฤษ ด้วยความสงสัยอยากรู้ ปรากฏว่าเป็นกาแฟใส่นมอย่างที่บ้านเราเรียกกาแฟเย็นนั่นเอง

อาจารย์จำรูญ เจริญกุล ท่านกล่าวว่า ทำงานไม่เป็น ทำไม่ได้ไม่สำคัญเท่าความซื่อสัตย์ สุจริต เพราะการทำไม่เป็น ไม่ได้นั้นสามารถเรียนรู้ได้

อาจารย์กิตติ สีหนนท์ กล่าวว่า ให้เอางานมาพิจารณาดูว่างานไหนด่วนให้ทำก่อน เพื่อไม่ให้เสียหาย ท่านเคยเตือนผู้พิพากษาว่าต่อไปเมื่อจำเลยขอเลื่อนคดี โจทก์ไม่ค้านศาลอนุญาตนั้น อย่าทำอีกนะ เพราะเสียเวลานัดไปเปล่าๆ หนึ่งวันไม่ได้ทำอะไร

อาจารย์สนัด บัณฑิตย์ และอาช่วย ตู้จินดา เคยบ่นให้ฟังว่าเวลาถามพยานตอบอย่างหนึ่ง แต่ศาลจดไปอีกอย่างหนึ่ง ถ้าพบแบบนี้เดือดร้อน

อาจารย์บุญเลิศ ชาติกุล บอกว่าอาจารย์เรียนอักษรศาสตร์ชั้นละ ๒ ปี รวม ๘ ปีจบ

อาจารย์สดับ มาศกุล กล่าวเสมอว่า มาศาลเหมือนมาศาลาโกหก ใครโกหกเก่งก็ชนะ

อาจารย์ภาวาส บุนนาค สอนวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม บอกว่า ถ้าเรียนกฎหมายต้องไปเรียนที่ธรรมศาสตร์

อาจารย์หลวงปริพนธ์พจนพิสุทธิ์ ได้ถามอาจารย์ว่า ทำไม

ไม่ขับรถยนต์ส่วนตัวเหมือนบุตรชายท่าน เพราะเห็นชอบนั่งรถประจำทางเสมอ ท่านตอบว่าก็ลูกชายอาจารย์เป็นลูกคุณหลวงนี่ ส่วนอาจารย์เป็นลูกชาวนาต้องนั่งรถประจำทาง ท่านเป็นคนเดียวที่ทำความเห็นแย้งคดีสวรรคตรัชกาลที่ ๘ ชั้นศาลอุทธรณ์

อนึ่ง ท่านเป็นอาจารย์สอนวิชาพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ทำให้นึกถึง ดร.ประจิตร โรจนพฤกษ์ ชาวสุพรรณบ้านป่าพฤกษ์ เข้าสอบวิชาดังกล่าว ถึงกับขว้างตำราเนื่องจากตอบผิด ภายหลังได้ทุนไปศึกษากฎหมายต่อที่กรุงปารีส โดยผู้เขียนได้แจ้งให้ทราบว่า หากจะกลับมารับราชการศาลยุติธรรมจะต้องเรียนด้านกฎหมายมหาชน แต่ถ้าจะไปอยู่กระทรวงการต่างประเทศ จะต้องเรียนด้านกฎหมายระหว่างประเทศ ปรากฏว่าท่านเอาดีทางกระทรวงการต่างประเทศ ตำแหน่งสุดท้ายอธิบดีกรมสนธิสัญญา

สมเด็จพระธีรญาณมุนี (สนิธ) วัดปทุมคงคา เคยพูดว่า เศรษฐีท่าเตียนกินกล้วยเน่าทั้งกระจาด เพราะสมัยก่อนมีการเหมาซื้อยกทั้งกระจาด มีกล้วยดีบ้าง สุกงอมจวนเน่าบ้าง แต่เศรษฐีผู้นั้นเลือกกินแต่ที่จวนเน่าทุกครั้งไป จนหมดกระจาด จนบัดนี้ยังไม่รู้ว่าเป็นท่านผู้ใด

พระธรรมราชานุวัตร (หลวงเตี่ย) บอกว่าระวังโอฐภัยนะ เนื่องจากพวกเราสมัยนั้น เล่นกันเสียงดังมาก เพราะสมเด็จป๋ามีไม้เรียวอันศักดิ์สิทธิ์ ถ้าใครโดนไม้ตะพดถือว่าโชคดีมาก

สมเด็จป๋า มีพระนิพนธ์ไว้ว่า *“คนดี มีเสน่ห์ ถึงคราวเซ มีคนช่วย แม้เทพ ก็อำนวย เมตตาช่วย ให้พ้นภัย”* ตามเอกสารหมายเลข ๕

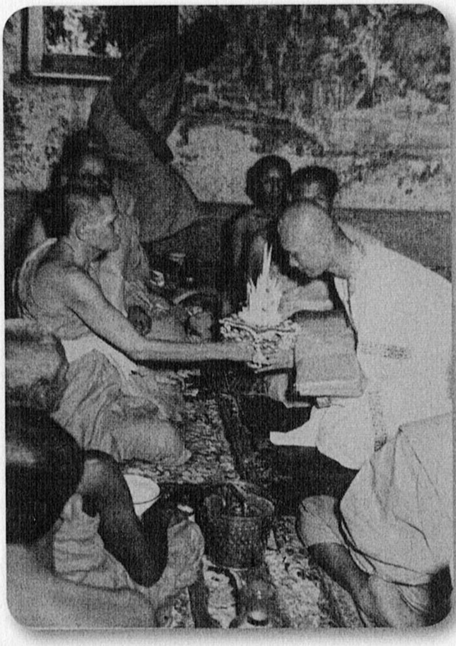
สุดท้ายนี้ขอให้ทุกท่านเป็นคนดีกันตลอดไป จะได้ปลอดภัยสมดังบทพระนิพนธ์ของสมเด็จป๋า ทุกประการเทอญ

ตำหนักวาสุกรี ปี ๒๕๐๒

เขตพุทธาวาส วัดพระเชตุพน ปี ๒๔๙๙

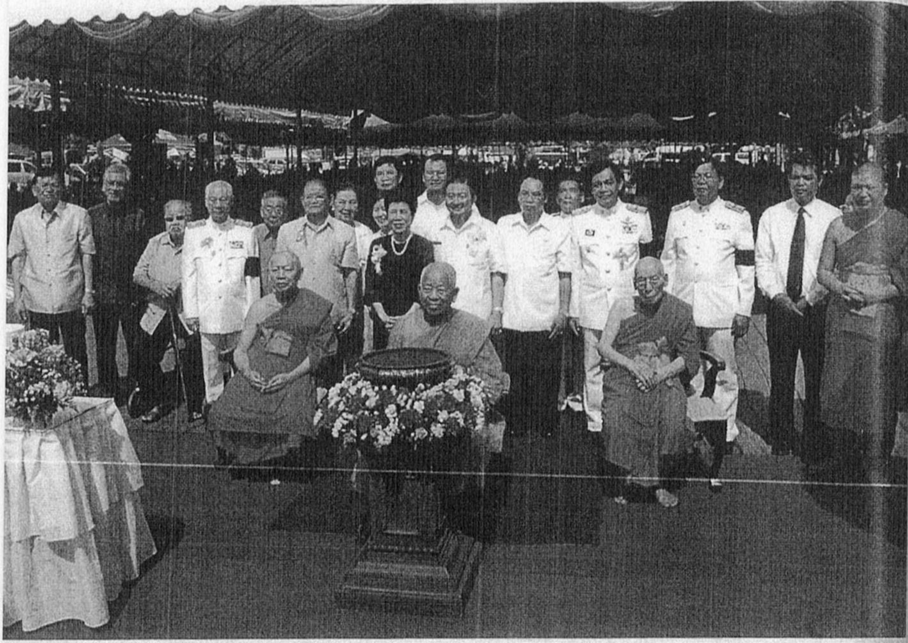
วัดหน่อพุทธางกูร ปี ๒๕๐๒

ปากน้ำท่าจีน ปี ๒๔๙๗

บ้านสารภี ซอย ๓ ปี ๒๕๑๖

ชายทะเลจันทร์เพ็ญ ปี ๒๕๑๖

พิธีเปิดงานฉลองเจดีย์บรรจุอัฐิ
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗
ณ วัดสองพี่น้อง ตำบลต้นตาล อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
วันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

๒

สำนักงานมูลนิธิ
พระธรรมราชานุวัตร(กมล โกวิโท)
หลวงเตี่ย น.๑๖ วัดพระเชตุพน

ที่ ธรว.๐๐๓/๒๕๔๖

๒๒ มีนาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นกรรมการที่ปรึกษามูลนิธิ พระธรรมราชานุวัตร (หลวงเตี่ย)

ขอเจริญพร นายถวิล จิ๋วเชื้อพันธุ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารการจัดตั้งมูลนิธิ

๒. รายงานการประชุมมูลนิธิครั้งที่ ๔/๒๕๔๕

ตามมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี คณะกรรมการมูลนิธิ พระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิโท) หลวงเตี่ย วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ครั้งที่ ๔/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๖ ที่ประชุมมีมติขอเจริญพรเรียนเชิญท่านเป็นกรรมการที่ปรึกษามูลนิธิหลวงเตี่ย เพื่อเป็นที่ปรึกษาและแนะนำให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับมูลนิธิ ให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอเจริญพร

(พระราชธรรมวิเทศ)
ประธานกรรมการมูลนิธิ

๓

ม.น. 4

ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแต่งตั้งกรรมการของมูลนิธิขึ้นใหม่ทั้งชุด/
การเปลี่ยนแปลงกรรมการของมูลนิธิ/การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของมูลนิธิ

ใบสำคัญฉบับนี้ออกให้เพื่อแสดงว่ามูลนิธิทุนพระพุทธยอดฟ้า ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งมีสำนักงานใหญ่ ตั้งอยู่ที่เลขที่ 2 วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ได้มีการ จดทะเบียนแต่งตั้งกรรมการของมูลนิธิขึ้นใหม่ทั้งชุด โดยถูกต้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว ดังต่อไปนี้

1.	พระธรรมปัญญาบดี (ถาวร ติสฺสานุกโร)		ประธานกรรมการ
2.	พระเทพสิทธิวิมล (ประเสริฐ ญาณวโร)		รองประธานกรรมการ
3.	พระราชวชิราภรณ์ (สีนวล ปญฺญาวชิโร)		กรรมการ
4.	พระราชธรรมสุนทร (ทองใบ ปุญฺโญภาโส)		กรรมการ
5.	พระราชเวที (สุรพล ชิตญาโณ)		กรรมการ
6.	พระทักษิณคณิสสร (บรรจง ปญฺญาวุฑฺโฒ)		กรรมการ
7.	พระสมุหวรคณิสสรสิทธิการ (สิงห์ชัย สิริวณฺโณ)		กรรมการ
8.	พระอุดรคณารักษ์ (วินัย ธมฺมานนฺโท)		กรรมการ
9.	พลเอก พิจิตร	กุลละวณิชย์	กรรมการ
10.	พลเอก มงคล	อัมพรพิสิฏฐ์	กรรมการ
11.	นายวิเชียร	วิริยะประสิทธิ์	กรรมการ
12.	พลตำรวจโท จรณ	พึ่งสัมพันธ์	กรรมการและเหรัญญิก
13.	นายฐาปน	สิริวัฒนภักดี	กรรมการและผู้ช่วยเหรัญญิก
14.	พลโท จุล	อติเรก	กรรมการและเลขานุการ
15.	นายถวิล	จิ๋วเชื้อพันธุ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ไว้ ณ วันที่ 17 พฤษภาคม 2549

(ลายมือชื่อ)

(นายพลวัต ชยานุวัชร)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย
นายทะเบียนมูลนิธิกรุงเทพมหานคร

๔

ขอประกาศความดีของ นายถวิล จิ๋วเชื้อพันธุ์

โดยที่ นายถวิล จิ๋วเชื้อพันธุ์ เป็นศิษย์วัดพระเชตุพน ตอนเป็นเด็กวัดอยู่กับสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณณสิริ) เกือบ ๑๐ ปี นายถวิล ได้ทำหน้าที่เป็นอนุกรรมการมูลนิธิ "ทุนพระพุทธยอดฟ้า" และเป็นผู้ช่วยเลขานุการมูลนิธิ มาแล้วหลายปี โดยทำหน้าที่ประสานงานกับเจ้าหน้าที่มูลนิธิ เขตพระนคร ตลอดมา ขณะนี้ นายถวิล เป็นกรรมการของวัดพระเชตุพนหลายคณะ

ครั้นเมื่อมูลนิธิฯ มีปัญหาเกี่ยวกับการประชุมกรรมการนายถวิล ได้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนมูลนิธิกรุงเทพมหานครอย่างต่อเนื่องด้วยความตั้งใจ ทั้งได้ไปขอร้องผู้ใหญ่ หรือศิษย์วัดพระเชตุพนที่มีตำแหน่งสูง ๆ ให้ช่วยประสานงานให้ แม้เมื่อเรื่องเดินต่อมาถึงพนักงานอัยการ นายถวิล ก็ได้ติดตามเรื่อง ประสานกับอัยการเจ้าของเรื่องเป็นการเร่งรัด เพื่อให้ยื่นคำร้องต่อศาล เมื่อศาลสั่งอนุญาตให้มีกรรมการชั่วคราวแล้ว ได้ช่วยดำเนินการให้กรรมการมีการประชุมกรรมการ เพื่อแต่งตั้งกรรมการถาวร ตามข้อบังคับอีกด้วย

ต่อมาเมื่อมีชื่อกรรมการแล้ว ได้รวบรวมประวัติกรรมการ รีบส่งเรื่องผ่านเขตพระนคร ขอเร่งให้ส่งนายทะเบียนมูลนิธิกรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาจดทะเบียนแต่งตั้งกรรมการมูลนิธิให้ตามกฎหมาย จนกระทั่งนายทะเบียนได้จดทะเบียนแต่งตั้งกรรมการให้ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๙ เป็นผลให้นำหนังสือจดทะเบียนไปพิมพ์หนังสือมูลนิธิได้และทันงานวันคล้ายวันเกิดครบรอบ ๙๐ ปี เจ้าอาวาส และมีการประชุมกรรมการตามกฎหมายนัดแรกในวันนี้ได้ ภายในเวลาไม่เนิ่นนานนัก

ด้วยความตั้งใจ โดยไม่ได้เห็นแก่ทุกข์ยากและเหน็ดเหนื่อย บางครั้งต้องฝืนใจเอาใจเจ้าหน้าที่ของทางราชการก็จำยอม เพื่อต้องการให้มูลนิธิดำเนินการต่อไปได้ และเพื่อเป็นการระลึกถึงพระคุณสมเด็จพระสังฆราช พระอาจารย์ ผู้ก่อตั้งมูลนิธิ ดังกล่าวด้วย

วัดพระเชตุพน และคณะกรรมการมูลนิธิ "ทุนพระพุทธยอดฟ้า" ในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้ร่วมประชุม จึงขอสรรเสริญในความดี โดยให้บันทึกไว้ในรายงานการประชุม ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๙

“คนดี มีเสน่ห์ ถึงคราวเซ มีคนช่วย
แม้เทพ ก็อำนวย เมตตาช่วย ให้พ้นภัย”
พระนิพนธ์สมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)
วัดพระเชตุพน

พระธรรมเทศนา
ยาตานุยายิกถา

แสดงในงานวันมูลนิธิ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๓

โดย พระพรหมบัณฑิต
วัดประยุรวงศาวาส
กรรมการมหาเถรสมาคม
รก.เจ้าคณะใหญ่หนกลาง

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส (๓ จบ)
เอวํ โข ยาตํ อนุยายี โหตีติ ฯ

ณ บัดนี้จักรับประทานแสดงพระธรรมเทศนาในยาตานุยายิกถา ว่าด้วยเดินรอยตามท่านที่เดินมาแล้ว เพื่อเป็นเครื่องประคับประคอง ฉลองศรัทธา ประดับปัญญาบารมี อนุโมทนากุศลบุญราศี ส่วนทักษิณานุประทาน ในการบำเพ็ญกุศลเนื่องในโอกาสงานสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริมหาเถร) ได้รับภาระในการจัดงาน โดยการอำนวยการขององค์ประธานมูลนิธิ และเป็นอธิบดีสงฆ์วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม คือพระเดชพระคุณพระธรรมรัตนากร พร้อมด้วยพระสงฆ์เถรานุเถระ อุบาสก อุบาสิกา มีคุณปรีดา ตั้งตรงจิตร เป็นต้น ประชุมพร้อมกันในมหาสมาคมนี้

เนื่องในโอกาสวันประชุมพร้อมกันในมหาสมาคมนี้ เนื่องในโอกาสวันสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช พระองค์นั้น จัดงานต่อเนื่องมาทุกปี ด้วยความกตัญญูกตเวที เป็นที่น่าอนุโมทนา การที่ทางมูลนิธิและคณะสงฆ์วัดพระเชตุพน ได้พร้อมใจกันจัดงานนั้น นอกจากจะแสดงออก ซึ่งคุณธรรมแห่งความกตัญญูกตเวทีในฝ่ายหนึ่งแล้ว ก็เพราะว่ารำลึกนึกถึงคุณูปการอันยิ่งใหญ่ ของฝ่ายบุพการี คือสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ และอดีตอธิบดีสงฆ์วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม หรือสมเด็จป๋าของเราท่านทั้งหลาย ในยามที่ทรงพระชนม์ชีพอยู่นั้น ได้ทำประโยชน์ไพศาลแก่พระอาราม ประเทศชาติ พระศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นอเนกประการ เกินจักพรรณนาได้ครบถ้วน ควรที่จะหยิบยกบางเรื่องบางประเด็นมาให้เกิดแรงบันดาลใจ เพื่อให้คนรุ่นหลังรุ่นเรารุ่นต่อไป ได้ศึกษาและดำเนินตามปฏิปทาของพระองค์ท่าน

กล่าวเฉพาะเหตุการณ์ที่มาปรารภในวันนี้ คือการสถาปนาหรือวันสถาปนา ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๕ อาตมภาพผู้เทศน์ยังเป็นสามเณร ได้มีโอกาสมาชื่นชมพระบารมีของสมเด็จพระสังฆราชใหม่ ที่ประทับบนคานหาม ออกจากวัดพระศรีรัตนศาสดาราม หลังจากที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ได้โปรดสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ ขบวนแห่จากที่นั้นมาที่วัดพระเชตุพน มีประชาชน พระภิกษุสามเณรร่วมขบวนมาคับคั่ง และทั้งสองข้างทางก็มีผู้เฝ้าชมพระบารมีกันเนืองแน่น ไม่เคยเห็นการสถาปนาสมเด็จพระสังฆราชในยุครุ่นเราที่จัดยิ่งใหญ่ เป็นผู้ที่มีประชาชนมาร่วมอนุโมทนามากมายขนาดนั้น พระสงฆ์สามเณรมากันมืดฟ้ามัวดิน มาชื่นชมพระบารมี นั่นเท่ากับว่าพระองค์เป็นพระสังฆราชของประชาชน อยู่ในหัวใจของพระสงฆ์

สามเณร อุบาสก อุบาสิกา มิได้อยู่ในสถานที่ห่างจากประชาชน พระสงฆ์ สามเณร ทางเป็นสังฆบิดรของพระสงฆ์ สามเณร ทรงเป็นสมเด็จป๋าของอุบาสก อุบาสิกา ญาติโยมพุทธศาสนิกชน จึงประทับอยู่ในความทรงจำ ของผู้ได้รับรู้รับทราบมาจนทุกวันนี้ และเป็นที่กล่าวขาน เป็นที่พูดถึงกันมาจนถึงปัจจุบัน ควรที่จะมากล่าวถึง เพื่อให้คนรุ่นหลังได้อนุโมทนา และดำเนินตามปฏิปทาของพระองค์ท่าน

กล่าวในส่วนวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ก็ควรที่จะภาคภูมิใจว่า วัดนี้เป็นที่สถิตของสมเด็จพระสังฆราชเจ้า และสมเด็จพระสังฆราชรวมแล้ว ๒ พระองค์ พระองค์แรกเป็นสมเด็จพระสังฆราชเจ้า สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส เป็นสมเด็จพระสังฆราชเจ้า องค์ที่ ๗ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เลข ๗ และถัดมาองค์ที่สอง คือ สมเด็จพระสังฆราชปุ่น ปุณฺณสิริ เลข ๗ เกี่ยวข้องเหมือนกัน เป็นสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นอธิบดีสงฆ์ครองวัดโพธิ์ด้วยกันทั้งคู่ เรียกว่าเป็นศักดิ์เป็นศรีเป็นหน้าเป็นตาของวัดพระเชตุพน ควรที่จะนำมากล่าวเป็นตำนานให้พระหนุ่มเณรน้อยคนรุ่นหลังได้ภาคภูมิใจ

สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ เป็นพระสังฆราชที่อยู่ในหัวใจของคน ของพระสงฆ์ สามเณร อุบาสก อุบาสิกาทั่วประเทศ ที่เราเรียกกันว่า สมเด็จป๋า พระองค์เป็นความภาคภูมิใจของชาวจังหวัดสุพรรณบุรี เพราะว่าถิ่นกำเนิด ถิ่นเกิด หรือปิตุภูมิมาตุภูมิของท่านอยู่ที่สุพรรณบุรี จึงเป็นความภาคภูมิใจของชาวสุพรรณบุรี เป็นสมเด็จพระสังฆราชองค์เดียวแห่งจังหวัดนี้ ทำให้นึกถึงบทกวีที่ว่า

เพชรมณี	ใช่มีอยู่	ทุกภูผา
กฤษณา	ใช่หาได้	ทุกไพรสณฑ์
แม้ช้างเผือก	ใช่เลือกได้	ทุกตำบล
เมธีชน	ใช่มีทั่ว	ทุกครัวเรือน

ไม่ว่าจะเป็นจะเปรียบทางโลก เป็นช้างเผือกมาจากสุพรรณบุรี เป็นเพชรแห่งวงการคณะสงฆ์ เป็นเมธีชนผู้มีผลงานนิพนธ์มากมาย ในนามปากกาว่า สันติวัน ศรีวัน เป็นต้น ล้วนแล้วแต่สอดคล้องกับบทนิพนธ์อันเป็นกวีที่อ้างมานั้น

ฉะนั้น เมื่อเรามารำลึกนึกถึงพระคุณูปการของพระองค์ท่าน สมเด็จพระสังฆราชพระองค์นี้ ก็จำกันมา ว่าเราจะดำเนินตามรอยบาทของท่านในแบบใด ทำความดีให้มากเข้าไว้ และจะเป็นอมตะ นั่นเป็นข้อรำลึกนึกถึงประการที่ ๑

อันความดี	ที่ทำไว้	กับใครนั้น
ไม่มีวัน	ลับหาย	ในภายหน้า
กายอาจเลือน	ลบหาย	จากสายตา
ดีไม่ลา	ลับหาย	จากสายใจ

สมดังพุทธพจน์ที่ว่า

รูปํ ชีรติ มจฺจานํ นามโคตฺตํ น ชีรติ

ร่างกายเปื่อยสลาย ผุพังไป

แต่ชื่อเสียงเกียรติคุณความดี หาได้เสื่อมสลายไปไม่

สอดคล้องกับนิพนธ์ในสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ที่ว่า

พฤษภกาสร อีกกุญชรอันปลดปลง
โททนต์เสน่งคง สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
สถิตทั่วแต่ชั่วดี ประดับไว้ในโลกา

ความดีงามของสมเด็จพระสังฆราช พระองค์นั้น ประดับไว้ในโลกนี้ ในวงการพระพุทธศาสนา ในประเทศไทย และในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เพื่อให้เป็นแบบอย่าง เป็นทิฏฐานุคติให้พวกเราได้เกิดแรงบันดาลใจที่จะทำความดี ที่จะดำเนินตามปฏิปทาของพระองค์ท่าน ทำให้นึกถึงพระราชนิพนธ์ของล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๖ สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าที่ว่า

ประวัติบุรุษไซร้ เตือนใจ เรานา
ว่าอาจจะยังชนม์ เลิศได้
แลยามจะบรรลัย ทิ้งซึ่ง
รอยบาทเหยียบแน่นไว้ แทบพื้นทรายสมัย

สมเด็จพระสังฆราช พระองค์นั้น ประทับรอยบาทอยู่ในหน้าประวัติศาสตร์ของวัด ของคณะสงฆ์ ของประเทศไทย และของโลก ให้คนรุ่นเรารุ่นหลังได้ดำเนินรอยตาม การดำเนินรอยตามคนดีที่ดำเนินไปข้างหน้า พระพุทธเจ้าทรงยกย่องสรรเสริญว่า **เอวํ โข ยาตํ อนุยายี โหติ** แปลว่า **บุคคลต้องเป็นผู้เดินตามรอยคนดีที่เดินไปข้างหน้า** ทำดังต่อไปนี้ เดินตามรอยท่านที่เดินล่วงหน้าไป เป็น

สาธุนรธรรม แปลว่า **ธรรมะของคนดี** เดินตามรอยคนดี เราก็เป็นคนดี เดินตามรอยบัณฑิต เราก็เป็นบัณฑิต เดินตามรอยคนไม่ดี เราก็เป็นคนไม่ดี เดินตามรอยคนพาล เราก็เป็นคนพาล เดินตามรอยท่านที่เดินมาแล้วคือคนดี ด้วยวิธีการอย่างไร

ข้อนี้สอดคล้องต้องตามพระปฐมบรมราชโองการของในหลวงรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงประกาศเป็นปฐมบรมราชโองการ ในพระราชพิธีบรมราชภิเษก เมื่อปีที่แล้ว ความตอนหนึ่งว่า **จะสืบสาน รักษา ต่อยอด** สามคำนี้แหละ คือเดินตามรอยท่านที่เดินมาแล้ว ทรงประกาศว่าจะสืบสาน รักษา ต่อยอด องค์บุรพมหากษัตราธิราชเจ้า ที่ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจไว้เป็นอเนกประการ เป็นคุณูปการแก่บ้านเมืองสืบต่อมาโดยเฉพาะรัชกาลที่ ๙

การสืบสาน รักษา ต่อยอด เป็นการเดินตามรอยท่านที่เดินมาแล้ว องค์กรใดๆ ก็ตาม วัดวาอารามก็ตาม ถ้าได้ผู้นำ ได้เจ้าอาวาส ได้อธิบดีสงฆ์ ที่เดินตามรอยท่านที่เดินมาแล้วต่อเนื่องกันมา วัดนั้นองค์กรนั้นเจริญรุ่งเรือง ดังที่เราเห็นปรากฏในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม มีสมเด็จพระสังฆราชเจ้า องค์ที่ ๗ ต่อมาก็มีองค์ที่ ๑๗ มีสมเด็จพระราชาคณะ รองสมเด็จพระราชาคณะมากมาย สืบสานงานของปวงอดีตอธิบดีสงฆ์ ส่งไม้ต่อๆ กันมาจนถึงพระเดชพระคุณพระธรรมรัตนากร พระสงฆ์ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ร่วมเป็นแรงสนับสนุนให้มีการสืบสาน รักษา ต่อยอด มาจนถึงทุกวันนี้

พระพุทธศาสนาของเรา ถือกำเนิดเมื่อ ๒,๖๐๐ ปีมาแล้ว เมื่อพระพุทธเจ้าประกาศพระศาสนา ไฉนจึงสืบต่อ เผยแผ่ออกไปทั่วโลกจนถึงปัจจุบัน ก็ด้วยการเดินตามรอยพระพุทธเจ้า รอยบาทพระศาสดาสืบสาน รักษา และต่อยอด

พระสาวกรุ่นแรกที่ทันเห็นพระพุทธเจ้า ได้สืบต่ออายุพระพุทธศาสนา ส่งไม้ต่อให้บรรดาศิษยานุศิษย์ จนพระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ก่อนนั้นว่า **สกลเมว หิทํ อานนฺท พฺรหฺมจริยํ ยทิทํ กลฺยาณมิตฺตตา อานนท์ ความเป็นกัลยาณมิตรนี้แหละ เป็นเนื้อเป็นตัวทั้งหมดของพรหมจรรย์ คือพระศาสนา** เหตุที่เป็นเนื้อเป็นตัวของพระศาสนา กัลยาณมิตรนี้นะ ก็เพราะว่าพระสาวกทั้งหลาย ที่เราเรียกกันว่าอนุพุทธะ ตรัสรู้ตามพระพุทธเจ้า ได้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นปฐมกัลยาณมิตร แนะนำสั่งสอนจนได้บรรลุธรรม พระสารีบุตรต่อให้ฉลาดปานใด ก็ไม่อาจบรรลุธรรมด้วยตนเองได้ อาศัยพระพุทธเจ้าเป็นกัลยาณมิตร จึงได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์

พระอสีติมหาสาวก ๘๐ องค์ พระอรหันต์ที่สำคัญก็เช่นเดียวกัน

จากรุ่นนั้น ส่งต่อความเป็นกัลยาณมิตรให้กับศิษยานุศิษย์รุ่นแล้วรุ่นเล่า มาจนถึงยุคของเรา นี่เรียกว่าสืบสาน รักษาพระศาสนาที่เป็นแก่น ไม่ได้สืบสานกันอย่างสะเปะสะปะ ด้วยการทำสังคายนาครั้งที่ ๑ มีพระมหากัสสปะเป็นประธาน ทำทันทีในปีแรกที่พระพุทธเจ้าปรินิพพาน เรียกว่า ปฐมสังคายนา ร้อยกรองคำสอนของพระพุทธเจ้า ปัจจุบันเรียกว่าพระไตรปิฎก

ถ้าไม่มีพระไตรปิฎก ไม่ได้สืบสานรักษากันไว้ วันนี้ก็ไม่รู้จะเทศน์กันแบบไหน ไม่รู้ว่าจะอ้างบาลีอย่างไร ดีไม่ดีก็เทศน์แบบอัตโนมัติแล้วแต่มติของใครของคนนั้น พระพุทธศาสนากลายเป็นสัทธรรมปฏิรูปปลอมปนจนหาแก่นไม่เจอ

ต้องขอบคุณพระมหาสาวกผู้ทำปฐมสังคายนา รักษา สืบทอดสืบต่อ มาจนถึงยุคปัจจุบัน และถ้าหากว่ารักษา สืบสานกันอยู่แต่ในอินเดีย วันนี้ก็ไม่รู้ว่าจะมีพระพุทธศาสนาเหลืออยู่สักเท่าไหร่ เพราะ

อินเดียรักษาพระพุทธศาสนาไว้ไม่ได้ พระสาวกมีพระโมคคัลลีบุตรติสสะเถระ เป็นต้น ได้ถวายพระพรพระเจ้าอโศกมหาราช หลังการสังคายนาครั้งที่ ๓ ให้ส่งพระสาวกไปประกาศพระศาสนา เรียกว่าพระธรรมทูต ๙ สาย ส่งออกนอกอินเดียในช่วง พ.ศ. ๒๐๐ เศษ เป็นเหตุให้พระพุทธศาสนาแพร่หลายไปทั่วโลก จนถึงประเทศไทย นี่คือการต่อยอด สืบสาน รักษา

ต่อยอด ในโอกาสในอดีตมาจนถึงปัจจุบัน จึงทำให้พระพุทธศาสนาธำรงรักษากัน อยู่มาถึงประเทศไทย และประเทศไทยก็ส่งออกพระพุทธศาสนาไปยุโรป ไปอเมริกา ประเทศอื่นๆ ในเอเชีย ในออสเตรเลีย รวมถึงแอฟริกา

นี่คือการต่อยอด สร้างสัมพันธไมตรีทางศาสนากับสำนักวาติกัน และอื่นๆ นี่ก็เป็นการต่อยอด

ดังนั้น เมื่อเราดูการดำเนินตามปฏิปทาสืบสาน รักษา ต่อยอด ในวัดพระเชตุพน ก็จะเห็นร่องรอยมากมาย สมเด็จพระสังฆราชพระองค์นั้น คือ องค์ที่ ๑๗ อธิบดีสงฆ์ ได้สืบสานประเพณี สืบสานมรดกธรรมของวัดโพธิ์มาแต่อดีต ให้สมกับเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแห่งแรกของประเทศไทย เคยมีพระสังฆราช องค์ที่ ๗ ก็ทำให้มีพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ คือพระองค์เอง สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๗ มีงานนิพนธ์ เป็นกวีเอกของโลก เป็นผู้มีผลงานประพันธ์มากมาย

สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ ก็เป็นนักประพันธ์ ใช้นามปากกาว่า **สันติวัน ศรีวัน ป.ปุณฺณสิริ** แม้กระทั่งเสด็จไปต่างประเทศ ไปที่ใดก็ทรงมีลิขิตบันทึกการเดินทาง เช่นเรื่องสู่สำนักวาติกัน และนิกสันตีพิมพ์ในปี ๒๕๑๕ ตอนเป็นพระสังฆราชแล้ว ทำเคเอ็ม (KM) คือโนเลทจ์ มาเนจเม้นท์ (Knowledge Management) จัดการความรู้ไม่ให้

ล้มหายตายจากไปพร้อมกับพระองค์ท่าน

เขียนไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา ได้ดำเนินตามปฏิปทา มีมากมายแล้วไฉนคนรุ่นหลังรุ่นเรา จะเพิกเฉยไม่ใช้ประโยชน์จากการจัดการความรู้ ซึ่ง Knowledge Management เคเอ็ม (KM) คือการจัดการความรู้ เป็นประเพณีของวัดโพธิ์ สมัยรัชกาลที่ ๓ พระเจ้าแผ่นดินในยุคนั้น ได้ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง ปรากฏอยู่ในจารึกวัดโพธิ์ จนกระทั่งองค์การยูเนสโก ได้ประกาศรับรองให้ศิลาจารึกวัดโพธิ์ เป็นมรดกความทรงจำของโลกในปี ๒๕๕๔

นี่เพราะการสืบสาน รักษา ใช่หรือไม่? นอกจากจะสืบสาน รักษาดังกล่าวมาแล้ว สมเด็จพระสังฆราชพระองค์นั้น ยังได้สืบสานงานด้านการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ดำรงตำแหน่งที่สำคัญในการปกครองคณะสงฆ์มากมาย ที่กล่าวเฉพาะสำคัญ คือ เป็นเจ้าคณะใหญ่หนกลางรูปแรก เมื่อมีพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ๒๕๐๕

ก่อนนั้น เป็นสังฆมนตรี หรือรัฐมนตรีของรัฐ ว่าการองค์การสาธารณูปการ และยังเป็นรักษาการเจ้าคณะใหญ่หนอื่นๆ อีก

ในขณะที่ดำรงตำแหน่งในการปกครอง ทรงห่วงใยพระอารามหลวง คือวัดหลวง เพราะมีความทรุดโทรม ปล่อยกันจนเป็นวัดหลวงตา ทรงไปเยี่ยมไปดู ไปแนะนำให้มีการบูรณปฏิสังขรณ์ แต่งตั้งพระสงฆ์ที่มีความรู้ความสามารถขึ้นบริหารพระอารามหลวง เป็นประเพณีที่ถือปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบัน ว่าพระอารามหลวงต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ

นี่ก็เป็นการสืบสาน งานต่อยอดของพระองค์ท่านที่ควรจะกล่าวถึง คือการตั้งสภาพระธรรมกถึก รวมเอานักเทศน์ นักเผยแผ่ทั่วประเทศมาทำงานร่วมกัน ตั้งสถาบันฝึกนักเทศน์ขึ้นมา รุ่นหลังก็สืบต่อ เอานักเทศน์ไปเทศน์ออกวิทยุเป็นประจำ

พระเดชพระคุณอธิบดีสงฆ์หรือเจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน ก็สืบต่องานนั้นไปเทศน์วิทยุประจำ อาตมภาพผู้เทศน์นี่ ก็ไปเทศน์คู่กับท่านตั้งแต่เป็นพระมหา ตั้งแต่ยังมีเสียงดัง จนกระทั่งแขวนนวม แชมป์เปี้ยนตลอดเลย

นี่ก็เป็นการสืบต่อประเพณีแห่งสภาพระธรรมกถึกมาคู่กัน เทศน์คู่กันทางวิทยุ เสียดายวันนี้ไม่ได้เทศน์คู่กัน นึกถึงความหลังแล้วก็สิ่งที่สืบต่อ ควรจะกล่าวไว้ในเวลาจำกัด ก็คือนำพระพุทธศาสนาของไทย Thai Buddhism ออกไปเผยแผ่ให้เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ

ที่มีบันทึกครั้งแรก ที่เสด็จไปในต่างประเทศ ก็คือไปร่วมฉัฐสังคายนา การสังคายนาที่ประเทศพม่า ที่มีพระมหาเถระของไทยหลายรูปไปร่วมกัน หนึ่งในนั้น ก็คือสมเด็จฯ ซึ่งในตอนนั้นยังเป็นรองสมเด็จเป็นพระธรรมวโรดม ไปร่วมที่ประเทศพม่า ก่อนที่จะเป็นสมเด็จพระวันรัต ในปีพุทธชยันตี ๒๕๐๐ นำคณะสงฆ์ไปฉลองร่วมกับศรีลังกาที่กรุงโคลัมโบ ไปเปิดวัดไทยที่พุทธคยา หลังจากนั้น และที่สำคัญที่ทำให้เกิดการสืบต่อมาจนปัจจุบัน คือการเสด็จเยือนยุโรป อเมริกาอย่างเป็นทางการในฐานะอาตันตุกะของบ้านเมือง ของพระศาสนานั้น

ไปเยือนที่ประธานาธิบดีนิกสัน ดังที่มีบันทึกได้กล่าวไว้ที่สำคัญในทางพระศาสนา ในปี ๒๕๑๕ ก่อนที่จะได้รับสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราชไม่นาน เสด็จไปเยือนสำนักวาติกัน ตามคำอาราธนาของพระสันตะปาปาในสมัยนั้น สร้างสัมพันธภาพอันแน่นแฟ้น เป็นที่จดจำกล่าวขาน จนกระทั่งเรียกว่าทายาทวัดโพธิ์รุ่นหลัง ไปเยือนวาติกัน มีรุ่นท่านเจ้าคุณพระราชรัตนสุนทร พระราชปริยัติมุนี พอไปถึงว่าไปจากวัดโพธิ์

ทางสำนักวาติกัน ก็ว่าขอให้มาดูรูปอะไรหน่อย ไปที่ห้องของกระทรวงการต่างประเทศของวาติกัน มีภาพจิตรกรรมฝาผนังที่วาดไว้ภาพที่เป็นประวัติศาสตร์ที่สันตะปาปาในอดีต ได้พบกับคนสำคัญของโลก เขาวาดติดฝาผนังเอาไว้ สำหรับผู้นำชาวพุทธจากไทย ที่ได้พบกับสมเด็จพระสันตะปาปา และวาดติดฝาผนังเอาไว้ตรงนั้น เป็นภาพสมเด็จพระสังฆราชปุ่น ปุณฺณสิริมหาเถร มีพระปฏิสันถารกับพระสันตะปาปา เขาวาดเป็นหลักฐาน เป็นภาพจิตรกรรมฝาผนังให้ชาวพุทธและคนทั่วโลก ได้ตระหนักถึงการปฏิบัติศาสนกิจที่ยิ่งใหญ่ของสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ อดีตอธิบดีสงฆ์วัดโพธิ์ ที่ได้สืบสานต่อยอด การเผยแผ่พระศาสนาในฐานะผู้นำคณะสงฆ์ไทย ในส่วนของคณะสงฆ์วัดพระเชตุพน

การสืบสาน รักษา ต่อยอด ก็เป็นกิจประจำอยู่แล้ว แต่มีครั้งหนึ่งเกือบรักษาไม่ได้ น่าจะประมาณสักสิบกว่าปีมาแล้ว อยู่ๆ กระทรวงการต่างประเทศแจ้งให้ทราบว่า ญี่ปุ่น บริษัทญี่ปุ่น อาบอบนวดญี่ปุ่นเสนอไปที่สำนักงานจดสิทธิบัตรของญี่ปุ่น ขอจดสิทธิบัตรฤษีดัดตนเป็นตราประจำบริษัทของเขา เป็นสิทธิบัตร เพราะคนญี่ปุ่นแต่งงานกับคนไทย เรียนเรื่องการนวดแผนไทย พอไปตั้งบริษัทที่ญี่ปุ่นจดทะเบียนมีโลโก้ ชื่อบริษัทฤษีดัดตน

ถ้าสำนักงานจดสิทธิบัตรญี่ปุ่นจดทะเบียนไว้ ห้ามคนทั่วโลกเลียนแบบ ถือว่าละเมิดลิขสิทธิ์ วัดโพธิ์เสร็จแน่ เพราะว่าเอาไปจากวัดโพธิ์ มรดกภูมิปัญญาวัดโพธิ์ไม่ธรรมดา ญี่ปุ่นเอาไปเสนอจดทะเบียนโชคดีที่ว่าสำนักจดสิทธิบัตรของญี่ปุ่นเขารอบคอบ ก่อนที่จะอนุมัติเขาขึ้นเว็บ ขึ้นเว็บไซด์ประกาศไปทั่วว่าใครเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ก่อนที่จะอนุมัติ ถ้าไม่เห็นด้วย ไม่ผ่าน ก็คนไทยในญี่ปุ่นอ่านภาษาญี่ปุ่น

รู้เรื่อง แจ้งกงสุล แจ้งทูต แจ้งมาถึงประเทศไทย เลยตั้งทนายไปประท้วง นี่มันของวัดโพธิ์นะ ฤษีดัดตนมีหลักฐานเพียบ แล้วญี่ปุ่นจะไปจดทะเบียนเป็นของตัวเองได้อย่างไร เรียกว่าทนายไปแก้ต่างกันไม่ถึงปี สำนักงานสิทธิบัตรทางศาล ก็ตัดสินไม่ให้จดทะเบียนทางสำนักสิทธิบัตรญี่ปุ่นก็ไม่จด ฝ่ายญี่ปุ่นที่แพ้ เขาก็ไม่อุทธรณ์ ฤษีดัดตนก็ยังเป็นของวัดโพธิ์ รักษา สืบเนื่องกันมาได้จนทุกวันนี้ ออกไปดูบ้างนะ ว่าอยู่ครบทุกตน ไม่ใช่ว่าอุ้มไปไหนหมดแล้ว เป็นห่วง

สืบสาน รักษา ในเรื่องของการต่อยอด ควรจะกล่าวเหตุการณ์ที่คณะสงฆ์วัดพระเชตุพน มีเจ้าอาวาสรูปปัจจุบันท่านได้ต่อยอดงานของอดีตอธิบดีสงฆ์ คือ สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ ก็คือ เรื่องด้วยสำนักวาติกันได้ไปรื้อไปค้นของขวัญของที่ระลึกที่ผู้นำของโลกของประมุขสงฆ์ทั่วโลก มอบแด่พระสันตะปาปาในอดีต เก็บไว้ในคลังของสำนักวาติกัน ก็ไปเจอของขวัญของที่ระลึกที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ที่ในคราวไปเยือนสำนักวาติกันในปี ๒๔๗๗ ได้ถวายคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา เป็นของขวัญแด่พระสันตะปาปาในสมัยนั้น

ทางวาติกันเอามาปัดฝุ่น อ่านไม่ออก ให้คนไทยอ่านที่อยู่ที่โน้นก็อ่านไม่ออก เป็นคัมภีร์เรื่องพระมาลัยก็ไม่รู้ โบราณมาก คนไทยอ่านไม่ออกคนไทยปัจจุบัน แต่รู้ว่าเป็นของขวัญของที่ระลึกจาก King of Siam จากกษัตริย์ไทย ก็เลยติดต่อมาที่กระทรวงการต่างประเทศติดต่อมาที่มหาวิทยาลัยในประเทศไทย ไม่บอกแล้วก็มาพบว่าพระสงฆ์ในประเทศไทย ที่มีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นกับวาติกันนี่ ปรากฏอยู่ในรูปที่ฝาผนังจิตรกรรม พระสังฆราชวัดโพธิ์นี่แหละ อย่ากระนั้นเลย เราต้องขอความสนับสนุนจากวัดโพธิ์ ประสานมาที่วัดโพธิ์

รู้ไหมว่า เป็นคัมภีร์อะไร อ่านออกหรือไม่ ที่วัดโพธิ์นั้น มีพระเรียนจบมหาจุฬาฯ เขาสอนวิชาภาษาโบราณ ภาษาขอม อาตมภาพผู้เทศน์นี่ก็เรียนอักษรขอม กะว่าจะเอาดีทางจารึกอะไรไปนั่นแหละ แต่ไม่ทันได้ใช้ พระวัดโพธิ์ก็อ่านออกสิ นี่เป็นอักษรขอมโบราณ จารึกคัมภีร์อะไร พอรู้ว่าพระอ่านออก ทางวาติกันก็ถวายเลย เป็นภาระในการปริวรรต และก็ถอดให้มาเป็นภาษาสมัยใหม่ว่าเป็นเรื่องอะไร การปริวรรตนั้น ใช้เวลา ๒ ปี มีท่านเจ้าคุณพระราชปริยัติมุนี พระราชรัตนสุนทร เป็นต้น รวบรวมสรรพกำลังทำจนสำเร็จ

ถามท่านว่าเป็นคัมภีร์อะไร ท่านก็บอกว่าเป็นคัมภีร์พระมาลัย เขียนลงเพื่อที่เวลาที่มีงานศพจะได้อ่าน พวกชาวบ้านที่สวด เป็นภาษาไทย เคยฟังพระมาลัยไหมล่ะ ยังมีตะละเอ่ยเอยๆ เปรตๆ ตึงๆๆ เปรต เมื่อนั้น.. ตะละเอ่ยเอย...อดีต ตอนเป็นเด็กเคยฟังจำไม่ได้ เขาก็บอกว่ามันตลกโปกฮา ห้ามพระสวดมาลัย แต่ก็ห้ามไม่ได้

คัมภีร์พระมาลัยที่เป็นภาษาไทย เป็นคำประพันธ์ที่ไพเราะ บวกกับพระอภิธรรม ๗ คัมภีร์ในภาษาบาลี เขียนเป็นอักษรขอมโบราณ คณะสงฆ์วัดโพธิ์ปริวรรตเสร็จเรียบร้อย จากอักษรขอมโบราณเป็นขอมไทยเป็นอักษรไทยเสร็จเรียบร้อย นำไปถวายพระสันตะปาปา โดยพระเดชพระคุณเจ้าอาวาส ได้มอบหมายให้พระเถระโดยเฉพาะที่กล่าวนามมาทั้งสองท่าน ไปถวายพระสันตะปาปา เอารูปมาโชว์ด้วยนะว่า ไปเช็คแฮนด์กับโป๊ปมาแล้ว มีคุณฐาปน สิริวัฒนภักดี มีคนไทยเบฟมาบอก มารายงานตัว คุณฐาปน สิริวัฒนภักดีก็ไปกรรมการผู้จัดการใหญ่ฝ่ายบริหาร ในฐานะไวยาวัจกรของวัดโพธิ์ ไปเข้าเฝ้า ใครที่ไม่ได้อยู่วัดโพธิ์ก็เฉยนะครับ ไม่ได้ไปนะ พูดให้อิจฉาเล่น ใครไม่ได้เป็นไวยาวัจกรก็อดไป ไปเชื่อมศาสนสัมพันธ์ติดต่อกันสืบต่องาน

แล้วต่อมามีการประชุม ภายในปี ๒๕๖๑ เป็นข่าวใหญ่ ปีที่แล้ว ๒๕๖๒ สำนักวาติกันร่วมกับองค์การสหประชาชาติจัดการประชุมระดับโลก ผู้นำศาสนาทั่วโลก **เรื่องศาสนากับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)** ก็นิมนต์พระสงฆ์วัดโพธิ์ไปในงานนี้ด้วย องค์ผู้เทศน์ไปเจอกันที่นั่น ที่ไปก็คือไปแทนคณะสงฆ์ไทย เขาให้ไปขึ้นพูด คุณฐาปน สิริวัฒนภักดีก็ไปด้วย ก็ไปเชื่อมต่อความสัมพันธ์ระหว่างสำนักวาติกันกับวัดโพธิ์กับคณะสงฆ์

และปีที่แล้ว เมื่อพระสันตะปาปาฟรานซิส มาเยือนประเทศไทย คณะสงฆ์วัดโพธิ์ก็ทำหนังสือ**เรื่องวาติกันกับวัดพระเชตุพน ความสัมพันธ์ระหว่างสองศาสนา** เป็นการต่อยอดมาเรื่อยๆ ปีนี้วาติกันทำหนังสือไปที่มหาเถรสมาคมจัดประชุมใหญ่ทางศาสนาในเดือนกรกฎาคม มหาเถรสมาคมก็มอบหมายให้อาตมภาพผู้เทศน์ไปสืบต่อ และกะว่าจะได้ไปเจอพระวัดโพธิ์อีก หากแต่โควิด-19 ทำพิษ ไม่ได้ไป อารมณ์ค้างเลยมาเทศน์ให้ฟังวันนี้

นี่เป็นการรักษา สืบสาน สืบทอด และต่อยอด ต่อเนื่องกันตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นการเดินตามรอยท่านที่เดินมาแล้ว ดังพระบาลีที่ยกมาเป็นนิกเขปบทว่า **เอวํ โข ยาตํ อนุยายี โหติ แปลว่า เดินตามรอยท่านที่เดินมาแล้ว ด้วยการสืบสาน รักษา ต่อยอด**

วันนี้ เราจัดงานเนื่องในโอกาสวันสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ รำลึกนึกถึงคุณูปการของพระองค์ท่าน เพื่อให้เราได้ดำเนินตามปฏิปทานั้น เป็นการสืบสาน รักษา ต่อยอด ดังพรรณนามาพอสมควรแก่เวลา

อิมินา กตปุญฺเญน ด้วยอำนาจกุศลผลบุญที่บำเพ็ญให้เป็นไปในวันนี้และวันหน้า ขอจงมารวมกันเป็นตบะเป็นเดชะเป็นพลวปัจจัย

อุทิศถวายส่วนบุญส่วนกุศล เพื่อเพิ่มบารมีธรรมแด่สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ปุณฺณสิริมหาเถร อดีตอธิบดีสงฆ์ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เพื่อโปรดอนุโมทนาบุญเพิ่มบารมีธรรมยิ่งๆ ขึ้นไปในสัมปรายภพ สมดังเจตนาปรารภของเราท่านทั้งหลายทุกประการ

อนึ่ง บุญกุศลอันนี้และบารมีธรรมที่สมเด็จพระสังฆราชพระองค์นั้นบำเพ็ญมา จงกลับมาปฏิพรย้อนสนองคุ้มครอง ให้คณะสงฆ์วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม อันมีพระเดชพระคุณพระธรรมรัตนากร พระสงฆ์ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา จงเจริญยิ่งๆ ขึ้นไป ในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปราศจากทุกข์โศกโรคภัยอุปัทวันตรายทั้งปวง ประสงค์จำนงหมายสิ่งใด ที่เป็นไปโดยชอบประกอบด้วยธรรมก็ขอให้สำเร็จสมดังมโนรสมุ่งหมายทุกประการ

รับประทานแสดงพระธรรมเทศนาในยาตานุยายีกถา มาพอสมควรแก่เวลา ขอสมมติยุติลง คงไว้แต่เพียงเท่านี้

เอวํ ก็มีด้วยประการฉะนี้ ฯ

รายงานการประชุมสามัญ ประจำปี ๒๕๖๓

มูลนิธิ สมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)

ณ หอสมุดสมเด็จ ว.ผ.ต. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

วันเสาร์ที่ ๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔ เวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

ผู้มาประชุม :-

กรรมการบริหาร :-

๑.	พระราชรัตนสุนทร	กรรมการ ประธานที่ประชุม
๒.	นายวิเชียร วิริยะประสิทธิ์	รองประธานกรรมการ
๓.	พระราชปริยัติมุนี	กรรมการ
๔.	พระสมุหวรคณิสสรสิทธิการ	กรรมการ
๕.	นายธนู ชวาลกุล	กรรมการ
๖.	นายสุรินทร์ ใจบุญ	กรรมการ
๗.	นายบุญธง ลิ้มศิริชัย	กรรมการและเหรัญญิก
๘.	พระมหาประเชิญ ปญฺญาวุโธ	กรรมการและผู้ช่วยเหรัญญิก
๙.	นายถวิล จิ๋วเชื้อพันธุ์	กรรมการและเลขานุการ
๑๐.	นายสุวัฒน์ ตาลรักษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการลาประชุม :-

๑.	พระธรรมรัตนากร	ประธานกรรมการ (อาพาธ)
๒.	นายสุวัจน์ เฑียรทอง	กรรมการ
๓.	นายชาญชัย หรรษมนต์	กรรมการ
๔.	นายจินดา จิตต์บรรจง	กรรมการ
๕.	นายปองชัย เรืองสมบูรณ์	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม :-

๑. นายไพศาล คุนผลิน

เปิดประชุมเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่อง ประธานแจ้งเพื่อทราบ

เมื่อคณะกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว นายวิเชียร วิริยะประสิทธิ์ รองประธานกรรมการ แจ้งที่ประชุมว่า เนื่องจากประธานกรรมการบริหาร พระธรรมรัตนากร เจ้าอาวาส อาพาธอยู่ จึงขอนิมนต์พระราชรัตนสุนทร ทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุม ที่ประชุมเห็นชอบตามเสนอ

พระราชรัตนสุนทร ประธานที่ประชุม นำสวดมนต์ไหว้พระแล้ว จึงขอเปิดประชุม ขอบคุณกรรมการทุกท่านที่มอบภาระให้เป็นประธานที่ประชุมมูลนิธิฯ วันนี้ ขอมอบให้นายสุรินทร์ ใจบุญ กรรมการ ทำหน้าที่บันทึกการประชุม และขอแจ้งเรื่องเพื่อทราบ ดังนี้ :-

๑. เรื่อง ประธานกรรมการบริหาร อาพาธ

พระเดชพระคุณพระธรรมรัตนากร เจ้าอาวาส ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิ อาพาธด้วยโรคเส้นเลือดตีบ ทำให้ซีกขวาทั้งแถบไม่มีความรู้สึก และได้ไปเยี่ยมท่านเจ้าอาวาสมา คุณหมอวิกรม แจ้งว่า ขณะนี้ หลวงพ่อมีภาวะแทรกซ้อน ติดเชื้อในกระแสโลหิต ยากจะรักษาให้ดีดังเดิมได้ และหลวงพ่อพร้อมที่จะเดินทางไกล จึงขอให้ที่ประชุมแห่งนี้ ได้ตั้งกัลยาณจิตร เจริญจิตภาวนาส่งให้พระธรรมรัตนากร เจ้าอาวาสพ้นวิกฤตด้วยเทอญ (ทำสมาธิชั่วครู่)

๒. เรื่อง เงินกองทุนสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗

สืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา ที่ประชุมมีมติให้เสนอเรื่องขอเงินกองทุนสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ เข้ากับ

มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) นั้น บัดนี้ได้ดำเนินการแล้ว พระธรรมรัตนากรอนุมัติตามเสนอ และทางบัญชีการเงินวัดได้โอนเข้าบัญชีมูลนิธิเรียบร้อยแล้ว เป็นเงิน ๖,๔๑๐,๘๐๓.๖๗ บาท

๓. เรื่อง ทางวัดบริจาคเงินให้วัดสองพี่น้อง

เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ วันอดีตเจ้าอาวาส ทางวัดพระเชตุพน ได้มอบเงินจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้วัดสองพี่น้อง เพื่อช่วยบูรณะพระนอน

๔. เรื่อง ป้ายมูลนิธิ

ตามมติที่ประชุมครั้งที่ผ่านมา พระราชปริยัติมุนี ได้เสนอให้จัดทำป้ายมูลนิธิ จำนวน ๑ ป้าย ที่ประชุมอนุมัติตามเสนอนั้น บัดนี้ได้ดำเนินการจัดทำและติดตั้งหน้าอาคารสุขุมาลธมฺมุทิส เรียบร้อยแล้ว สิ้นค่าใช้จ่าย เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท

๕. เรื่อง ซื้อพันธบัตร

ตามมติที่ประชุมครั้งที่ผ่านมา อนุมัติให้ซื้อพันธบัตร หรือนำฝากสถาบันการเงินในวงเงิน ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้ดำเนินการจัดซื้อพันธบัตรออมทรัพย์พิเศษ รุ่นก้าวไปด้วยกัน ของกระทรวงการคลัง ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพราะพันธบัตรรุ่นอื่นๆ มีระยะเวลานานและผลตอบแทนน้อย

๖. เรื่อง ขออนุโมทนา แสดงความยินดี

ด้วยนายไพศาล คุนผลิน ผู้เข้าร่วมประชุมวันนี้ ได้รับมอบฉันทะจากกรรมการสมาคมศิษย์วัดพระเชตุพน ในความอุปถัมภ์ของวัดพระเชตุพน ให้ดำรงตำแหน่งรักษาการนายกสมาคมศิษย์วัดฯ แทนคุณปรีดา ตั้งตรงจิตร ที่ถึงแก่กรรม

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุม

ประธานที่ประชุม มอบให้นายสุรินทร์ ใจบุญ กรรมการได้นำเสนอรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมาให้ที่ประชุมได้พิจารณา ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติขอแก้ไข ดังนี้

๒.๑ หน้าที่ ๒ เรื่อง วันประสูติ

ที่ประชุมขอแก้ไข ดังนี้ วันที่ ๒๘ มีนาคม เป็นวันทำบุญวันคล้ายวันประสูติของเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราชป๋า (ปุ่น ปุณฺณสิริ มหาเถร) เพราะพระองค์ท่านเอาวันที่ ๒๘ มีนาคม ของทุกปีเป็นวันคล้ายวันประสูติ แต่วันประสูติที่แท้จริงของพระองค์ท่าน คือ ๓๐ มีนาคม

๒.๒ หน้าที่ ๓ ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง สืบเนื่อง

ข้อที่ ๓.๑ เรื่อง เงินกองทุนสมเด็จพระสังฆราชป๋า ที่ประชุมขอแก้ไข ดังนี้ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบยืนตามมติเดิม และให้ทำเรื่องขออนุมัติจากเจ้าอาวาสต่อไป

ข้อที่ ๓.๒ เรื่อง ป้ายมูลนิธิ ที่ประชุมขอแก้ไข ดังนี้

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบยืนตามมติเดิม และมอบให้นายสุรินทร์ ใจบุญ รับไปดำเนินการ

๒.๓ หน้าที่ ๗

ข้อ ๔.๕ เรื่อง ทุนการศึกษา ที่ประชุมขอแก้ไข ดังนี้

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบและมอบให้นายสุรินทร์ ใจบุญ รับไปดำเนินการ

ข้อ ๔.๖ เรื่อง พันธบัตร ที่ประชุมมีมติอนุมัติให้จัดซื้อพันธบัตร หรือ ฝากสถาบันการเงินได้ในวงเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เมื่อไม่มีกรรมการท่านใด เสนอขอแก้ไขรายงานการประชุมอีก ที่ประชุมจึงมีมติรับรองรายงาน

การประชุมสามัญ ประจำปี ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓ ตามที่ขอแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง สืบเนื่อง

(ไม่มี)

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่อง เพื่อพิจารณา

ประธานที่ประชุม แจ้งว่า มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) ในปีที่ผ่านมา ทางวัดได้โอนเงินจากกองทุนสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ เข้ามารวมกับมูลนิธิแล้ว ทำให้มูลนิธิ ต้องดำเนินการบริหารงบประมาณที่มีอยู่ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และวันนี้ ขอเสนอให้ที่ประชุมได้พิจารณาตามลำดับเรื่องที่เสนอไว้ ส่วนท่านใดมีเรื่องจะเสนอเข้าที่ประชุมเพื่อพิจารณา ขอให้เสนอตามลำดับถัดไป

๔.๑ เรื่อง รับรองงบดุลปี ๒๕๖๓

กรรมการและเหรัญญิก ได้นำเสนองบดุล ประจำปี ๒๕๖๓ ตามที่ผู้สอบบัญชีมูลนิธิตรวจสอบแล้ว ดังนี้

งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

สินทรัพย์

เงินฝากธนาคาร		***บาท***
ธนาคารกรุงเทพ (สะสมทรัพย์)	๗,๐๔๖,๔๙๗.๗๓	
ธนาคารกรุงเทพ (ประจำ ๓ เดือน)	๒,๒๓๖,๖๔๗.๙๖	
ธนาคารกรุงไทย (ออมทรัพย์)	๑๒,๗๐๘.๑๓	๙,๒๙๕,๘๕๓.๘๒
พันธบัตรรัฐบาล		๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
รวมสินทรัพย์		**๑๙,๒๙๕,๘๕๓.๘๒**

ทุนสะสม

ทุนสะสมยกมาต้นปี	๑๒,๓๑๑,๒๓๑.๘๕
รายรับสูงกว่ารายจ่ายประจำปี	๖,๙๘๔,๖๒๑.๙๗
รวมทุนสะสม	**๑๙,๒๙๕,๘๕๓.๘๒**

งบรายรับ - รายจ่าย
ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

รายรับ	***บาท***
รับบริจาคทั่วไป	๒๐,๐๐๐.๐๐
เงินบริจาค "วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)	๓๖๒,๗๒๕.๐๐
เงินจากวัดพระเชตุพน	๗๐๐,๐๐๐.๐๐
รับจาก มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)	๑๒๐,๐๐๐.๐๐
รับบริจาควันอดีตเจ้าอาวาส (๗ ธันวาคม ๖๓)	๘๔,๗๓๐.๐๐
รับจากกองทุนสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗	๖,๔๑๐,๘๐๓.๖๗
ดอกเบี้ยจากธนาคาร	๑๙,๓๗๐.๑๑
ดอกเบี้ยจากพันธบัตร	๒๕๗,๕๐๓.๕๔
รวมรายรับ	**๗,๙๗๕,๑๓๒.๓๒**

รายจ่าย	
จ่ายผู้สอบบัญชี	๒๐,๐๐๐.๐๐
บริจาคให้โรงพยาบาล สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗	๕๐,๐๐๐.๐๐
บริจาคให้วัดสองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี	๒๐,๐๐๐.๐๐
บำเพ็ญกุศล "วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)"	๕๐,๐๐๐.๐๐
ค่าใช้จ่าย "วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช"	๖๙๖,๗๓๐.๐๐
ให้ทุนการศึกษา	๖๐,๐๐๐.๐๐
เงินคืนพระราชรัตนสุนทร (๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓)	๔,๗๖๐.๐๐
รายจ่ายเบ็ดเตล็ด	๑๓,๒๗๐.๐๐
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	๒๕,๗๕๐.๐๐
บริจาคให้วัดพระเชตุพน (วันอดีตเจ้าอาวาส)	๕๐,๐๐๐.๐๐
รวมรายจ่าย	**๙๙๐,๕๑๐.๐๐**
รายรับสูงกว่ารายจ่าย	**๖,๙๘๔,๖๒๑.๙๗**

รายละเอียดการซื้อพันธบัตรรัฐบาล ของมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) วัดพระเชตุพน จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๑. พันธบัตรออมทรัพย์ ของกระทรวงการคลัง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๑ อายุ ๗ ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒.๕๖ จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท **ครบกำหนดไถ่ถอนวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๖**

๒. พันธบัตรออมทรัพย์ ของกระทรวงการคลัง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ครั้งที่ ๒ อายุ ๑๐ ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓.๐๐ จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท **ครบกำหนดไถ่ถอนวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๗๑**

๓. พันธบัตรออมทรัพย์พิเศษ รุ่น "ก้าวไปด้วยกัน" ของกระทรวงการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ อายุ ๗ ปี อัตราดอกเบีย ร้อยละ ๒.๒๒ จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท รับดอกเบียทุกวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ และสิงหาคม **ครบกำหนดวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๗๐**

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติรับรองงบดุล และงบรายรับ - รายจ่าย ประจำปี ๒๕๖๓ ตามเสนอ

๔.๒ เรื่อง แต่งตั้งผู้สอบบัญชีมูลนิธิ

ประธานที่ประชุม เสนอนายทีฆนันท์ ชาญูศิลป์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน ๒๓๕๒ เป็นผู้สอบบัญชีมูลนิธิต่ออีกวาระ

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามเสนอ และอนุมัติค่าวิชาชีพ ผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

๔.๓ เรื่อง วันสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ (๒๑ กรกฎาคม)

ประธานที่ประชุมเสนอว่า ด้วยวันที่ ๒๑ กรกฎาคม เป็นวันสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ วัดพระเชตุพน ทางมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) ถือเป็นวันมูลนิธิ และจัดงานบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายพระกุศล มาเป็นปีที่ ๕ แล้ว ปีนี้ จึงเสนอที่ประชุมพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติดังนี้

๔.๓.๑ ให้จัดเป็นงานประจำปี และถือเป็นวันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) และของบประมาณทางวัดเป็นเงิน ๗๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนต่างอนุมัติจากมูลนิธิตามที่จ่ายจริง มอบถวายให้พระราชรัตนสุนทร และพระราชปริยัติมุนี ดำเนินงาน

๔.๓.๒ อนุมัติทำกรอบล็อคเก็ตพระรูปสมเด็จพระสังฆราช ประมาณ ๕๐๐ องค์ อนุมัติจ่ายตามจริง

๔.๓.๓ อนุมัติพิมพ์หนังสือ ๑ เล่ม มอบให้พระศรีธวัชเมธี รับดำเนินการ จ่ายตามความเป็นจริง

๔.๔ เรื่อง วันบูรพาจารย์ ๒๘ มีนาคม

ประธานที่ประชุม เสนอว่า วันที่ ๒๘ มีนาคม ของทุกปี คณะสงฆ์จังหวัดสุพรรณบุรี ถือเป็นวันบูรพาจารย์ ถวายพระเกียรติสมเด็จพระสังฆราชป๋า และเป็นวันที่พระองค์ท่านทำบุญวันคล้ายวันประสูติทุกปี แต่ตามสุพรรณบัฏ จารึกไว้ว่าพระองค์ท่านประสูติตรงกับวันที่ ๓๐ มีนาคม คณะสงฆ์และคณะศิษย์จากวัดพระเชตุพนต้องเดินทางไปร่วมทุกปี จึงเสนอเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบให้ไปร่วมวันบูรพาจารย์ที่วัดสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี และให้เบิกค่าใช้จ่ายจากทางวัด ๓๕,๐๐๐ บาท เหมือนปีที่ผ่านมา และมอบถวายพระราชรัตนสุนทร และพระราชปริยัติมุนี เป็นผู้แทน

๔.๕ เรื่อง ทุนการศึกษา ปี ๒๕๖๔

ประธานที่ประชุม เสนอว่า ในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ปีที่ผ่านๆ มา มูลนิธิ ได้มอบทุนการศึกษาต่อเนื่องให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา และ ๗ ธันวาคม มอบทุนการศึกษาทั้งต่อเนื่องและรายปี ดังนั้น ปี ๒๕๖๔ ขอให้ที่ประชุมพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติ ดังนี้

๔.๕.๑ ทุนการศึกษาต่อเนื่อง มอบในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม จำนวน ๕ ทุน มอบให้นายสุรินทร์ ใจบุญ รับไปดำเนินการ

๔.๕.๒ ทุนการศึกษา วันอดีตเจ้าอาวาส วันที่ ๗ ธันวาคม เป็นวันอดีตเจ้าอาวาส วัดพระเชตุพน ปรารภวันสิ้นพระชนม์สมเด็จพระสังฆราชป๋า แต่เดิมทุนการศึกษาอยู่ในความดูแลของกองทุนสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ บัดนี้ กองทุนนี้ ได้ยุบรวมเข้ามาอยู่ในมูลนิธินี้แล้ว จึงอนุมัติ ดังนี้

๔.๕.๒.๑ ขออนุมัติทางวัดตั้งตู้บริจาคเข้ามูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) ดังที่เคยปฏิบัติมา

๔.๕.๒.๒ อนุมัติทุนการศึกษา และทุนสนับสนุนสถานพยาบาล และสถานศึกษา ร่วมกับทางวัด ค่าใช้จ่ายคนละครึ่งของค่าใช้จ่ายจริง มอบให้พระราชรัตนสุนทร พระราชปริยัติมุนี รับไปดำเนินการ จะตั้งเป็นอนุกรรมการขึ้นพิจารณาก็ได้

๔.๖ เรื่อง พันธบัตร

กรรมการและเหรัญญิก เสนอว่า ปัจจุบัน มีเงินที่สามารถใช้จ่ายได้ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงเสนอเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้จัดซื้อพันธบัตร หรือฝากสถาบันการเงินที่ให้ผลตอบแทนดี ในวงเงิน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๔.๗ เรื่อง เพิ่มกรรมการผู้มีอำนาจทางการเงิน

กรรมการและเหรัญญิก เสนอว่า กรรมการมูลนิธิปัจจุบันที่มีอำนาจทำธุรกรรมทางการเงินกับธนาคารและสถาบันการเงินอื่นมีจำนวน ๕ - ๖ ท่าน เพื่อให้การดำเนินการในส่วนนี้ได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงเสนอขอเพิ่มกรรมการ

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้เพิ่มกรรมการทำธุรกรรมการเงินได้คือนายสุรินทร์ ใจบุญ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่อง อื่นๆ

๕.๑ เรื่อง กุฏิเจริญอักษร

พระราชปริยัติมุนี เสนอว่า กุฏิเจริญอักษร นั้น เป็นที่ประทับของสมเด็จพระสังฆราชป๋า ปัจจุบัน ใช้เป็นสถานที่รับรอง หรือ ถวายภัตตาหารพระ ดูแล้วไม่เหมาะ เห็นว่าควรจัดให้อยู่ในสภาพเป็นตำหนักสมเด็จพระสังฆราช และได้ให้พระครูวินัยธรเพชรกำแพง อัญเชิญสุพรรณบัฏ และเครื่องประกอบอิศริยศขึ้นมาที่หอประชุม เพื่อจะได้พิจารณาจัดตั้งถวายพระเกียรติให้สมพระเกียรติสมเด็จพระสังฆราชต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว เห็นชอบตามเสนอ ทั้งนี้ ต้องขออนุมัติจากทางวัด เพื่อดำเนินการให้เหมาะสมต่อไป

เมื่อไม่มีกรรมการท่านใด เสนอเรื่องเข้าที่ประชุมพิจารณาอีก พระราชรัตนสุนทร ประธานที่ประชุม กล่าวขอบคุณคณะกรรมการ และผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน ที่ต้องรับภาระหนักขึ้น ทั้งนี้ เพื่อถวายพระเกียรติสมเด็จพระสังฆราช ปุ่น ปุณฺณสิริมหาเถร ของคณะสงฆ์ไทย และวัดพระเชตุพน ขอปิดประชุม

ปิดประชุมเวลา ๑๗.๓๕ นาฬิกา

(พระราชรัตนสุนทร)
ประธานที่ประชุม

(นายถวิล จิ๋วเชื้อพันธุ์)
กรรมการและเลขานุการ

(นายสุรินทร์ ใจบุญ)
กรรมการและผู้บันทึกการประชุม

แบบรายงานดำเนินการของมูลนิธิ

มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) ประจำปี ๒๕๖๓ ที่ตั้งสำนักงาน วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เลขที่ ๒ ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

คณะกรรมการของมูลนิธิ

๑. พระธรรมรัตนากร	ประธานกรรมการ
๒. นายวิเชียร วิริยะประสิทธิ์	รองประธานกรรมการ
๓. พระราชปริยัติมุนี	กรรมการ
๔. พระราชรัตนสุนทร	กรรมการ
๕. พระสมุหวรคณิสสรสิทธิการ	กรรมการ
๖. นายสุวัจน์ เฑียรทอง	กรรมการ
๗. นายธนู ชวาลกุล	กรรมการ
๘. นายชาญชัย หรรษมนตร์	กรรมการ
๙. นายจินดา จิตต์บรรจง	กรรมการ
๑๐. นายปองชัย เรืองสมบูรณ์	กรรมการ
๑๑. นายสุรินทร์ ใจบุญ	กรรมการ
๑๒. นายบุญธง ลิ้มศิริชัย	กรรมการและเหรัญญิก
๑๓. พระมหาประเชิญ ปญฺญาวุโธ	กรรมการและผู้ช่วยเหรัญญิก
๑๔. นายถวิล จิ๋วเชื้อพันธุ์	กรรมการและเลขานุการ
๑๕. นายสุวัฒน์ ตาลรักษา	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

วัตถุประสงค์ของมูลนิธิ

๑. เพื่อเป็นทุนการศึกษาแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา รวมทั้งภิกษุ สามเณร ที่เรียนดี ประพฤติดี และขาดแคลนทุนทรัพย์

๒. เพื่อบำรุง บูรณะ ปฏิสังขรณ์ ศาสนสถาน และสถานพยาบาล

๓. ส่งเสริม และสนับสนุนในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา

๔. ส่งเสริมงานวัฒนธรรม

๕. เพื่อดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์หรือร่วมมือกับองค์กรการกุศลอื่นๆ เพื่อสาธารณประโยชน์

๖. ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

ทรัพย์สินของมูลนิธิ คิดเป็นเงิน **๑๙,๒๙๕,๘๕๓.๘๒** บาท
(สิบเก้าล้านสองแสนเก้าหมื่นห้าพันแปดร้อยห้าสิบสามบาทแปดสิบสองสตางค์)

๑. เงินสดรวม ๙,๒๙๕,๘๕๓.๘๒ บาท

๑.๑ ฝากธนาคาร	๙,๒๙๕,๘๕๓.๘๒	บาท
๑.๒ มูลนิธิเก็บรักษา	-	บาท
๑.๓ เก็บรักษาโดยวิธีอื่น พันธบัตรรัฐบาล	๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	บาท

๒. อสังหาริมทรัพย์ต่างๆ คิดเป็นเงิน

๒.๑ ที่ดิน - แปลง รวมเนื้อที่ - ไร่	คิดเป็นมูลค่า	-	บาท
๒.๒ อาคารบ้านเรือน - รวม - หลัง	คิดเป็นมูลค่า	-	บาท
๒.๓ ทรัพย์สินอื่นๆ -	คิดเป็นมูลค่า	-	บาท

การประชุมคณะกรรมการของมูลนิธิ

ในปีนี้ ได้ประชุมคณะกรรมการของมูลนิธิ รวม ๑ ครั้ง

การใช้จ่ายเงินของมูลนิธิ

ในปีนี้ ได้ใช้จ่ายเงินไปรวมทั้งสิ้น ๙๙๐,๕๑๐.๐๐ บาท

อธิบายรายละเอียดโดยย่อ

- ให้โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗			
	จำนวน	๕๐,๐๐๐.๐๐	บาท
- ให้วัดสองพี่น้อง สุพรรณบุรี	จำนวน	๒๐,๐๐๐.๐๐	บาท
- บำเพ็ญกุศล "วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช"			
	จำนวน	๕๐,๐๐๐.๐๐	บาท
- ให้วัดพระเชตุพน (วันอดีตเจ้าอาวาส)			
	จำนวน	๕๐,๐๐๐.๐๐	บาท
- ค่าใช้จ่าย "วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช"			
	จำนวน	๖๙๖,๗๓๐.๐๐	บาท
- จ่ายผู้สอบบัญชี	จำนวน	๒๐,๐๐๐๐.๐๐	บาท
- ให้ทุนการศึกษา	จำนวน	๖๐,๐๐๐.๐๐	บาท
- เงินคืนพระราชรัตนสุนทร (๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓)			
	จำนวน	๔,๗๖๐.๐๐	บาท
- รายจ่ายเบ็ดเตล็ด	จำนวน	๑๓,๒๗๐.๐๐	บาท
- ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	จำนวน	๒๕,๗๕๐.๐๐	บาท
รวมใช้จ่ายเงินทั้งสิ้น	จำนวน	๙๙๐,๕๑๐.๐๐	บาท

กิจการที่สมควรรายงาน

....

....

....

....

รายงาน ณ วันที่...๒๐...เดือน...มีนาคม....พ.ศ..๒๕๖๔

(ลงชื่อ) ....ผู้รายงาน

(นายถวิล จิ๋วเชื้อพันธุ์)

ตำแหน่ง กรรมการและเลขานุการลงนามแทน

รองประธานกรรมการมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

รายงานการตรวจตราและควบคุมการดำเนินกิจการของมูลนิธิ ประจำปี...๒๕๖๓...

อำเภอ / เขต.........**พระนคร**.......จังหวัด.......กรุงเทพมหานคร.......

มูลนิธิ..................**สมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)**............................

เลขทะเบียน..........................๙๙๓๐๐๐๑๙๕๐๙๔.................................

ตรวจตราในรอบระยะเวลาบัญชีของมูลนิธิ ซึ่งมูลนิธิได้กำหนดวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี ณ วันที่.....**๓๑**......เดือน......**ธันวาคม**......ของทุกปี

ข้อ ๑ การใช้ชื่อมูลนิธิ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ และสำนักงานสาขา

๑.๑ ใช้ชื่อในทางปฏิบัติถูกต้องตามที่จดทะเบียนไว้หรือไม่...............
..............................**ตามที่จดทะเบียน**....................................

๑.๒ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ถูกต้องตามที่จดทะเบียนไว้หรือไม่...............
..............................**ตามที่จดทะเบียน**....................................

๑.๓ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่เลขที่............**๒**.............หมู่ที่.........-.........
ถนน.....**สนามไชย**.....ตำบล/แขวง ......**พระบรมมหาราชวัง**.......
อำเภอ/เขต.......**พระนคร**........จังหวัด......**กรุงเทพมหานคร**.......
โทร........**๐๒ - ๒๒๕ - ๙๕๙๕**...

ข้อ ๒ วัตถุประสงค์ของมูลนิธิ (สรุปโดยย่อ)

๒.๑ เพื่อเป็นทุนการศึกษาแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา รวมทั้งภิกษุสามเณร ที่เรียนดี ประพฤติดี และขาดแคลนทุนทรัพย์

๒.๒ เพื่อบำรุง บูรณะ ปฏิสังขรณ์ ศาสนสถาน และสถานพยาบาล

๒.๓ ส่งเสริม และสนับสนุนในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา

๒.๔ ส่งเสริมงานวัฒนธรรม

๒.๕ เพื่อดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์หรือร่วมมือกับองค์กรการกุศลอื่นๆ เพื่อสาธารณประโยชน์

๒.๖ ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

ข้อ ๓ การจัดกิจกรรม/โครงการเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ของมูลนิธิ

(หากระบุรายการไม่เพียงพอ ให้จัดทำเป็นบัญชีเอกสารแนบท้าย)

๓.๑ กิจกรรม/โครงการ ....บำเพ็ญกุศลวันมูลนิธิ.........

๓.๒ กิจกรรม/โครงการ ....-...........................

๓.๓ กิจกรรม/โครงการ ....-...........................

ข้อ ๔ การใช้จ่ายเงินของมูลนิธิ

๔.๑ ใช้จ่ายตามกิจกรรม/โครงการเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ จำนวน **๙๙๐,๕๑๐.๐๐** บาท

๔.๒ ค่าใช้จ่ายประจำสำนักงาน จำนวน - บาท

รวมทั้งสิ้น **๙๙๐,๕๑๐.๐๐** บาท

๔.๓ การใช้จ่ายตาม ๔.๑ และ ๔.๒ มีหลักฐานเป็นใบเสร็จรับเงินหรือหลักฐานอื่นๆ (ระบุ) ตามรายละเอียดตามรายงานการประชุมและรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

- บริจาคให้โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ จำนวน ๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท
- บริจาคให้วัดสองพี่น้อง สุพรรณบุรี จำนวน ๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท
- บำเพ็ญกุศล "วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)" จำนวน ๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท
- ให้วัดพระเขตุพน (วันอดีตเจ้าอาวาส) จำนวน ๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท

- ใช้จ่ายงาน"วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)"

จำนวน ๖๙๖,๗๓๐.๐๐ บาท

- จ่ายผู้สอบบัญชี จำนวน ๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท
- ให้ทุนการศึกษา จำนวน ๖๐,๐๐๐.๐๐ บาท
- เงินคืนพระราชรัตนสุนทร (๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

จำนวน ๔,๗๖๐.๐๐ บาท

- รายจ่ายเบ็ดเตล็ด จำนวน ๑๓,๒๗๐.๐๐ บาท
- ภาษีหัก ณ ที่จ่าย จำนวน ๒๕,๗๕๐.๐๐ บาท

รวมใช้จ่ายเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๙๙๐,๕๑๐.๐๐ บาท

ข้อ ๕ รายรับของมูลนิธิ

๕.๑ ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร จำนวน ๑๙,๓๗๐.๑๑ บาท

๕.๒ ดอกเบี้ยจากพันธบัตร จำนวน ๒๕๗,๕๐๓.๕๔ บาท

๕.๓ รายได้อื่นๆ (ระบุ)

- รับจากกองทุน สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗

จำนวน ๖,๔๑๐,๘๐๓.๖๗ บาท

- รับจากผู้บริจาค "วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)"

จำนวน ๓๖๒,๗๒๕.๐๐ บาท

- รับจากมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)

จำนวน ๑๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท

- รับจากวัดพระเชตุพน จำนวน ๗๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
- รับบริจาควันอดีตเจ้าอาวาส (๗ ธค.๖๓)

จำนวน ๘๔,๗๓๐.๐๐ บาท

- ผู้มีจิตศรัทธาบริจาค จำนวน....๙......ราย

จำนวน ๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท

รวมทั้งสิ้น จำนวน ๗,๙๗๕,๑๓๒.๓๒ บาท

ข้อ ๖ ทรัพย์สินของมูลนิธิ

๖.๑ ทรัพย์สินเมื่อเริ่มจดทะเบียน

- เงินสด....**๔๐๐,๐๐๐.๐๐**......บาท
- ที่ดิน / อื่นๆ (ระบุรายการ)

คิดเป็นมูลค่า.....**๔๐๐,๐๐๐.๐๐**............บาท

๖.๒ ทรัพย์สิน ณ วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี ตามรายงสนงบดุล ประจำปี

- เงินสด....**๑๒,๓๑๑,๒๓๑.๘๕**.....บาท
- ที่ดิน / อื่น ๆ (ระบุรายการ)

คิดเป็นมูลค่า........**๑๒,๓๑๑,๒๓๑.๘๕**.....บาท

ข้อ ๗ การดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการมูลนิธิ

๗.๑ ข้อบังคับของมูลนิธิกำหนดให้มีคณะกรรมการ ไม่น้อยกว่า........ ......**๑๑**.......คน ไม่เกิน......**๑๕**..........คน

๗.๒ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการมูลนิธิ.......**๔**.......ปี

๗.๓ ขณะนี้มีคณะกรรมการมูลนิธิ ที่จดทะเบียน........**๑๕**..........คน สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้....**๑๕**......คน

๗.๔ การครบวาระดำรงตำแหน่งของกรรมการมูลนิธิ

- ครบวาระในวันที่...๗...เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ... ๒๕๖๔... จำนวน ..๑๔.. คน
- ครบวาระในวันที่ ๗ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑ คน
- ครบวาระในวันที่ - เดือน - พ.ศ. – จำนวน – คน

ข้อ ๘ การประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ

๘.๑ การประชุมสามัญประจำปีตามข้อบังคับ เดือน......**มีนาคม**........

๘.๒ ได้มีการจัดประชุมสามัญประจำปีตามที่กำหนดไว้หรือไม่..........
......**ตามกำหนด**......

ข้อ ๙ การจัดทำงบดุลประจำปี และการชำระภาษี ภงด. ๕๕ ของมูลนิธิ

๙.๑ ได้จัดทำงบดุลประจำปีหรือไม่........**ได้จัดทำ**...............

๙.๒ ได้ยื่นรายการชำระภาษี ภงด. ๕๕ หรือไม่......**ได้ยื่น**.......

๙.๓ กรณีมูลนิธิได้รับประกาศเป็นองค์การสาธารณกุศล ได้รับประกาศ ลำดับที่.....-.......เมื่อวันที่.....-.....เดือน.....-..........พ.ศ....-...........

ข้อ ๑๐ การจัดส่งรายงานการดำเนินกิจการของมูลนิธิ

๑๐.๑ ได้จัดส่งรายงานการประชุมสามัญประจำปี ให้นายทะเบียน หรือไม่....**ส่งประจำ**............

๑๐.๒ ได้จัดส่งงบดุลและบัญชีรายได้ รายจ่ายของรอบระยะเวลา บัญชีของปีที่ผ่านมาให้นายทะเบียนหรือไม่.....**ส่งประจำ**.......

ข้อ ๑๑ สรุปผลการตรวจตรา / ข้อแนะนำ

๑๑.๑ มูลนิธิได้ดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่องทุกปีหรือไม่..................
.............**ดำเนินกิจการต่อเนื่องทุกปี**................

๑๑.๒ อื่นๆ...........................-...

ตรวจเมื่อวันที่...**๒๐**...เดือน....**มีนาคม**....พ.ศ....**๒๕๖๔**......

(ลงชื่อ) ....ผู้รายงาน

(พระราชรัตนสุนทร)

ตำแหน่ง กรรมการ ลงนามแทน

ประธานกรรมการมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

(ลงชื่อ) .... นายทะเบียน/พนักงาน

(..) เจ้าหน้าที่/ผู้ตรวจ

ตำแหน่ง ....

(ลงชื่อ) .... พยาน

(..)

(ลงชื่อ) .... พยาน

(..)

ม.น. ๔

ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแต่งตั้งกรรมการของมูลนิธิขึ้นใหม่ทั้งชุด/
การเปลี่ยนแปลงกรรมการของมูลนิธิ/การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของมูลนิธิ

ใบสำคัญฉบับนี้ออกให้เพื่อแสดงว่า มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ซึ่งมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เลขที่ ๒ ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ได้มีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการของมูลนิธิ โดยถูกต้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว ดังต่อไปนี้

๑.	พระเทพวีราภรณ์ (สีนวล ปญฺญาวชิโร) *		ประธานกรรมการ
๒.	นายวิเชียร	วิริยะประสิทธิ์	รองประธานกรรมการ
๓.	พระราชปริยัติมุนี		กรรมการ
๔.	พระราชรัตนสุนทร		กรรมการ
๕.	พระสมุหวรคณิสสรสิทธิการ		กรรมการ
๖.	นายสุวัจน์	เทียรทอง	กรรมการ
๗.	นายธนู	ชวาลกุล	กรรมการ
๘.	นายชาญชัย	หรรษมนตร์	กรรมการ
๙.	นายจินดา	จิตต์บรรจง	กรรมการ
๑๐.	นายปองชัย	เรืองสมบูรณ์	กรรมการ
๑๑.	นายสุรินทร์	ใจบุญ	กรรมการ
๑๒.	นายบุญธง	ลิ้มศิริชัย	กรรมการและเหรัญญิก
๑๓.	พระมหาประเชิญ ปญฺญาวุโธ		กรรมการและผู้ช่วยเหรัญญิก
๑๔.	นายถวิล	จิ๋วเชื้อพันธุ์	กรรมการและเลขานุการ
๑๕.	นายสุวัฒน์	ตาลรักษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หมายเหตุ ลำดับที่ ๑๑ ได้รับแต่งตั้งใหม่
นายสิทธิชัย ตั้งตรงจิตร เสียชีวิต

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย
นายทะเบียนมูลนิธิกรุงเทพมหานคร

* มรณภาพ

บัญชีรายชื่อคณะกรรมการ
มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)
วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (ชุดใหม่)

๑. พระเทพวีราภรณ์* (สีนวล ปญฺญาวชิโร) อายุ ๘๑ ปี บ้านเลขที่ ๒ ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โทร.๐-๒๒๒๒-๘๖๘๐ สถานภาพเป็นพระภิกษุ เป็นประธานกรรมการ

๒. นายวิเชียร วิริยะประสิทธิ์ อายุ ๗๗ ปี บ้านเลขที่ ๓๘/๖ ม.๑ ต.บางเขน อ.เมือง จ.นนทบุรี โทร. ๐๘-๑๘๔๑-๗๐๐๐ ข้าราชการบำนาญ เป็นรองประธานกรรมการ

๓. พระราชปริยัติมุนี อายุ ๕๘ ปี บ้านเลขที่ ๒ ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โทร.๐-๒๒๒๒-๔๗๐๔ สถานภาพเป็นพระภิกษุ เป็นกรรมการ

๔. พระราชรัตนสุนทร อายุ ๖๓ ปี บ้านเลขที่ ๒ ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โทร. ๐-๒๒๒๕๙๕๙๕ สถานภาพเป็นพระภิกษุ เป็นกรรมการ

๕. พระสมุหวรคณิสสรสิทธิการ อายุ ๗๐ ปี บ้านเลขที่ ๒ ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โทร. ๐-๒๒๒๒-๐๙๔๗ สถานภาพเป็นพระภิกษุ เป็นกรรมการ

๕. นายสุวัจน์ เฑียรทอง อายุ ๗๒ ปี บ้านเลขที่ ๕๑๘/๑ ม.๕ ต.ดอนเจดีย์ อ.ดอนเจดีย์ จ.สุพรรณบุรี โทร.๐๘-๑๙๑๘-๑๕๑๒ ข้าราชการบำนาญ เป็นกรรมการ

** ปัจจุบัน พระธรรมรัตนากร*

๗. นายธนู ชวาลกุล อายุ ๗๙ ปี บ้านเลขที่ ๑๙๐/๗ ซ.มิตรพัฒนา ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ข้าราชการบำนาญ โทร. ๐-๒๔๑๘-๐๘๐๒ เป็นกรรมการ

๘. นายชาญชัย หรรษมนตร์ อายุ ๗๖ ปี บ้านเลที่ ๑๖๙/๑๐๑ ถนนพิบูลสงคราม ต.สวนใหญ่ อ.เมือง จ.นนทบุรี โทร. ๐-๒๕๒๕-๒๑๒๘ อาชีพรับจ้าง เป็นกรรมการ

๙. นายจินดา จิตต์บรรจง อายุ ๘๐ ปี บ้านเลขที่ ๗๘/๒ ม.๑๑ ต.หนองอ้อ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี โทร. ๐๘-๑๘๑๒-๗๑๔๒ อาชีพนักธุรกิจ เป็นกรรมการ

๑๐. นายปองชัย เรืองสมบูรณ์ อายุ ๗๘ ปี บ้านเลขที่ ๒๐๑ ม.๕ ต.หนองผักนาก อ.สามชุก จ.สุพรรณบุรี โทร. ๐๘-๙๘๐๖-๙๗๑๕ อาชีพค้าขาย เป็นกรรมการ

๑๑. นายสุรินทร์ ใจบุญ อายุ ๖๐ ปี ๖๗/๒๕๐ ต.บางแม่นาง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี โทร. ๐๘-๙๘๑๓-๐๖๓๘ อาชีพรับจ้าง เป็นกรรมการ

๑๒. นายบุญธง ลิ้มศิริชัย อายุ ๗๙ บ้านเลขที่ ๔/๗๑ ถนนเพชรเกษม ๖๙ แขวงหลักสอง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โทร. ๐-๒๔๒๑-๘๖๖๘ อาชีพรับจ้าง เป็นกรรมการและเหรัญญิก

๑๓. พระมหาประเชิญ ปญฺญาวุโธ อายุ ๕๓ ปี บ้านเลขที่ ๒ ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โทร. ๐๘-๙๑๐๗-๔๓๗๒ สถานภาพเป็นพระภิกษุ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเหรัญญิก

๑๔. นายถวิล จิ๋วเชื้อพันธุ์ อายุ ๘๗ ปี บ้านเลขที่ ๒๑ ถนนกรุงธนบุรี แขวงคลองต้นไทร เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โทร.๐-๒๔๔๐-๑๖๙๘ อาชีพทนายความ เป็นกรรมการและเลขานุการ

๑๕. นายสุวัฒน์ ตาลรักษา อายุ ๗๘ ปี บ้านเลขที่ ๒๔๔ ซ.แยกถนน ณ ระนอง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โทร. ๐-๒๒๔๙-๓๑๒๓ อาชีพทนายความ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ลงชื่อ

(นายถวิล จิ๋วเชื้อพันธุ์)

กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ

อันดับที่ ๑๑ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการใหม่ เมื่อ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ คณะกรรมการมูลนิธิ สมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงิน ของมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ซึ่งประกอบด้วยแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ งบรายรับ - รายจ่าย สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ผลการดำเนินงาน สำหรับปีนี้สิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้แล้วในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากมูลนิธิตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของมูลนิธิในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกมูลนิธิหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวบรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูง แต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี จะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอ ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและการสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดข้องต่อข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงาน ตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่เป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูลการแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซง การควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของมูลนิธิ

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้ และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การทำบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของมูลนิธิ ในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยที่เกี่ยวข้อง

ในงบการเงิน หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้มูลนิธิต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอโครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้อง

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้บริหารเกี่ยวกับขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในซึ่งข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

(นายทีฆนันท์ ชาญศิลป์)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน ๒๓๕๒

๕๘/๑๑๔ ถนนศรีจันทร์
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

<u>สินทรัพย์</u>

เงินฝากธนาคาร		***บาท***
ธนาคารกรุงเทพ (สะสมทรัพย์)	๗,๐๔๖,๔๙๗.๗๓	
ธนาคารกรุงเทพ (ประจำ ๓ เดือน)	๒,๒๓๖,๖๔๗.๙๖	
ธนาคารกรุงไทย (ออมทรัพย์)	๑๒,๗๐๘.๑๓	๙,๒๙๕,๘๕๓.๘๒
พันธบัตรรัฐบาล		๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
รวมสินทรัพย์		**๑๙,๒๙๕,๘๕๓.๘๒**

<u>ทุนสะสม</u>

ทุนสะสมยกมาต้นปี	๑๒,๓๑๑,๒๓๑.๘๕
รายรับสูงกว่ารายจ่ายประจำปี	๖,๙๘๔,๖๒๑.๙๗
รวมทุนสะสม	**๑๙,๒๙๕,๘๕๓.๘๒**

(นายวิเชียร วิริยะประสิทธิ์)
รองประธานกรรมการ
มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)
วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

รายรับ – รายจ่าย

ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

รายรับ	**บาท**
รับบริจาค (ทั่วไป)	๒๐,๐๐๐.๐๐
เงินบริจาค "วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)"	๓๖๒,๗๒๕.๐๐
รับจากวัดพระเชตุพน	๗๐๐,๐๐๐.๐๐
รับจากมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)	๑๒๐,๐๐๐.๐๐
รับบริจาควันอดีตเจ้าอาวาส (๗ ธันวาคม ๒๕๖๓)	๘๔,๗๓๐.๐๐
รับจากกองทุนสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗	๖,๔๑๐,๘๐๓.๖๗
ดอกเบี้ยจากธนาคาร	๑๙,๓๗๐.๑๑
ดอกเบี้ยจากพันธบัตร	๒๕๗,๕๐๓.๕๔
รวมรายรับ	**๗,๙๗๕,๑๓๒.๓๒**

รายจ่าย	**บาท**
จ่ายผู้สอบบัญชี	๒๐,๐๐๐.๐๐
บริจาคให้โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗	๕๐,๐๐๐.๐๐
บริจาคให้วัดสองพี่น้อง สุพรรณบุรี	๒๐,๐๐๐.๐๐
บำเพ็ญกุศล "วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)"	๕๐,๐๐๐.๐๐
ค่าใช้จ่าย "วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)"	๖๙๖,๗๓๐.๐๐
ให้ทุนการศึกษา	๖๐,๐๐๐.๐๐
เงินคืนพระราชรัตนสุนทร (งานวันที่ ๒๑ กรกฎาคา ๒๕๖๓)	๔,๗๖๐.๐๐
ค่าจ่ายเบ็ดเตล็ด	๑๓,๒๗๐.๐๐
หักหน้าที่จ่าย	๒๗,๗๕๐.๓๕
บริจาคให้วัดพระเชตุพน (วันอดีตเจ้าอาวาส)	๕๐,๐๐๐.๐๐
รวมรายจ่าย	**๙๙๐,๕๑๐.๓๕**
รายรับสูงกว่ารายจ่าย	**๖,๙๘๔,๖๒๑.๙๗**

(นายวิเชียร วิริยะประสิทธิ์)
รองประธานกรรมการ
มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

รายละเอียดการซื้อพันธบัตรรัฐบาล
ของมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)
วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๑. พันธบัตรออมทรัพย์ของกระทรวงการคลังปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ครั้งที่ ๑ อายุ ๗ ปี อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๒.๕๖ จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท **ครบกำหนดไถ่ถอนวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๖**

๒. พันธบัตรออมทรัพย์ของกระทรวงการคลังปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ ครั้งที่ ๒ อายุ ๑๐ ปี อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๓.๐๐ จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท **ครบกำหนดไถ่ถอนวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๗๑**

๓. พันธบัตรออมทรัพย์พิเศษ รุ่น "ก้าวไปด้วยกัน" ของกระทรวงการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ อายุ ๗ ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒.๒๒ จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐ บาท รับดอกเบี้ยทุกวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ และสิงหาคม **ครบกำหนดวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๗๐**

ผู้บริจาคตั้งทุน – เพิ่มทุน
มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณณสิริ)
ตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ – ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๑	พระธรรมรัตนากร (สีนวล ป.ธ.๙) วัดพระเชตุพน		๑,๑๐๐,๐๐๐	มรณภาพ
๒	พระเทพประสิทธิมนต์ วัดศรีสุดาราม	๑๐๐,๐๐๐	๔๓๐,๐๐๐	
๓	พระธรรมพุทธิมงคล (สอิ้ง ป.ธ.๘) วัดป่าเลไลยก์	๑,๐๐๐	๑๖๑,๐๐๐	
๔	พระสมุหวรคณิสสรสิทธิการ (ประเสริฐ) วัดพระเชตุพน	๒,๐๐๐	๙๕,๐๐๐	
๕	พระราชปริยัติมุนี (เทียบ ป.ธ.๙) วัดพระเชตุพน	๑๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	
๖	พระศรีธวัชเมธี (ชนะ ป.ธ.๙) วัดป่าเลไลยก์	๗,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	
๗	พระราชปริยัติกิจ วัดพรหมวงศาราม		๕๐,๐๐๐	
๘	พระครูโฆสิตวีรธรรม (สว่าง อคฺควีโร) วัดพระเชตุพน	๒,๐๐๐	๔๗,๐๐๐	
๙	พระครูอาคมสุนทร (ชวลิต) วัดพระเชตุพน		๔๒,๐๐๐	
๑๐	พระธนณัฏฐ์ ชินวํโส วัดพระเชตุพน	๑๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	
๑๑	พระราชพิพัฒนาภรณ์ (นิพนธ์) วัดหลักสี่	๒,๐๐๐	๓๙,๐๐๐	
๑๒	พระราชรัตนสุนทร (วินัย) วัดพระเชตุพน	๗,๗๖๐	๓๗,๐๐๒	
๑๓	พระครูวิริยธำรงค์ (อัฏฐพร) วัดพระเชตุพน	๘,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	
๑๔	พระกิตติโสภณวิเทศ วัดนาคปรก	๑,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	
๑๕	พระเทพมงคลวิเทศ (อมรวุฒิ) วัดไทยแอลเอ	๕,๐๐๐	๒๓,๐๐๐	
๑๖	พระราชจริยาภรณ์ (สิงห์ไชย) วัดพระเชตุพน	๓,๐๐๐	๒๐,๕๐๐	
๑๗	พระธรรมสิทธิเวที วัดสังเวชวิศยาราม		๒๐,๐๐๐	
๑๘	พระจีรบุญ จีรบุญสมโภช น.๒ วัดโพธิ์		๒๐,๐๐๐	
๑๙	พระมหาประเชิญ ศรีเหรา ป.ธ.๙ วัดพระเชตพุน	๓,๐๐๐	๑๙,๕๐๐	
๒๐	พระราชเวที (สุรพล ป.ธ.๙) วัดพระเชตุพน		๑๗,๐๐๐	
๒๑	พระราชวชิรมงคล (โกศล ป.ธ.๕) วัดพระเชตุพน		๑๕,๐๐๐	
๒๒	พระครูอุดมสังวร (พล อภิปุญฺโญ) วัดพระเชตุพน		๑๔,๐๐๐	
๒๓	พระมหาขาบ โกวิโท ป.ธ.๕ วัดพระเชตุพน		๑๒,๐๐๐	
๒๔	พระครูวิศิษฏ์สมโพธิ์ (อภิลักษณ์)		๑๒,๐๐๐	
๒๕	พระมหาอุดม ปญฺญาโภ, คุณสุรินทร์ ใจบุญ คุณประนอม คุณบุศรินทร์ คุณกุลธิดา ใจบุญ		๑๐,๖๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๒๖	พระครูสมุห์ อารมณ์ จารุวํโส วัดพระเชตุพน		๑๐,๕๐๐	
๒๗	พระครูอมรวิชัย (อำนวย) วัดพระเชตุพน	๓,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	
๒๘	พระเทพวชิรโมลี (ทองใบ ปุณฺโณภาโส) วัดพระเชตุพน		๑๐,๐๐๐	
๒๙	พระปริยัติวรคุณ (สมชาย ป.ธ.๖) วัดสองพี่น้อง		๑๐,๐๐๐	
๓๐	พระเทพสาครมุนี วัดเจษฎาราม		๑๐,๐๐๐	
๓๑	พระครูอุดมสังวร (อุดม ป.ธ.๕) วัดพระเชตุพน		๑๐,๐๐๐	
๓๒	พระมหาประจวบ ยุตฺตโยโค ป.ธ.๘ วัดพระเชตุพน		๗,๐๐๐	
๓๓	พระครูสิริวีราภรณ์ (บุญทัน ป.ธ.๕) วัดพระเชตุพน		๕,๐๐๐	
๓๔	พระมหาสำเริง อาภสฺสโร ป.ธ.๙ วัดพระเชตุพน		๕,๐๐๐	
๓๕	คณะพระภิกษุสามเณร คณะ ต.๑		๕,๐๐๐	
๓๖	พระมหาลักษ์ อารทฺธวิริโย ป.ธ.๙ วัดพระเชตุพน		๕,๐๐๐	
๓๗	พระครูไพโรจน์สังฆาราม (จิรวัฒน์) วัดพระเชตุพน		๕,๐๐๐	
๓๘	พระครูวิเทศสุธรรมญาณ วิ.		๕,๐๐๐	
๓๙	พระครูภาวนาจารย์ (บัณฑิต จกฺกวโร) วัดพระเชตุพน		๔,๐๐๐	
๔๐	พระครูปลัดสุวัฒนศีลคุณ (ประเสริฐ คุณาสโย) วัดพระเชตุพน	๒,๐๐๐	๔,๐๐๐	
๔๑	พระครูธรรมสารรักษา วัดบรรหารแจ่มใส	๒,๐๐๐	๔,๐๐๐	
๔๒	พระมหาธีระพงษ์ ธีรวํโส ป.ธ.๙ วัดพระเชตุพน		๓,๐๐๐	
๔๓	พระมหาวิเชียร สิริวฑฺฒโน ป.ธ.๔ วัดพระเชตุพน		๒,๐๐๐	
๔๔	พระสมุห์กิตติ มณีชล วัดพระเชตุพน		๒,๐๐๐	
๔๕	พระมหากิตติศักดิ์ จานวโร ป.ธ.๗ วัดพระเชตุพน	๕๐๐	๒,๐๐๐	
๔๖	พระมหาชนะ เขมจิตฺโต ป.ธ.๗ วัดพระเชตุพน		๒,๐๐๐	
๔๗	พระมหาสุรเดช สุรสกฺโก ป.ธ.๙ โดยพระราชปริยัติมุนี		๒,๐๐๐	
๔๘	พระสมุห์บรรจง ปญฺญาปโชโต วัดพระเชตุพน	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	
๔๙	พระครูสมุห์เสนาะ สุทฺธิจิตฺโต วัดพระเชตุพน		๑,๐๐๐	
๕๐	พระครูปลัดกัมพล กิตฺติเมธี วัดพระเชตุพน		๑,๐๐๐	
๕๑	พระมหาบุญช่วย สุวีโร ป.ธ.๙		๑,๐๐๐	
๕๒	พระมหาวุฒิพงษ์ วุฑฺฒิวํโส วัดป่าเลไลยก์	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๕๓	พระศุภกร รวิวํโส วัดพระเชตุพน		๕๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๕๔	พระมหาวรชัย ติสฺสเทโว วัดพระเชตุพน		๕๐๐	
๕๕	พระครูวินัยธรรมธนากร อตฺตสาโร	๕๐๐	๕๐๐	
๕๖	พระมหาบุญเลิศ ปุญฺญเมธี ป.ธ.๗ วัดพระเชตุพน		๔๐๐	
๕๗	พระมหาธวัช เขมธโช		๒๐๐	
๕๘	พระมหาวีระยุทธ จิตฺตานุปสฺสี ป.ธ.๙ วัดพระเชตุพน		๒๐๐	
๕๙	พระสมนึก พันธุ์เพชร		๑๐๐	
๑	รับจากกองทุนสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗	๖,๔๑๐,๘๐๔	๖,๔๑๐,๘๐๔	
๒	มูลนิธิสิริวัฒนภักดี โดยคุณเจริญ- คุณหญิงวรรณา		๑,๖๖๐,๐๐๐	
๓	นางจินตนา สาทสนิท ผจก.มรดกของนางเส่ย สาทสนิท		๑,๐๐๐,๐๐๐	
๔	พลเรือเอกดิลก - คุณอุดมลักษ์ ภัทรโกศล และครอบครัว		๗๖๙,๕๐๐	
๕	มูลนิธิมนู ตวงรัตน์, เล็ก โกเมศ, สวาสดิ์ โกเมศ, ตวงรัตน์ โกเมศ		๔๘๓,๐๐๐	
๖	คุณวิเชียร วิริยะประสิทธิ์	๑๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	
๗	คุณยุพา ตั้งตรงจิตร และคณะญาติ	๑,๐๐๐	๒๓๗,๕๐๐	
๘	รร.แพทย์แผนโบราณวัดโพธิ์ โดยคุณปรีดา ตั้งตรงจิตร และ คุณเสรัชย์ ตั้งตรงจิตร	๑๕,๐๐๐	๒๐๗,๑๖๖	
๙	คุณปัญญา คุณประเทือง เบญจานุกรม		๑๔๐,๕๐๐	
๑๐	คุณรัตนา ศิริจิตร, คุณจิรภัทร - คุณจิรวรรณ - คุณจิดาภา ศิริจิตร บ.สยามจตุจักร จำกัด		๑๓๕,๐๐๐	
๑๑	เงินเหลือจากสร้างพระธาตุเจดีย์สังฆราช วัดสองพี่น้อง		๑๓๐,๖๙๑	
๑๒	คุณถวิล - คุณสุคนธ์ จิ๋วเชื้อพันธุ์	๕,๕๐๐	๑๒๗,๕๐๐	
๑๓	คุณชาญชัย คุณสุมิตรา หรรษมนตร์	๕,๐๐๐	๑๒๕,๕๐๐	
๑๔	คุณสิทธิชัย - คุณผุสดี ตั้งตรงจิตร	๕,๐๐๐	๑๑๓,๐๐๐	
๑๕	คุณธนู ชวาลกุล		๑๐๘,๐๐๐	
๑๖	ดร.วิภาพรรณ ชูทรัพย์	๔๐,๐๐๐	๑๐๑,๐๐๐	
๑๗	นายแพทย์ สุวัจน์ เฑียรทอง	๑๐,๐๐๐	๘๘,๐๐๐	
๑๘	คุณวรรณพ - คุณนิภา อภิรติกุล	๑๐,๐๐๐	๘๗,๐๐๐	
๑๙	เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗		๗๐,๐๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๒๐	คุณยาใจ อโณทัยวงศ์		๖๒,๖๔๕	
๒๑	คุณสงวน - คุณวรรณี ตติยกวี		๕๕,๐๐๐	
๒๒	รศ.ดร.ภาวพันธ์ ภัทรโกศล		๕๒,๐๐๐	
๒๓	คุณจินดา คุณประชุม จิตต์บรรจง		๕๐,๓๐๐	
๒๔	บริษัท สยามจตุจักร	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	
๒๕	คุณสุวัฒน์ ตาลรักษา	๑,๐๐๐	๔๔,๐๐๐	
๒๖	คุณถาวร - คุณนฤมล ตั้งตรงจิตร		๔๑,๐๐๐	
๒๗	คุณวิมล สถิตสุขสมบูรณ์	๖,๐๐๐	๔๑,๐๐๐	
๒๘	พล.ท.จุล - คุณกนกวรรณ อดิเรก		๔๐,๐๐๐	
๒๙	ผศ.ดร.ภัทรสินี ภัทรโกศล		๔๐,๐๐๐	
๓๐	ผศ.ดร.บุรัชย์ ภัทรโกศล		๔๐,๐๐๐	
๓๑	คุณฐากร สวัสดิกำธร		๔๐,๐๐๐	
๓๒	คุณศิริพร พสวงค์, คุณธีระ วงศ์สมิทธิ์, คุณกรองทอง ดาวสุโข		๔๐,๐๐๐	
๓๓	คุณสนาม คุณเบ็ญจวรรณ รสชุ่ม		๓๙,๐๐๐	
๓๔	คุณธนพันธ์ สถิตสุขสมบูรณ์, คุณประภา ธรรมทวีโชค และครอบครัว	๓๖,๐๐๐	๓๙,๐๐๐	
๓๕	ต้นผ้าป่า		๓๘,๔๑๐	
๓๖	คุณบุญธง - คุณรจนา ลิ้มศิริชัย	๓,๕๑๕	๓๗,๐๑๕	
๓๗	วิทยาลัยเทคโนโลยีตั้งตรงจิตรพณิชยการ		๓๕,๐๔๐	
๓๘	คุณจารึก คุณอุไร ภู่เผือกรัตน์		๓๑,๐๐๐	
๓๙	ศ.นพ. นิพนธ์ พวงวรินทร์		๒๗,๐๐๐	
๔๐	คุณนวลจันทร์ ศรีศักดา		๒๕,๐๐๐	
๔๑	คุณเนื้อเส่ง อินทคุณจินดา และครอบครัว		๒๓,๔๐๐	
๔๒	คุณเยาวมาลย์ วัชรเรืองศรี	๑,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	
๔๓	คุณจุ่น ดรุณวิจิตเกษม		๒๑,๕๐๐	
๔๔	คุณบุญเที่ยง คุณนวพร ศิริจินดาเลิศ และครอบครัว		๒๑,๐๐๐	
๔๕	คุณธนัสพงศ์ พิริยเลิศศักดิ์		๒๐,๐๐๐	
๔๖	คุณธนิภา รุ่งธนเกียรติ		๒๐,๐๐๐	
๔๗	คุณธนสิทธิ์ เฟื่องไพศาล		๒๐,๐๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๔๘	คุณธนน รุ่งธนเกียรติ		๒๐,๐๐๐	
๔๙	คุณรุ่งนภา รุ่งศรีรัตนวงศ์		๒๐,๐๐๐	
๕๐	คุณพรวดี สมพงษ์ชัยกุล		๒๐,๐๐๐	
๕๑	คุณอุทุมพร วิกรมมณีพิเชษ		๒๐,๐๐๐	
๕๒	คุณจินดา ค้าวรรธนกุล		๒๐,๐๐๐	
๕๓	คุณชิติสรรค์ ธรรมวิทย์กุล		๒๐,๐๐๐	
๕๔	คุณจิรภัทร ศิริจิตร		๒๐,๐๐๐	
๕๕	คุณสุมน ปราณีประชาชน		๒๐,๐๐๐	
๕๖	คุณปราโมทย์ พสวงค์		๒๐,๐๐๐	
๕๗	คุณประเทือง ม่วงมิ		๑๙,๐๐๐	
๕๘	คุณวินัย (สมนึก) เพิ่มพูลทรัพย์ และภรรยา		๑๘,๐๐๐	
๕๙	คุณวราภรณ์ โลหะพิบูลย์		๑๗,๕๐๐	
๖๐	คุณสุมน จันทร์ประสิทธิ์		๑๗,๐๐๐	
๖๑	คุณวิมล พานิชยการ		๑๖,๐๐๐	
๖๒	บริษัท ไทยพัฒนาประกันภัย จำกัด (มหาชน)	๒,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	
	โดยคุณไพศาล - คุณปานตา คุนผลิน			
๖๓	ร.ต.มานะ ก่อหรั่งกูล		๑๕,๐๐๐	
๖๔	คุณสมพล รสชุ่ม		๑๕,๐๐๐	
๖๕	นาวาอากาศเอก นิพนธ์ หรั่งมี	๑๐,๐๐๐	๑๔,๕๐๐	
๖๖	คุณปรีดา - เสรัชต์ ตั้งตรงจิตร	๔,๐๐๐	๑๔,๐๐๐	
๖๗	คุณทิพยรัตน์ พัชรวรรัช (ร.ต.ทวี ไทศรีวิชัย)		๑๓,๕๐๐	
๖๘	คุณณรงค์ ศรีพิทักษ์		๑๓,๐๐๐	
๖๙	คุณปองชัย เรืองสมบูรณ์		๑๓,๐๐๐	
๗๐	คุณชัยเวทย์ คุณสุรนาถ ทรัพย์มณีอนันต์		๑๒,๐๐๐	
๗๑	คุณสมจิตต์ ตากสกุล		๑๑,๐๐๐	
๗๒	คุณวีระ คุณบรรลุ วิทยอุดม		๑๑,๐๐๐	
๗๓	คุณนิพนธ์ ศรีพิทักษ์		๑๐,๕๐๐	
๗๔	คุณสุภัทร์ - คุณขัตติยะ - คุณอารีวรรณ ตั้งตรงจิตร	๑,๐๐๐	๑๐,๕๐๐	
๗๕	คุณกำธร คุณอุษา ตั้งตรงจิตร		๑๐,๐๐๐	
๗๖	นางละออง ตันตราจินต์ และบุตร		๑๐,๐๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๗๗	น.ส.สุวรรณ เจ้าภาพงานศพคุณแม่กิมลี้ จิ๋วเชื้อพันธุ์		๑๐,๐๐๐	
๗๘	คุณสรพงศ์ ชาตรี - คุณดวงเดือน จิไธสงค์		๑๐,๐๐๐	
๗๙	กองทุนตระกูลสิงห์สุวรรณ บ้านพลูหลวง		๑๐,๐๐๐	
๘๐	คุณจารุนันท์ สถิตสุขสมบูรณ์		๑๐,๐๐๐	
๘๑	คุณกฤชพล เยี่ยมสวัสดิ์		๑๐,๐๐๐	
๘๒	คุณสุพร คุณปัญญา องค์มงคลกุล		๑๐,๐๐๐	
๘๓	คุณเยาวรัตน์ เชี่ยวชาญ รร.อนุบาลสมเด็จพระวันรัต		๑๐,๐๐๐	
๘๔	คุณวันชัย ศรีเฟื่องฟุ้ง	๒,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	
๘๕	คุณทานัง อึ้งสังวรณ์		๑๐,๐๐๐	
๘๖	คุณปารเมศ คุ้มครอง		๑๐,๐๐๐	
๘๗	คุณมานี ศรีพิทักษ์		๙,๕๐๐	
๘๘	คุณกมลทิพย์ หาญผดุงกิจ	๑,๐๐๐	๙,๐๐๐	
๘๙	คุณสมหมาย นฤนาท	๒,๐๐๐	๙,๐๐๐	
๙๐	คุณสุรจิต จารนต์นที		๘,๐๐๐	
๙๑	คุณบรรทม - คุณคำยวง ศรัณยธรรม		๘,๐๐๐	
๙๒	คุณอรสา มังคลานนทชัย และครอบครัว	๓,๐๐๐	๘,๐๐๐	
๙๓	คุณประชิต อินทรัมพรรย์		๗,๕๐๐	
๙๔	พ.ต.อ.สมบัติ เอี่ยมแจ้ง		๗,๕๐๐	
๙๕	พลเอก ดร.กิตติศักดิ์ รัฐประเสริฐ	๒,๑๐๐	๗,๑๐๐	
๙๖	คุณวิมล พาณิชยการ		๗,๐๐๐	
๙๗	คุณสมบูรณ์ - คุณสุนีย์ ไอยรางกูร		๗,๐๐๐	
๙๘	คุณมนตรี ศีลสุภดล	๘๓๒	๖,๘๓๒	
๙๙	ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	๑,๔๓๐	๖,๕๙๘	
๑๐๐	คุณสมศักดิ์ ดรุงคมาศ		๖,๕๐๐	
๑๐๑	นายณัฐสิทธิ์ จิ๋วเชื้อพันธุ์ และครอบครัว	๑,๐๐๐	๖,๐๐๐	
๑๐๒	คุณบุบผา ศรีพิทักษ์		๖,๐๐๐	
๑๐๓	คุณวรลักษณ์ เพชรกุล		๖,๐๐๐	
๑๐๔	คุณพยูร พนมวัน ณ อยุธยา		๖,๐๐๐	
๑๐๕	คุณทองใบ - คุณเยาวมาลย์ - คุณอภิวัฒน์ วัชรเรืองศรี	๑,๐๐๐	๖,๐๐๐	
๑๐๖	คุณทวีป เยี่ยมสวัสดิ์		๕,๐๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๑๐๗	นายแพทย์ สมจิตต์ เอี่ยมสอาด		๕,๐๐๐	
๑๐๘	พ.ท.สนิท อุ่นจันทร์		๕,๐๐๐	
๑๐๙	คุณวีระ จินดาวงศ์		๕,๐๐๐	
๑๑๐	คุณพิพัฒน์ ตันธรรมจาริก		๕,๐๐๐	
๑๑๑	น.พ. ศราวุธ ตั้งศรีสกุล		๕,๐๐๐	
๑๑๒	คุณเบญจวรรณ รสชุ่ม		๕,๐๐๐	
๑๑๓	นายแพทย์ กำจร ตติยกวี		๕,๐๐๐	
๑๑๔	คุณสุวรรณี นริพทะพันธ์		๕,๐๐๐	
๑๑๕	พล.อ.ชัชชม กันหลง		๕,๐๐๐	
๑๑๖	คุณบรรเทา ครูจงกล สมใจ		๕,๐๐๐	
๑๑๗	คุณบุญเลิศ - คุณขจิตต์ บุญศุขะ (Los Angeles)		๕,๐๐๐	
๑๑๘	คุณสมบัติ ศีลสาร	๑,๐๐๐	๕,๐๐๐	
๑๑๙	คุณประชา แสงสร		๕,๐๐๐	
๑๒๐	คุณรัตนา เสนีย์ศิริกุล (เจ๊ปักฮวย)	๑,๐๐๐	๕,๐๐๐	
๑๒๑	ร้านนานาภัณฑ์ ท่าพระจันทร์		๕,๐๐๐	
๑๒๒	คุณยสพิศิวะ อิสรสิงหนาท		๕,๐๐๐	
๑๒๓	ร.ต.ทวี ไทยศรีวิชัย, คุณอุบลรัตน์ ไทยศรีวิชัย		๕,๐๐๐	
๑๒๔	คุณอรนาถ หริรักษ์	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	
๑๒๕	หจก.ไทยสุมิตร (สุมิตร ปุญญาสวัสดิ์)	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	
๑๒๖	ครอบครัวบุญสมโภช	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	
๑๒๗	คุณสุรินทร์ - คุณประนอม ใจบุญ และครอบครัว	๒,๑๐๐	๔,๘๐๐	
๑๒๘	คุณประเสริฐ พลายเพ็ชร		๔,๕๐๐	
๑๒๙	คุณอุไรวรรณ จันทรายุ	๙๒๐	๔,๒๒๐	
๑๓๐	คุณวนิดา ตรงศิริวัฒน์	๔,๒๐๐	๔,๒๐๐	
๑๓๑	คุณนงลักษณ์ สภาวสุ		๔,๐๐๐	
๑๓๒	คุณมานะ คุณรัตติยา วรรณวิทยาภา	๒,๐๐๐	๔,๐๐๐	
๑๓๓	คุณดุสิต เขมะศักดิ์ชัย		๔,๐๐๐	
๑๓๔	คุณวัลลภ ตั้งตรงจิตร		๔,๐๐๐	
๑๓๕	คุณสุวรรณ จิ๋วเชื้อพันธุ์		๔,๐๐๐	
๑๓๖	คุณศศิวรรณ เยี่ยมสวัสดิ์	๑,๐๐๐	๔,๐๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๑๓๗	คุณนาตยา ปิยะโชติมงคล	๒,๐๐๐	๔,๐๐๐	
๑๓๘	คุณทรงศรี คุณชยธัช คุณยศวริศ พสวงค์		๔,๐๐๐	
๑๓๙	คุณประสิทธิ์ เนตรพุกกณะ		๓,๕๐๐	
๑๔๐	คุณปรีชา สมบุญดี		๓,๕๐๐	
๑๔๑	พ.ต.ท.สุภา มณีไพโรจน์		๓,๕๐๐	
๑๔๒	ผศ. ดร. ศศิธร เขมาภิรัตน์		๓,๕๐๐	
๑๔๓	คุณกรกช พรวิศิษฏ์สกุล	๒,๐๐๐	๓,๕๐๐	
๑๔๔	พลตรี มานพ - คุณวัฒนี ดาวเรือง		๓,๒๐๐	
๑๔๕	คุณอุทัย อัศวะประภา		๓,๐๐๐	
๑๔๖	คุณวรพร ทองผาสุข		๓,๐๐๐	
๑๔๗	คุณศรีวรรณ ศิริภัทร		๓,๐๐๐	
๑๔๘	คุณอรุณ ดีเจริญวิรุฬ		๓,๐๐๐	
๑๔๙	น.ส.วรรณชนก เดชบรรทม		๓,๐๐๐	
๑๕๐	คณะร้านค้าวัดโพธิ์		๓,๐๐๐	
๑๕๑	น.ต.สุรนันท์ ดวงมณี		๓,๐๐๐	
๑๕๒	พล.ร.ต. จุลปรีชา - คุณกอบกุล วารุณประภา		๓,๐๐๐	
๑๕๓	คุณทิพย์วัลย์ สิงห์สุวรรณ		๓,๐๐๐	
๑๕๔	คุณกำพล ธมายอด	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	
๑๕๕	คณะพระอาจารย์จิตตภาวันวิทยาลัย	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	
๑๕๖	คุณอาภาลักษณ์ สันทัดคำ	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	
๑๕๗	คุณนิยม อาภาสัตย์		๒,๘๐๐	
๑๕๘	คณะศิษย์สมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)		๒,๕๘๐	
๑๕๙	พ.อ.โสภณ เอี่ยมแจ้ง		๒,๕๐๐	
๑๖๐	คุณอรัญญา เหล่าแสงทอง		๒,๕๐๐	
๑๖๑	พ.ต.ต.วิพล กิตติพลกุล		๒,๕๐๐	
๑๖๒	คุณสุวรรณา พัฒนวรรณดิษฐ์		๒,๕๐๐	
๑๖๓	คุณสนิท เสถียรสัมฤทธิ์		๒,๕๐๐	
๑๖๔	คุณอนงค์ลักษณ์ เสถียรสัมฤทธิ์		๒,๕๐๐	
๑๖๕	คุณปริชญา เสถียรสัมฤทธิ์		๒,๕๐๐	
๑๖๖	คุณปฏิเวช เสถียรสัมฤทธิ์		๒,๕๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๑๖๗	คุณฉวีวรรณ พึ่งเจริญ		๒,๒๐๐	
๑๖๘	คุณธนารัตน์ จันทร์หวา		๒,๒๐๐	
๑๖๙	พันตำรวจเอก อนันต์ เวชพันธุ์		๒,๒๐๐	
๑๗๐	คุณวีรวุฒน์ พึ่งเจริญ และพี่น้อง		๒,๒๐๐	
๑๗๑	คุณวิจิตรพงษ์ ขอเพิ่มกลาง		๒,๒๐๐	
๑๗๒	คุณมานพ ชูรัตนธรรม	๒,๑๐๐	๒,๑๐๐	
๑๗๓	นายณัฐสุทธิ์ จิ๋วเชื้อพันธุ์ และครอบครัว	๑,๐๐๐	๒,๐๐๐	
๑๗๔	คุณสมนึก สาทสนิท		๒,๐๐๐	
๑๗๕	คุณโสภณ ชวาลกุล		๒,๐๐๐	
๑๗๖	คุณบรรเจิด สุขเจริญ		๒,๐๐๐	
๑๗๗	คุณทีฆนันท์ ชาญศิลป์		๒,๐๐๐	
๑๗๘	คุณดวงสมร พงษ์ศักดิ์โอภาส		๒,๐๐๐	
๑๗๙	คุณหวล พินธุพันธ์		๒,๐๐๐	
๑๘๐	คุณสุภาพ ชัยลิมปมนตรี		๒,๐๐๐	
๑๘๑	คุณปราโมทย์ บุญรัตน์		๒,๐๐๐	
๑๘๒	คุณสมจิตต์ - คุณทวี ปิ่นพันธุ์มาก		๒,๐๐๐	
๑๘๓	คุณสมจิตต์ - คุณทวี ปิ่นพันธุ์มาก		๒,๐๐๐	
๑๘๔	คุณบุญส่ง - คุณสมถวิล ธูปหอม		๒,๐๐๐	
๑๘๕	คุณทีฆนันท์ - คุณจินตนา ชาญศิลป์		๒,๐๐๐	
๑๘๖	คุณพงศกร พันธุ์ทิพย์สมบัติ		๒,๐๐๐	
๑๘๗	คุณณัฐพงษ์ พันธุ์ทิพย์สมบัติ		๒,๐๐๐	
๑๘๘	คุณสาธิต พันธุ์ทิพย์สมบัติ และภรรยา		๒,๐๐๐	
๑๘๙	คุณจิตทวี - คุณพรพรรณ พงษ์ขวัญ		๒,๐๐๐	
๑๙๐	คุณอนันต์ - คุณวัลย์ณี ทวีแสงศิริ		๒,๐๐๐	
๑๙๑	คุณบรรเจิด สุขเจริญ		๒,๐๐๐	
๑๙๒	คุณจุรี จรรยางาม และครอบครัวทรงสอาด	๑,๐๐๐	๒,๐๐๐	
๑๙๓	น.พ.เฉลิม เย็นจิตร		๒,๐๐๐	
๑๙๔	สมาคมศิษย์วัดพระเชตุพน		๒,๐๐๐	
๑๙๕	คุณเน่งน้อย ลีลายุวัฒน์		๒,๐๐๐	
๑๙๖	คุณทวี แผ่นทอง		๒,๐๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๑๙๗	คุณหวน พินธุพันธุ์	๑,๐๐๐	๒,๐๐๐	
๑๙๘	คุณประเสริฐ คุณพินสุดา สองทิศ	๑,๐๐๐	๒,๐๐๐	
๑๙๙	คุณกนกวรรณ เตชางาม		๒,๐๐๐	
๒๐๐	คุณเยาวณี สถิตสุขสมบูรณ์		๒,๐๐๐	
๒๐๑	คุณสมมิตร คอวนิช	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	
๒๐๒	คุณฐวสนนท์ นฤนาท	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	
๒๐๓	คุณยรรยง คูเกษมกิจ	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	
๒๐๔	ปิดบัญชีเงินฝากทุนศิษย์สมเด็จป๋า (สิทธิชัย)		๑,๘๐๐	
๒๐๕	คุณไข่มุก ศิริเทพมนตรี, คุณกฤษณะ ตนุนาถ, คุณสมชาย เจริญสมบัติ	๖๐๐	๑,๘๐๐	
๒๐๖	คุณวิจิตรพงษ์ ขอเพิ่มกลาง		๑,๗๐๐	
๒๐๗	นายประดิษฐ์ - คุณทองล้วน - คุณบุญเลิศ มัชฌิมา		๑,๖๐๐	
๒๐๘	คุณชัชกร - พิมพา พันธวดี เหมอมรทรัพย์	๑,๖๐๐	๑,๖๐๐	
๒๐๙	คุณประสพ มณีอินทร์		๑,๕๐๐	
๒๑๐	คุณเรณู สถิรบุตร		๑,๕๐๐	
๒๑๑	คุณไกรวิทย์ คุณอภิญญา ประยุทธนากุล		๑,๕๐๐	
๒๑๒	เรือโท นรินทร์ชาติ พิบูลศุภพิสิฐ		๑,๕๐๐	
๒๑๓	คุณสมชาติ รัตนถาวร		๑,๕๐๐	
๒๑๔	คุณอัจฉรา แก้วกรประดิษฐ์ ท่าเตียน		๑,๕๐๐	
๒๑๕	คุณทิพย์สุภาง สรรพ์จริยาภิภู		๑,๕๐๐	
๒๑๖	คุณศุภดิตถ์ - คุณอุดมพร ลิ่มสวัสดิ์		๑,๕๐๐	
๒๑๗	คุณบุปผา พูลทรัพย์, ร้อยโท มังกร พูลทรัพย์		๑,๕๐๐	
๒๑๘	คุณบรรจง มาแสง	๕๐๐	๑,๕๐๐	
๒๑๙	คุณสุชาญ ลิ้มศิริชัย และครอบครัว	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐	
๒๒๐	คุณพัชรี วนินทานนท์	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐	
๒๒๑	คุณสาริส ตั้งตรงจิตร	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	
๒๒๒	คุณบัญญัติ จันทรสีมา		๑,๔๐๐	
๒๒๓	คุณธัญยธรณ์ จารุพิพัฒน์โชค	๔๒๐	๑,๓๒๐	
๒๒๔	พ.ต.อ.พัฒนา เกษรสันต์		๑,๓๐๐	
๒๒๕	คุณทวี คุณอุบลรัตน์ ไทศรีวิชัย		๑,๒๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๒๒๖	คุณแม่มาลี เกษตรปัญญา		๑,๒๐๐	
๒๒๗	คุณจรรยง สิงห์สุวรรณ		๑,๒๐๐	
๒๒๘	คุณผกาวรรณ เดชเทวพร	๒๐๐	๑,๒๐๐	
๒๒๙	ครอบครัวศรีนิลทา		๑,๒๐๐	
๒๓๐	คุณจิดาภา พูลวิวัฒนา	๖๐๐	๑,๑๐๐	
๒๓๑	คุณวรพรรณ คุณวรัษฐา วุฑฒิสาร		๑,๑๐๐	
๒๓๒	พ.อ.ปฐม ศศิประภากูล		๑,๐๐๐	
๒๓๓	คุณชาญวิทย์ พงษ์ขวัญ		๑,๐๐๐	
๒๓๔	คุณไพศาล พงษ์ขวัญ		๑,๐๐๐	
๒๓๕	คุณภารณี ศรีพิทักษ์		๑,๐๐๐	
๒๓๖	คุณมงคล ชวาลกุล		๑,๐๐๐	
๒๓๗	คุณสุรพัฒน์ กฤษฎาพงศ์		๑,๐๐๐	
๒๓๘	คุณอุทัย อุดมผล		๑,๐๐๐	
๒๓๙	คุณเกียรติบูลย์ พุทธกลิน		๑,๐๐๐	
๒๔๐	คุณถวัลย์ (บุญส่ง) สุจินตวงษ์		๑,๐๐๐	
๒๔๑	น.ส.ประอร สรเทศน์		๑,๐๐๐	
๒๔๒	คุณพยนต์ หาญผดุงกิจ		๑,๐๐๐	
๒๔๓	คุณประสิทธิ์ เนตรพุกกนะ		๑,๐๐๐	
๒๔๔	คุณฌานวัฒน์ - คุณจงกล บุญพิทักษ์		๑,๐๐๐	
๒๔๕	คุณทัศนาลัย สุจินตวงษ์ หนูทอง		๑,๐๐๐	
๒๔๖	คุณวิศิษฐ์ เลี้ยงสุคนธ์		๑,๐๐๐	
๒๔๗	คุณกมลทิพย์ ธนนิธาพร		๑,๐๐๐	
๒๔๘	คุณจินดา แสงอุไร		๑,๐๐๐	
๒๔๙	พลโทหญิง กาญจนา ศุภางคเสน		๑,๐๐๐	
๒๕๐	คุณสุปราณี สงวนพัฒน์ - คุณชาญ อินทรประเสริฐ		๑,๐๐๐	
๒๕๑	อ. สังวาล พงษ์เกาะ		๑,๐๐๐	
๒๕๒	น.ส. วัลย์ณี ทวีแสงศิริ		๑,๐๐๐	
๒๕๓	คุณสว่าง เฑียรทอง		๑,๐๐๐	
๒๕๔	ครอบครัว โล่ทองเพชร		๑,๐๐๐	
๒๕๕	คุณมน สันติวิพานนท์		๑,๐๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๒๕๖	คุณชาติ - คุณปัทมา - คุณทิพสีทอง เขียวละออ		๑,๐๐๐	
๒๕๗	คุณสงุ่น สุขเจริญ ชุมชนสะพานโค้งสองพี่น้อง		๑,๐๐๐	
๒๕๘	คุณสมนึก		๑,๐๐๐	
๒๕๙	นางสาวภัทราภรณ์ กาญจนพิบูลย์		๑,๐๐๐	
๒๖๐	พลโท ไพศาล วิมูลชาติ		๑,๐๐๐	
๒๖๑	คุณรอด รอดเจริญ		๑,๐๐๐	
๒๖๒	คุณอัมพร - คุณยุพาณี ตั้งตรงจิตร		๑,๐๐๐	
๒๖๓	คุณสุกัญญา คุณพรนับพัน ชูพินิจ		๑,๐๐๐	
๒๖๔	พ.ต.ต.วิพล กิตติพลกุล		๑,๐๐๐	
๒๖๕	คุณทองเติม หาญมณี		๑,๐๐๐	
๒๖๖	คุณวรัชต์ธร เรืองพิราหิรัญ		๑,๐๐๐	
๒๖๗	ผอ.สมวงษ์ วงษ์สุวรรณ รร.อนุบาลสมเด็จพระวันรัต		๑,๐๐๐	
๒๖๘	คุณสุรีย์ สถิตโสฬส		๑,๐๐๐	
๒๖๙	ร้านพอล ท่าเตียน	๕๐๐	๑,๐๐๐	
๒๗๐	คุณสุวรรณา พูลวิวัฒนา	๕๐๐	๑,๐๐๐	
๒๗๑	คุณนิสา แซ่ตั้ง	๕๐๐	๑,๐๐๐	
๒๗๒	คุณอวิรุทธ์ ชาญชัยกิตติกร		๑,๐๐๐	
๒๗๓	คุณวิชุดา สถิตสุขสมบูรณ์		๑,๐๐๐	
๒๗๔	คุณกิจจา คุณนิยาพร พึ่งเจริญ		๑,๐๐๐	
๒๗๕	คุณโสรัฎดา วงศ์รัก		๑,๐๐๐	
๒๗๖	กองทุนต่ออายุ ต.๑๕ (สิงห์ชัย)		๑,๐๐๐	
๒๗๗	คุณอาภาภรณ์ คุณอาทรมาศ วุฑฒิสาร		๑,๐๐๐	
๒๗๘	คุณสุภาณี บรรเจิดเลิศวิไล		๑,๐๐๐	
๒๗๙	คุณณัฐณิชา พันธุวรกุล		๑,๐๐๐	
๒๘๐	คุณอัญชวรรณ เหลืองชูสกุล	๕๐๐	๑,๐๐๐	
๒๘๑	คุณศักดา สิงห์โตงาม	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๘๒	คุณจำลอง สิงห์โตงาม	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๘๓	คุณปรีชา ตันตระกูล	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๘๔	พ.ต.ท.สหชัย พูลขวัญ	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๘๕	คุณมณฑล วิจิตรกุล	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๒๘๖	คุณสุวิมล จุลชนะ	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๘๗	คุณสุชาติ ฉิมปรี	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๘๘	คุณอุมา แสงคล้าย	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๘๙	คุณบรรยง คูเกษมกิจ	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๙๐	คุณปุริม เสนารัตน์	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๙๑	หจก.โพธิ์ชัยสวัสดิ์	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๙๒	คุณประสาธน์ เกียรติไพบูลย์	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๙๓	คุณเสาวนีย์ วัชรินทร์ เพ็ญกุล	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๙๔	คุณภาณุ - คุณเสวียง ศรีพันธุ์	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๙๕	น.ส.นิสภะ เชื้อประไพศิลป์	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๙๖	คุณเสาวณีย์ - ธวัช - วัชรินทร์ เพ็ญกุล	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๙๗	คุณสมเกียรติ พิพัฒนามงคล	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๙๘	นายธนิต มาศรีนวล	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๒๙๙	คุณอุทัย อุดมผล	๕๐๐	๑,๐๐๐	
๓๐๐	คุณวีรินทร์ จอกแก้ว	๒๐๐	๙๐๐	
๓๐๑	คุณธฤษณรัก ชูจันทร์	๖๐๐	๖๐๐	
๓๐๒	คุณพวงทอง เอี่ยมสิริวิบูลย์	๖๐๐	๖๐๐	
๓๐๓	คุณบุษยา ศรีพิทักษ์		๕๐๐	
๓๐๔	คุณโกศล จงสุขนิรันดร์		๕๐๐	
๓๐๕	คุณจี่เจ็ง แพตซี่ แซ่ห่อ		๕๐๐	
๓๐๖	คุณเฉลิม สว่างจิตร ป.๙		๕๐๐	
๓๐๗	คุณเฉลิมศักดิ์ ชาญศิลป์		๕๐๐	
๓๐๘	คุณชัชวาลย์ วิริยะการุณย์		๕๐๐	
๓๐๙	คุณณรงค์ พวงถนอม		๕๐๐	
๓๑๐	คุณทวี พรหมสุรินทร์		๕๐๐	
๓๑๑	คุณทวีป มั่งมีสุข		๕๐๐	
๓๑๒	คุณทองสืบ สว่างศรี		๕๐๐	
๓๑๓	คุณธีรัชต์ พูลท้วม		๕๐๐	
๓๑๔	คุณบรรลือ นิยมเวช		๕๐๐	
๓๑๕	คุณบุบผา สิริภิญโญ		๕๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๓๑๖	นายแพทย์ บุญเหลือ ญาดี		๕๐๐	
๓๑๗	คุณบุญเสริม รักขิตเลขา		๕๐๐	
๓๑๘	คุณไพบูลย์ สุขเจริญ		๕๐๐	
๓๑๙	คุณไพรัช ไพรัชเวชภัณฑ์		๕๐๐	
๓๒๐	คุณสหัส สุนทรวิภาต		๕๐๐	
๓๒๑	คุณเสนาะ แน่งน้อย		๕๐๐	
๓๒๒	คุณสายัณห์ สะอาดดี		๕๐๐	
๓๒๓	คุณสุชาติ เฑียรทอง		๕๐๐	
๓๒๔	คุณสุวิทย์ เฑียรทอง		๕๐๐	
๓๒๕	คุณสงคราม พลายเพ็ชร		๕๐๐	
๓๒๖	คุณสมจิตต์ วิริยะประสิทธิ์		๕๐๐	
๓๒๗	คุณอำนวย จิตรังษี		๕๐๐	
๓๒๘	คุณจิตต์ประสงค์ นารายนะคามิน		๕๐๐	
๓๒๙	คุณธนานันท์ ศรีจักรินทร์		๕๐๐	
๓๓๐	คุณฉลอง ม่วงงาม		๕๐๐	
๓๓๑	คุณมงคล เพิ่มพูลทรัพย์		๕๐๐	
๓๓๒	คุณสำอางค์ พงษ์เพ็ง		๕๐๐	
๓๓๓	คุณสุวัฒน์ ไทศรีวิชัย		๕๐๐	
๓๓๔	คุณประวิทย์ บุญเหลือหล่อ		๕๐๐	
๓๓๕	คุณจุลิน สุราชัยพร		๕๐๐	
๓๓๖	คุณแพร มารี ภารณี อารี		๕๐๐	
๓๓๗	พ.ต.ท.ปรีชา ทัศนพันธุ์		๕๐๐	
๓๓๘	คุณวันดี หุตะสิงห์		๕๐๐	
๓๓๙	คุณปรีชา แสงชูโต		๕๐๐	
๓๔๐	กลุ่ม น.๑๖ ล่องเรือกับ อสส.วิเชียร		๕๐๐	
๓๔๑	น.ส.เบญจวรรณ จันทร์ประดิษฐ์		๕๐๐	
๓๔๒	คุณมณฑ์ปราชญ์ หาญผดุงกิจ		๕๐๐	
๓๔๓	คุณชาญวิทย์ - คุณลักษมี มโนธีรวัฒน์		๕๐๐	
๓๔๔	คุณสมบัติ - คุณจินตนา ธนนิธาพร และลูกหลาน		๕๐๐	
๓๔๕	คุณศรัญญา อินทรศักดิ์		๕๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๓๔๖	คุณปราโมช คมสัน		๕๐๐	
๓๔๗	คุณสุโภชน์ คมสัน		๕๐๐	
๓๔๘	คุณโสภณ ชวาลกุล		๕๐๐	
๓๔๙	คุณอุบล อรรถศาสตร์ศรี		๕๐๐	
๓๕๐	คุณไพศาล เนตรสว่าง		๕๐๐	
๓๕๑	คุณสมโชค ฤทธิ์จำรูญ		๕๐๐	
๓๕๒	คุณอรุณศรี คุณหริณโรจน์ ชนะเสรีชัย		๕๐๐	
๓๕๓	คุณสมนึก สุวรรณศร		๕๐๐	
๓๕๔	คุณดวงกมล สมใจ		๕๐๐	
๓๕๕	คุณนพรัตน์ พลเสน		๕๐๐	
๓๕๖	คุณศิริ แข่งขัน		๕๐๐	
๓๕๗	คุณอัจฉราภรณ์ เจียวิริยบุญญา		๕๐๐	
๓๕๘	คุณทรงศรี ภูจิญญาณ์		๕๐๐	
๓๕๙	คุณวรรณา ลิ้มประยูรวงศ์		๕๐๐	
๓๖๐	คุณสีนวน แสงสาน		๕๐๐	
๓๖๑	คุณไพศาล - คุณดาราลักษณ์ - ธนภัทร ชาติพิทักษ์		๕๐๐	
๓๖๒	คุณวันชัย อินทคุณจินดา		๕๐๐	
๓๖๓	ครอบครัว เชาว์ทม		๕๐๐	
๓๖๔	คุณศุภลักษณ์ ชูลิขิต		๕๐๐	
๓๖๕	คุณพนมพร - คุณดนัย โพธิสมบูรณ์		๕๐๐	
๓๖๖	คุณไกรวิทย์ - คุณอภิญญา ประยุทธนากุล		๕๐๐	
๓๖๗	คุณอารี ลิ้มศิริชัย		๕๐๐	
๓๖๘	คุณขนิษฐา ปัญญาธีรพันธุ์		๕๐๐	
๓๖๙	คุณพิมพ์พร ปุณณะสิริ		๕๐๐	
๓๗๐	คุณเจริญ สุพร และครอบครัว		๕๐๐	
๓๗๑	คุณจินดา ท่าเตียน		๕๐๐	
๓๗๒	คุณสุวรรณา ลิ้มประยูรวงศ์ และครอบครัว		๕๐๐	
๓๗๓	คุณปิยะ มะลิกุล		๕๐๐	
๓๗๔	คุณละม่อม พรหมเมือง		๕๐๐	
๓๗๕	คุณขจรเดช รักสัจ		๕๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๓๗๖	คุณสงวน วงษ์สารสิน	๒๐๐	๕๐๐	
๓๗๗	คุณสุภาพร คุณกนกพร คุณสุทธิพร ด.ญ.ณบดี สัจพันโรจน์		๕๐๐	
๓๗๘	ร้านตั้งเฮงกี่ ท่าเตียน		๕๐๐	
๓๗๙	คุณสุพัตรา วุฒิชาติวาณิช	๕๐๐	๕๐๐	
๓๘๐	คุณศรีคำ บัวโรย	๕๐๐	๕๐๐	
๓๘๑	คุณสุภาวดี เนื่องศรี	๕๐๐	๕๐๐	
๓๘๒	คุณภาพรศิลป์ ศิริวิโรจน์สกุล	๕๐๐	๕๐๐	
๓๘๓	คุณฐิติ ก่อวูฒิกุลรังษี	๕๐๐	๕๐๐	
๓๘๔	คุณพ่อชินฟัด จิรธรรมกูล	๕๐๐	๕๐๐	
๓๘๕	คุณสิรี ก่อวุฒิกุลรังษี	๕๐๐	๕๐๐	
๓๘๖	น.ส.ศศิชา อิ่มมั่น	๕๐๐	๕๐๐	
๓๘๗	คุณวรรณี โกศลอินทรีย์	๔๒๕	๔๒๕	
๓๘๘	คุณธนัทชาติ บุญประกอบ	๔๒๕	๔๒๕	
๓๘๙	คุณอารีย์ พรหมโณมัย	๔๒๐	๔๒๐	
๓๙๐	คุณกุลพรขวัญ เพชราวัจน์	๔๒๐	๔๒๐	
๓๙๑	ว่าที่ ร.ต.รามฤทธิ์ สมงาม	๔๒๐	๔๒๐	
๓๙๒	คุณฐิติรัตน์ สร้อยสุนทร	๔๒๐	๔๒๐	
๓๙๓	คุณจริยา ชีพประกิต		๔๐๐	
๓๙๔	คุณะชุมพล สราวิช		๔๐๐	
๓๙๕	คุณอารีวรรณ ลี้สุวรรณ	๔๐๐	๔๐๐	
๓๙๖	คุณสุมาลี เล็กห้วย	๔๐๐	๔๐๐	
๓๙๗	คุณอานนท์ ดวงพลอย	๔๐๐	๔๐๐	
๓๙๘	คุณนัชจกร วัฒนวิศิษฏ์ศิริ	๔๐๐	๔๐๐	
๓๙๙	คุณพิศมัย ศุภภัทรโชติ	๔๐๐	๔๐๐	
๔๐๐	คุณธรรมสรณ์ หาญผดุงกิจ		๓๐๐	
๔๐๑	คุณสุพิชญ์ชญา พิบูลศุภพิสิฐ		๓๐๐	
๔๐๒	คุณประเสริฐ ภิภพ		๓๐๐	
๔๐๓	พันตำรวจเอก พัฒนา เกษรสันติ์		๓๐๐	
๔๐๔	คุณอุไร คุณปาริชาติ - คุณพุทธชาติ มัชฌิมา		๓๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๔๐๕	คุณกมลรัตน์ บุญมาก, คุณพลอยแสง ฤกษ์ปรีดาพงษ์		๓๐๐	
๔๐๖	คุณกิตินันท์ พิพัฒน์พลกุล		๓๐๐	
๔๐๗	คุณปลิดา ภควารักษ์		๓๐๐	
๔๐๘	คุณบัว - คุณวิไล - เจนีวา ชนพิมาย	๒๐๐	๓๐๐	
๔๐๙	คุณอมรรัตน์ สุนทรวิภาต	๓๐๐	๓๐๐	
๔๑๐	คุณธีรภัทร หริรักษ์	๓๐๐	๓๐๐	
๔๑๑	คุณลภัส ประดิษฐ์ทัศนีย์		๒๕๐	
๔๑๒	นายจรัฏธณ์ สุรัติรางคกุล		๒๐๐	
๔๑๓	คุณภัทรพร หาญผดุงกิจ		๒๐๐	
๔๑๔	คุณเยาวภา ตีรกิตติ และครอบครัว		๒๐๐	
๔๑๕	คุณจุฑามาศ บรรจบโชคชัย		๒๐๐	
๔๑๖	คุณรัตนา โปราณานนท์		๒๐๐	
๔๑๗	คุณระพี - ด.ญ.อักษิชา		๒๐๐	
๔๑๘	คุณธิติชัย จันทรายุ		๒๐๐	
๔๑๙	คุณประนอม ขาวสอาด		๒๐๐	
๔๒๐	คุณชญานิษฐ์ บันทะวงศ์ และครอบครัว		๒๐๐	
๔๒๑	คุณสุนีย์ เชื้อประไพศิลป		๒๐๐	
๔๒๒	คุณอนุวัคร อรัญนารถ		๒๐๐	
๔๒๓	คุณเหล้า ปะตังเวสา		๒๐๐	
๔๒๔	คุณจุรีรัตน์ มูลสาร		๒๐๐	
๔๒๕	คุณแดง การุณรักษ์		๒๐๐	
๔๒๖	คุณนิตยา วิริวรรธนะ		๒๐๐	
๔๒๗	คุณพ่อก๊วยยีเค็ง คุณแม่ห่านตี้ กิมเอ็ง		๒๐๐	
๔๒๘	คุณชนัญญา สรวงขันธ์		๒๐๐	
๔๒๙	คุณพรพรรณ พีระพันธุ์		๒๐๐	
๔๓๐	คุณสง่า ปิติคุณธรรม	๒๐๐	๒๐๐	
๔๓๑	คุณธนัญชา เงินงาม	๒๐๐	๒๐๐	
๔๓๒	คุณศิริลักษณ์ แสงสุวรรณ	๒๐๐	๒๐๐	
๔๓๓	คุณเฉลิมศรี จิตตวารี	๒๐๐	๒๐๐	
๔๓๔	คุณโสภณ การะพิมพ์	๒๐๐	๒๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๔๓๕	คุณยงยุทธ แป้งนวล	๒๐๐	๒๐๐	
๔๓๖	สามเณรบุญฤทธิ์ โดยนางลลิตา พุกชุม	๒๐๐	๒๐๐	
๔๓๗	คุณธัญธร ทิพย์สาโรจน์	๒๐๐	๒๐๐	
๔๓๘	คุณดดุลย์ เรือแก้ว	๒๐๐	๒๐๐	
๔๓๙	คุณยุพิน - ยุพา หาญดำรงรักษ์	๒๐๐	๒๐๐	
๔๔๐	คุณเสาวภาคย์ ช่างสาน	๒๐๐	๒๐๐	
๔๔๑	คุณวรนุช เอกจริยาพร	๒๐๐	๒๐๐	
๔๔๒	คุณพรพัส พงษ์รื่น	๒๐๐	๒๐๐	
๔๔๓	คุณกันยารัตน์ ฤทธิ์บำรุง	๒๐๐	๒๐๐	
๔๔๔	นางจันทร์เพ็ญ ฐิตเวท	๒๐๐	๒๐๐	
๔๔๕	คุณอนงค์ ชัยพานิช		๑๑๙	
๔๔๖	คุณนิวัฒน์ อนุกูลพูลลาภ	๑๐๑	๑๐๑	
๔๔๗	คุณวิทยา เจนโชติสุวรรณ		๑๐๐	
๔๔๘	คุณมณี โพธิ์แดง		๑๐๐	
๔๔๙	คุณสมหมาย เสวตสูตร		๑๐๐	
๔๕๐	คุณมนัสชนก ศรีสิงห์		๑๐๐	
๔๕๑	คุณชัยวัฒน์ ดีศิริ		๑๐๐	
๔๕๒	คุณผ่องศรี แก่นบุญ		๑๐๐	
๔๕๓	คุณอุบล ถิ่นบุญโชติ		๑๐๐	
๔๕๔	คุณสมพร กล่อมอยู่		๑๐๐	
๔๕๕	คุณชญาณี ภควาวิศิษฐ์		๑๐๐	
๔๕๖	คุณแม่น้อย ดีลี		๑๐๐	
๔๕๗	คุณวาสนา บัวทิม		๑๐๐	
๔๕๘	คุณพรกนก จันทา และครอบครัว		๑๐๐	
๔๕๙	คุณกรวีร์ เมืองมา		๑๐๐	
๔๖๐	คุณอาภร สายเชื้อ		๑๐๐	
๔๖๑	คุณสำรี อินนาคกูล		๑๐๐	
๔๖๒	คุณประไพ เล็กมณี		๑๐๐	
๔๖๓	คุณอัจฉรา วงศ์ช่างหล่อ		๑๐๐	
๔๖๔	คุณลัดดา สานนท์		๑๐๐	

ลำดับที่	ชื่อ	ปี ๒๕๖๓	ยอดสะสมทั้งสิ้น	หมายเหตุ
๔๖๕	คุณประเดิม ศรีชู		๑๐๐	
๔๖๖	ดร. สุภกิจ โสทัด		๑๐๐	
๔๖๗	คุณเทียนชัย บุญทา		๑๐๐	
๔๖๘	คุณประนอม ขาวสอาด		๑๐๐	
๔๖๙	คุณพิพัฒน์ ธนะภูมิ		๑๐๐	
๔๗๐	คุณเกษม มั่นถาวร		๑๐๐	
๔๗๑	คุณจรัล สายะศิลป์		๑๐๐	
๔๗๒	คุณจิตติมา ฤกษ์เย็น		๑๐๐	
๔๗๓	คุณธีรา แจ้งการดี		๑๐๐	
๔๗๔	คุณพูลลาภ - คุณบุณฑริกา - ด.ช.บรมรัชดา - ด.ญ.บุณยวีร์ ช่วงฉ่ำ		๑๐๐	
๔๗๕	คุณอุทัยวรรณ จินดา		๑๐๐	
๔๗๖	คุณสุรพันธ์ วีระอำไพพงศ์		๑๐๐	
๔๗๗	คุณปาลิกา ภควารักษ์		๑๐๐	
๔๗๘	คุณนลินภัสร์ ศิริพฤกษ์		๑๐๐	
๔๗๙	คุณมณี ทองศรีสุก	๑๐๐	๑๐๐	
๔๘๐	คุณพรพิมล มัทกิจ และครอบครัว	๑๐๐	๑๐๐	
๔๘๑	คุณสุนทรี ทองนะ	๑๐๐	๑๐๐	
๔๘๒	คุณทิชากร คำทอง	๑๐๐	๑๐๐	
๔๘๓	คุณแม่อุดม ทุมมี		๔๐	
๔๘๔	คุณประยงค์ เลี้ยงอำนวย	๑๐	๑๐	
	รวมทั้งสิ้น	๖,๙๐๘,๖๒๒		

รายนามเจ้าภาพอาหาร
วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ)
สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๗ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

วันอังคารที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)
โดยคุณเจริญ – คุณหญิงวรรณา สิริวัฒนภักดี
บริการเต็นท์ เครื่องดื่ม น้ำ ตลอดงาน

๑. คุณเจริญ – คุณหญิงวรรณา สิริวัฒนภักดี	หอยหอด, เต้าทึง
๒. วิทยาลัยเทคโนโลยีตั้งตรงจิตร	แกงเขียวหวาน, ผลไม้
๓. บริษัท อีซี่	ต้มยำปลาซ่อน
๔. มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ป๋า)	ผัดเผ็ดปลาใส่ใบยี่หร่า
๕. มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ป๋า)	ยำใหญ่รวมมิตร
๖. มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ป๋า)	ผัดผักคะน้าน้ำมันหอย
๗. มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ป๋า)	ข้าวสวย
๘. มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (ป๋า)	ข้าวเหนียว มะม่วง

เจ้าภาพร่วมพิมพ์หนังสือ

๑. ร้อยตรีสมเกียรติ เบี้ยวปลิ้ม	๑,๐๐๐ บาท

รายนามผู้ร่วมทำบุญปิ่นโต และอาหาร
วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราชป๋า
๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ที่	รายนาม	จำนวนเถา	เป็นเงิน	หมายเหตุ
๑.	คุณนิดา ตรงศิริวัฒน์	๑๐	๔,๒๐๐.๐๐	ปิ่นโตพร้อมอาหาร
๒.	คุณธัญยธรณ์ จารุพิพัฒน์โชค	๑	๔๒๐.๐๐	ปิ่นโตพร้อมอาหาร
๓.	คุณอารีย์ พรหมโฉมัย	๑	๔๒๐.๐๐	ปิ่นโตพร้อมอาหาร
๔.	คุณกุลพรขวัญ เพชรา	๑	๔๒๐.๐๐	ปิ่นโตพร้อมอาหาร
๕.	คุณอุไรวรรณ จันทรายุ	๑	๔๒๐.๐๐	ปิ่นโตพร้อมอาหาร
๖.	คุณรามฤทธิ์ สมงาม	๑	๔๒๐.๐๐	ปิ่นโตพร้อมอาหาร
๗.	พลเอก ดร.กิตติศักดิ์ รัฐประเสริฐ	๕	๒,๑๐๐.๐๐	ปิ่นโตพร้อมอาหาร
๘.	คุณธนัทชาติ บุญประกอบ	๑	๔๒๕.๐๐	ปิ่นโตพร้อมอาหาร
๙.	คุณวรรณี โกศลอินทรีย์	๑	๔๒๕.๐๐	ปิ่นโตพร้อมอาหาร
๑๐.	คุณฐิติรัตน์ สร้อยสุนทร	๑	๔๒๐.๐๐	ปิ่นโตพร้อมอาหาร
๑๑.	คุณธัญธร ทิพย์สาโรจน์	๑	๒๐๐.๐๐	อาหาร
๑๒.	คุณอดุลย์ เรือแก้ว	๑	๒๐๐.๐๐	อาหาร
๑๓.	คุณมนตรี ศีลสุภดล	๑	๒๐๐,๐๐	อาหาร
๑๔.	คุณสมหมาย นฤนาท	๕	๑,๐๐๐.๐๐	อาหาร
๑๕.	คุณฐวสนนท์ นฤนาท	๕	๑,๐๐๐.๐๐	อาหาร
๑๖.	คุณธฤกษรัก ชูจันทร์	๓	๖๐๐.๐๐	อาหาร
๑๗.	คุณพัชรี วนินทานนท์	๕	๑,๐๐๐.๐๐	อาหาร
๑๘.	คุณประสาธน์ เกียรติไพบูลย์กิจ	๕	๑,๐๐๐.๐๐	อาหาร
๑๙.	คุณเสาวนีย์ วัชรินทร์ เพ็ญกุล	๕	๑,๐๐๐.๐๐	อาหาร
๒๐.	คุณสาริส ตั้งตรงจิตร	๗	๑,๕๐๐.๐๐	อาหาร
๒๑.	คุณพวงทอง เอี่ยมสิริบูลย์	๓	๖๐๐.๐๐	อาหาร
๒๒.	คุณภานุ – เสวียง ศรีพันธุ์	๕	๑,๐๐๐.๐๐	อาหาร
	รามรายการปิ่นโตและอาหารทั้งสิ้น		๑๘,๙๗๐.๐๐	

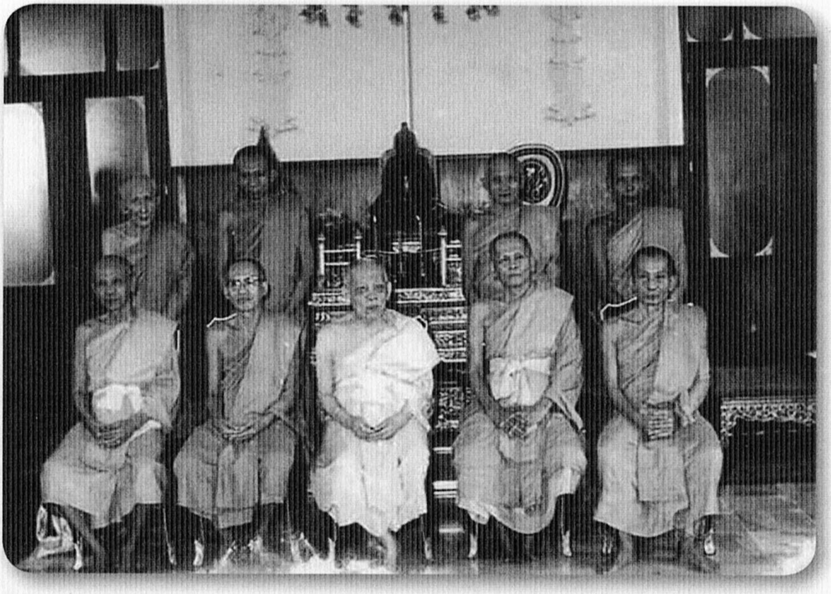
สมเด็จป๋า วัดพระเชตุพน ขณะเป็นพระราชาคณะชั้นธรรม ที่พระธรรมดิลก

พระธรรมดิลก
กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๙
ณ พระวิหาร หลวงพ่อโต
วัดป่าเลไลยก์
จังหวัดสุพรรณบุรี
เมื่อ ๒๐ กันยายน ๒๔๙๘

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ทรงทูลลาสมเด็จพระสังฆราช วัดพระเชตุพน
ไปทรงศึกษาต่อ ณ ประเทศออสเตรเลีย

ประชุมมหาเถรสมาคม ตาม พ.ร.บ. ๒๕๐๕ ในปี ๒๕๐๖
ณ ตำหนักสมเด็จพระสังฆราช วัดสระเกศ

สมเด็จป๋า นำพระสงฆ์วัดพระเชตุพน เจริญพระพุทธมนต์
เพื่อความเป็นสิริมงคล

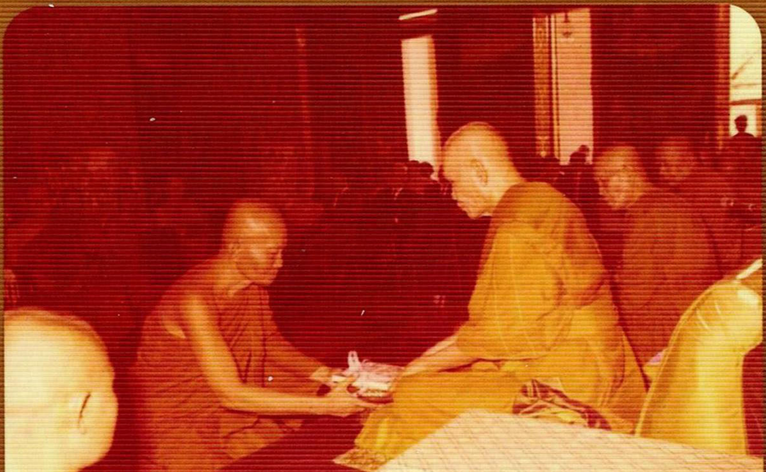
พระธรรมวโรดม วัดพระเชตุพน เป็นพระอุปัชฌาย์ สามเณรอุดม พุฒเกิดพันธุ์
ณ พัทธสีมาวัดพังม่วง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อปี ๒๕๐๐

ทุกเส้นทางคมนาคม ทางน้ำ ทางบก ทางอากาศ สมเด็จป๋า ออกไปเยี่ยมเยือน

หอประชุมสงฆ์ น.๑๖ วัดพระเชตุพน

สมเด็จพระสังฆราชเจ้า วัดราชบพิธ (ในกาลต่อมา)
และ สมเด็จพระสังฆราชป๋า วัดพระเชตุพน

กรรมฐาน โดย ศรีวัน

วันมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช ประจำปี ๒๕๖๑